The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

MAR 12 1954
DEPT. OF CITIZENSHIP
AND IMMIGRATION

LATVIJA
AMERIKĀ

20./248 n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 13. MARTĀ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevēja — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
sluď. dalā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

72. Rīgas skautu vienības mazskautu pulciņa „vīru koris" savas organizācijas 4. gada svētkos brāļi skandināja tautas dziesmas. A. Saulīša foto.

ST LORĀNA RUNA SEULĀ

ATBALSOJAS KANADAS PARLAMENTĀ

No Otavas ziņo, ka Kanadas ministru prezidenta St. Lorāna runa Seulā skaļi atbalsojusies vietējā parlamentā un sagaida, ka, mājās pārbraucot, ministru prezidentam būs nekavējoties parlamentā jāpaskaidro, vai viedokļi, kādus viņš sava ceļojuma laikā izteicis par Āzijas problēmām, atbilst Kanadas līdzšinējai ārpolitikai

Runādams Seulā, St. Lorāns it kā sacījis, ka „ar laiku būšot jāatzīst komūnistu Ķīnas valdība." Zināmās parlamenta aprindās šie ministru prezidenta vārdi radīja lielu sašutumu. Kanadas politiķi nebūt nav vieprātībā ar St. Lorāna runu, kuŗā pēdējais atgādina, ka „reālitātes prasa, lai ar laiku atzītu komūnistu Ķīnas valdību. Sarkanā valdība ir tā, ko grib Ķīnas tauta."

Kanadas ārlietu min. Pīrsons, kas St. Lorāna ceļojuma laikā uztur ciešu kontaktu ar ministru prezidentu, izteicās, ka žurnālisti St. Lorāna sacīto esot vienkāršī pārfrāzējuši. Savā runā St. Lorāns gribējis tikai uzsvērt, ka jebkuŗa valdība, ko Ķīnas tauta atzīst par savu, ar laiku būtu jāatzīst arī Kanadai.

Pīrsons turpina: „Protams, mēs nezinām, vai Ķīnas tautai pašreiz ir valdība, ko viņa grib, jo tā ir komūnistu valdība, un nedz komūnistu, nedz arī kāda cita totālitāra valdība nedod iedzīvotājiem brīvi izteikties par savas valsts iekārtu."

CCF Kaldvels atbild: „Nedz arī Franko Spānijā, bet Kanada tomēr to atzīst par Spānijas valdību jau no trīsdesmito gadu revolūcijas laikiem. Pagājušā gadā līdzšinējo pārstāvību vietā abas valstis apmainījās sūtņiem."

DALLESS DEFINĒ INTERNACIONĀLO KOMŪNISMU

Karakasā. — Panamerikas konferencē ASV valsts sekretārs Dalless aizstāvēja savu konferencei iesniegto rezolūciju par komūnisma apkaŗošanu Amerikas kontinentā.

Atbildot uz Gvatemalas ārlietu min. Toriello jautājumu: „Kas ir internacionālais komūnisms", Dalless teica:

„Es domāju, ka pašlaik katrs ārlietu ministrs pasaulē zina, kas ir internacionālais komūnisms. Bēdīgi, ka kādas Amerikas republikas ārlietas vada tik naiva persona, kas uzdod šādus jautājumus. Bet ja nu šis jautājums ierosināts, es atbildu:

„Internacionālais komūnisms ir plaša slepena organizācija, kuŗu vada Maskava. Sākot ar 1939. g. šī organizācija ar savu aģentu palīdzību, kuŗi operē visā pasaulē, 15 neatkarīgās valstis iegrūduši riebīgā verdzībā. Vasaļu valdību lojālitāti Maskava vērtē daudz augstāk par visām citām saistībām, augstāk par dzimtenes mīlestību, godu un pienākumu pret ģimeni.

PSRS cenšas nojaukt visas brīvības bākas, kas vēl apgaismo Rietumu puslodi."

Nosaucis valstis, kuŗas nonākušas komūnistu varā, Dalless teica, ka miljoni darba ļaužu Krievijā un tās satelitu valstīs pārvērsti par vergiem.

Rietumberlīnē izdala ASV pārtiku

ASV pārtiku saņem personas, kas vecākas par 74 gadiem un saņem pensiju ne vairāk par 35 dol. mēnesī. Vecie ļaudis bez maksas saņem amerikāņu sviestu, sieru, piena pulveri un tēju.

Dienvidkoreja sūtīs pārstāvjus uz Ženēvu

No Seulas ziņo, ka Dienvidkoreja gatavojas sūtīt savus pārstāvjus uz konferenci Ženēvā 26. aprilī. Pārstāvju sūtīšana gan var notikt tikai tad, ja Dienvidkoreja saņem vispilnīgākas garantijas, ka viņa konferencē netiks „iztirgota".

Rakstiskā intervijā presei Dienvidkorejas prezidents Rī apliecināja savu neapmierinātību sakarā ar konferences organizēšanu. (Par konferenci Ženēvā vienojās 4 ārlietu ministru sarunu laikā Berlīnē, un Rī par to nebija iepriekš informēts). Bez tam Rī grib zināt, vai Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless vēl joprojām atceras pagājušā gadā doto solījumu un, proti, ka sabiedrotie nekavējoties aizies no Korejas miera konferences, ja būs pierādījies, ka komūnisti nodarbojas vienīgi ar laika tērēšanu. Pēc Rī uzskatiem arī Ženēvas konference nebūs nekas cits kā vienīgi līdz šim beznozīmīgo konferenču vēl beznozīmīgāks turpinājums.

„Mums nepatīk doma par Ženēvas konferenci un mēs esam pārliecināti, ka arī tanī neko nepanāks. Bet ja mūsu intereses tiek aizstāvētas, tad mēs piedalīsimies."

FRANČU UN BALTIEŠU DRAUDZĪBA

Par noskaņojuma maiņu franču politiskās aprindās mums latvēlīgā virzienā liecināja Igaunijas valsts svētkos, 24. februārī, sarīkotās brokastis Club Interallié telpās, Parīzē. Brokastīs bija ieradušies Francijas ārlietu ministrijas augstākie darbinieki un ievērojami politiķi, kas līdz šim bija atturējušies no piedalīšanos baltiešu sarīkojumos. Viesu starpā bija arī Latvijas sūtnis Parīzē O. Grosvalds. Sanāksmē pārrunāja ierosinājumu dibināt franču un baltiešu draudzības biedrību.

JAPĀNA — ASV SABIEDROTAIS

Tokijā — 8. martā parakstīts ASV un Japānas savstarpējās militārās palīdzības līgums. To parakstīja ASV sūtnis Tokijā Džons Alisons un Japānas ārlietu ministrs Okazaki.

Līgumā paredzēts atbalstīt Japānu ar naudu un ieročiem, lai tā varētu izveidot savus bruņotos spēkus, kam Trešā pasaules karā būtu izšķirēja nozīme ASV sabiedroto pusē.

Pirms līguma parakstīšanas sūtnis Alisons paziņoja, ka, pretēji baumām, līgumā neesot paredzēta Japānas bruņoto spēku sūtīšana ārpus Japānas robežām kopīgā akcijā ar citām valstīm.

Kaut gan līgumā nav noteikta summa, ar kuŗu ASV atbalstīs Japānas bruņošanos, tomēr zināms, ka nākošajos trijos mēnešos šī summa sasniegs 100 milj. dolaru. Līgumā paredzēts Japānai piegādāt iznīcinātājus, tankus, džipus u. c. kara materiālus un ieročus, kā arī nosūtīt 700 amerikāņu militāros padomdevējus.

Pašlaik Japānas nac. aizsardzības spēkos skaitās 120.000 vīru. Šo skaitu drīzumā palielinās līdz 160.000 vīriem armijā, flotē un aviācijā.

Līdz 30. jūnijam Japāna samaksās ASV 50 milj. jēnu par saņemtiem kviešiem un miežiem. No šīs summas 10 milj. jēnu atskaitīs par labu Japānai, kas iekārtojusi militārās aizsardzības ierīces.

Sagaida, ka viena mēneša laikā parlaments līgumu ratificēs.

REPUBLIKĀŅI UZBRŪK MEKKARTIJAM

Eizenhauers joprojām cenšas iet vidus ceļu

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu prezidents Eizenhauers „gandrīz" pievienojies nepārtraukti pieaugošai opozicijai pret senatoru Mekkartiju, tomēr joprojām izvairoties no atklātas cīņas

Savā preses konferencē prezidents slavēja Vermontas senātora Flandersa izturēšanos Senāta uzbrukuma laikā Mekkartijam. Flanders sacījis, ka Mekkartija dzīšanās pēc personiskas popularitātes esot ļoti kaitīga republikāņu partijas vienotībai.

Atbildot Flandersa uzbrukumiem, Mekkartijs pats savā preses konferencē sacīja, ka viņš pievienojas Flandersam, ka pašreizējās domstarpības ir nepatīkamas republikāņu partijai un visai valstij. Bet pēc Mekkartija domām amerikāņu un republikāņu prestižs necieš vis no to cilvēku rīcības, kas cenšas atmaskot pēdējo 20 gadu nodevības, izravējot komūnistus no valdības un valsts amatiem, bet gan tādēļ, ka vēl joprojām ir daži tādi republikāņi, kas grib kļūt varoņi kreisā spārna preses acīs. Mekkartijs izteica cerību, ka gan jau viņa partija šo domstarpību laikmetu pārdzīvošot.

ZIEDOSIM

TRŪKUMCIETĒJIEM STUNDAS ALGU MĒNESĪ

DV Kanadas valdes aprūpes daļas vadītājs paziņo, ka stundas algas ziedotājiem kartes par 1954. g. izsniedz DV Kanadas valdes kasieris A. Putniņš, kā arī nodaļu kasieri. Kartes 1954. gadam ir iedzeltenā krāsā un tās izsniedz tiem tautiešiem, kas nomaksājuši vienas darba stundas algu mēnesī par visu gadu. Tas ir pierādījums regulārajiem ziedotājiem, ka kartes īpašnieks savas saistības pret trūkumā nonākušiem tautiešiem ir izpildījis, līdz ar to tam ir morāliskas tiesības atteikties no ziedošanas, ja to vēl pieprasa kādas organizācijas vai atsevišķi tautieši. Šo karšu izsniegšanu Kanadas Daugavas Vanagi jau praktizē otro gadu, kas ir radījis ziedotājos diezgan lielu atsaucību. Līdz ar šo DV KV Aprūpes daļa aicina tautiešus dāvāt savu uzticību tai arī šinī gadā, līdz ar to daudz palīdzot trūkumcietējiem. Arī paši ziedotāji netiks vairākkārt apgrūtināti no ziedojumu vācēju puses, jo praksē redzams, ka vācēju ir daudz, bet ja kāds kautrīgāks ziedotājs grib aizbildināties, ka savā laikā ziedojumus ir iemaksājis, bieži tam netic, aizrādot, ka viņš vienkārši izvairās no ziedošanas. Uzrādot šo karti, abas puses būs apmierinātas, jo ziedojumu vācējam būs parādīts, ka kartes uzrādītājs savu pienākumu izpildījis.

DV Kanadas valde savāktos līdzekļus, kas domāti aprūpei, kā arī invalīdu namam, nosūta uz Vāciju DV Centrālajai valdei, kam piekrīt tālāka ziedojumu sadalīšana. Par izsniegtajiem ziedojumiem mēs saņemam kvitējumus, ko publicējam Latvijas Amerikas slejās. Līdz ar to ziedotājiem ir kontrole par sadalītajiem pabalstiem. Attiecīgos iebildumus no ziedotāju puses mēs paziņojam DV Centrālai valdei, kas savukārt pārbauda apstākļus uz vietas.

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS JAUNĀ ČETRGADE

No Parīzes ziņo, ka Ziemeļatlantijas organizācijā ietilpstošo valstu sabiedroto armiju virsnieki pašreiz pārrunājot jaunus paņēmienus Rietumeiropas aizsardzībai un gatavojoties izstrādāt četrgades plānu, kas došot skaidrāku skatu nākotnē.

Ar šāda plāna palīdzību būtu vieglāk pārskatīt dažādas nākotnes iespējas militārā laukā līdz 1957. gadam un tālāk rīkoties. Plāna sastādīšana un izstrādāšana varot ilgt sešus mēnešus, un nevajagot iedomāties, ka sakarā ar ieroču modernizēšanos varētu tikt samazināta Ziemeļatlantijas organizācijas armija.

Kāds no virsniekiem izteicās, Eiropas aizsardzība balstījusies uz līdz šim lietotiem ieročiem, bet ka šādas teorētiskas aizsardzības turpināšanai nākotnē neesot nekādas nozīmes. „Tagad," virsnieks paskaidroja, „jārēķinās ar dažādiem raķešieročiem, atombumbām un atomlielgabaliem. Jauniem ieročiem nepieciešama jauna taktika."

Bezdarbnieku skaits Nujorkā pieaug

Sabiedriskās labklājības departamenta vadītājs Henrijs Mekkartijs ziņoja, ka bezdarbnieku skaits, kas saņem pilsētas pabalstu, katru nedēļu pieaug par veselu tūkstoti.

Pašlaik pilsētā ir 191.000 bezdarbnieku un 262.000 cilvēku apgādā pilsēta. Pilsētas līdzekļi izsīkuši, kāpēc nepieciešama valsts subsidija 6 milj. dol. apmērā, lai pabalstus varētu izmaksāt līdz 1. jūlijam.

NO PASAULES GALVASPILSĒTĀM

SAIGONĀ

Kamēr Parīzē runā par iespējamu miera līguma parakstīšanu Indoķīnā, pašā kara joslā stāsts ir gluži citāds. Kāds no komūnistiem aizbēdzis un pie frančiem pārnācis vietminiešu virsnieks ziņojis, ka Ho Či Mina paņēmieni Indoķīnā esot apmēram tādi paši, kādus Mao Tse Tungs lietojis Ķīnā, lai atbrīvotos no Čangkaišeka nacionālistiem.

Komūnistiem esot padomā turpināt miera sarunas Korejā un uzsākt miera sarunas arī Indoķīnā, tai pašā laikā atturoties no noteiktu lēmumu pieņemšanas. Indoķīnas komūnisti, pārrunājot pamiera iespējas ar frančiem, turpinās savus apvainojumus pret amerikāņiem, lai tādējādi aizkavētu miera līguma parakstīšanu. Ho Či Mins mēģināšot novājināt Francijas militāros spēkus Indoķīnā, kas līdz ar to novājinās pašu Franciju. Mēģinot samazināt Francijas militāro varu un sagraut saimnieciski, Ho Či Mins cer iegūt pietiekami drīz laika, lai palielinātu savu armiju, bet arī politisko varu un popularitāti visā Āzijā. Mao Tse Tungam tas izdevās Ķīnā. Iespējams, ka tas izdosies Ho Či Minam Indoķīnā.

Parīzē franču diplomāti, gan Lanjela miera līguma augsto prasību atvēsināti, joprojām ir cerību pilnās domās par 26. aprīlī gaidāmo Ženēvas konferenci, kas, pēc viņu domām, ienesīs labvēlīgu pagriezienu ilgajā, dārgajā un zaudējumiem pārbagātajā karā. Parīzē pārrunā pat varbūtību, ka Francija varētu atteikties no Haipongas ostas par labu Mao Tse Tungam un apsolīt pēdējam Francijas atbalstu komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apv. Nācijās; par ko Mao Tse Tungs pārtrauktu komūnistu Ķīnas palīdzību Ho Či Minam Indoķīnā.

Amerikāņu militārie lietpratēji Saigonā nesaskata iemeslu, kādēļ komūnistu Ķīnai vajadzētu pārtraukt palīdzību Indoķīnas komūnistiem. Palīdzības pārtraukšana katrā ziņā vājinātu arī pašu komūnistu Ķīnu. Palīdzības pārtraukšana Mao Tse Tungam maksātu 300.000 labi apmācītu un kaujās rūdītu karavīru zaudēšanu Indoķīnā. Komūnistu varas vīru šķelšanās satriektu Indijas, Burmas, Indonēzijas un Malajas komūnistu morāli. Pārtraucot palīdzību Indoķīnas komūnistiem, Mao tīšu prātu izsistu Ķīnas komūnistiem zem kājām pamesto tilta gala poziciju Dienvidaustrumāzijā, ko eventuāli varētu izlietot kā sākuma bazi tālākai Āzijas iekarošanai.

Saigonas politiskie nākotnes zīlētāji Indoķīnas kara turpmāko atrisināšanu saskata apmēram šādā gaismā: pirmkārt, komūnisti iesniegs priekšlikumu par miera līguma parakstīšanu un par kaujas darbības pārtraukšanu Indoķīnā. Otrkārt, prasīs dot visiem vietminiešiem brīvu iespēju izteikties, vai viņi arī turpmāk grib palikt Francijas ūnijā jev vai viņi grib pārtraukt visus sakarus ar Franciju. Tā kā vietējo nostāja pret Franciju nav visai draudzīga, tad brīvā aptaujā franči var izrādīties zaudētāji. Tas komūnistiem dotu legālu iespēju prasīt, lai nekavējoties izvāktu Francijas karaspēku. Šāda veida priekšlikumi pašreiz liekas visracionālākie, lai panāktu kara darbības pārtraukšanu. Francijā daudzi neliekas ne zinis, uz kādu noteikumu pamata pārtrauc Indoķīnas karu. Galvenais, lai to izbeigtu.

Amerikāņiem Indoķīnas jautā jumā ir pretpriekšlikums. Savie noto Valstu politiķi ir atzinuši ka labākais paņēmiens, kā izvairīties no komūnistu viltības, būtu atteikties runāt ar Mao Tse Tungu par notikumiem Indoķīnā tikmēr, kamēr Mao nav pārtraucis palīdzības sniegšanu vietminiešu komūnistiem.

Sav. Valstis domā, ka pamiera līguma parakstīšana vien nebūt neatrisinās pašreizējo Indoķīnas problēmu. Komūnistiem pamiers var tikai palīdzēt. Vienīgais īstais veids, kā nokārtot Indoķīnas strīdu, būtu noteikta militāra uzvara pār komūnistiem.

Ja komūnisti netiek sakauti, tad pēc īsāka vai garāka laika jārēķinās ar Indoķīnas pilnīgu krišanu komūnistu varā. Amerikāņi domā, ka militāra uzvara par komūnistiem Indoķīnā būtu panākama, ja tikai frančiem būtu pietiekami daudz spēka un dūšas militārās ofensīvas sākšanai. Tai pašā laikā būtu nepieciešama simtprocentīga Sav. Valstu, Anglijas un Francijas sadarbība visā Dienvidaustrumāzijā. Treškārt, būtu nepieciešamas politiskas reformas, jo tikai tā Francija var cerēt uz savas popularitātes pieaugšanu Indoķīnā, kā arī uz lielākām iedzimto ļaužu masām armijā. Ja viņi zinātu, ka viņi cīnās par kaut ko tādu, kas pieder viņiem pašiem, tad arī viņu cīņas spars būtu citāds.

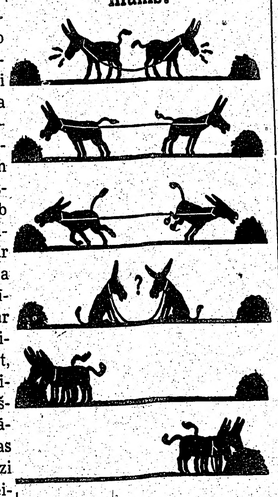

Vai viņi nav gudrāki par mums?

Arī ēzelīšiem, kā redzams, gadās domstarpības, un arī viņi nav bez savas ēzeliskās spīts. Bet beigu beigās tomēr redz, ka saprašanās un sadarbība ir pareizākais ceļš. Vai arī mēs, trimdinieki, nevarētu no viņiem ko mācīties?

KAIRO

Vērojot lielo ātrumu, ar kādu Ēģiptes prezidents Nagibs tika atbrīvots no amata un vēl lielāko ātrumu, ar kādu viņš tika amatā atpakaļ, mēs varam secināt: Nagiba pēkšņie pretinieki bija viņa paša revolūcionārie līdzgaitnieki, kas izbeidza Faruka koruptīvās dinastijas izvirtušo dzīvi. Bet kopš tā laika Nagiba popularitāte Ēģiptē bija tā pieaugusi, ka pat viņa tuvākie līdzgaitnieki sāka bažīties, ka Nagibs varētu mēģināt sagrābt varu Ēģiptē pilnīgi savās rokās. Tikai pēc Nagiba padzīšanas viņa līdzgaitnieki saprata, ka Nagiba popularitāte nebūt nav tikai tāda, kā viņi to bija iedomājušies. Tā bija nesalīdzināmi lielāka gan armijā, gan tautas masā. Pašreizējos apstākļos Nagibu var uzskatīt kā Ēģiptes simbolu, brīvības simbolu, pēckaraļa laikmeta simbolu. Un ar simboliem cīnīties jau ir daudz grūtāk nekā ar cilvēkiem. Nagiba popularitāte armijā izrādījās tik liela, ka pret Nagibu noskaņotiem revolūcionāriem bija jārēķinās ar armijas sacelšanos, ja Nagibs nebūtu iecelts atpakaļ. Un kas gan gribētu ar to riskēt?

LONDONĀ

Katram pasaules lielajam ir sava uts. Amerikāņi cīnās par Vāciju un Koreju, Francija peras Indoķīnas karstajā karā, kamēr Anglijas pašreiz lielākās galvassāpes ir vājie sniegumi kriketa sacīkstēs ar indiešiem un Mau Mau terroristu radīto nemieru izplešanās Kenijā. Pat pēc konservātīvo anglu domām, Kenija esot pilnīga elle, kur, policijas un armijas vienību darbībai palielinoties, palielinās arī iedzimto terroristu skaits, kas par savu dzīves pienākumu ir atzinuši balto izdzīšanu no Afrikas.

Anglijas parlamenta vadītājas partijas vienprātīgi atzīst, ka Kenijā „kaut kas nav kārtībā", un ka šis „kaut kas" būtu jālikvidē ar lielāko steigu. Nesen no Kenijas Londonā atgriezās grupa dažādu partiju pārstāvju, kas pēc iepazīšanās ar apstākļiem Kenijā, mājās pārbraukuši, lepni ziņoja, ka Kenijas iedzimtie neatbalstot Anglijas valdību. Jā, novērošanas spējas ir reta Dieva dāvana, un, kā liekas, tad Kenijas ekspedīcijas dalībniekiem tās ir pietiekami.

Mau Mau terrors Kenijā pieaug. Nobijušies ir ne vien baltie, bet arī melnie. Terroristi ir jau paspējuši iefiltrēties Kenijas galvaspilsētā Nairobi, kamēr Anglijas valdība kavējas ar izšķirīgu soļu speršanu.

LATVIEŠU KAROGS TAIMSSKVĒRĀ

Nujorkas centrā, kur Taimsskvērā krustojas lielās satiksmes arterijas, pirmdienas pēcpusdienā steidzīgie gaŗāmgājēji uz brīdi apstājās un noņēma cepures, lai godinātu latviešu karogu un noklausītos Latvijas himnu. Demonstrāciju rīkoja Eiropas sieviešu trimdas padome, kuŗā ietelp 10 tautu pārstāves no valstīm aiz dzelzs aizkara, lai piedalītos līdzekļu vākšanas kampaņā Crusade for Freedom. Katras tautības pārstāves nacionālos tērpos uznesa tribīnē savu karogu, pēc kam orķestris nospēlēja attiecīgās valsts himnu. Latviešu karogu uznesa Liona Māsēna un Daina Dzirkale, abas skaistos tautas tērpos. Noslēgumā orķestris nospēlēja ASV himnu.

Angļi mēģina pielabināties afrikāņiem Kenijā

No Nairobi ziņo, ka Anglijas koloniju ministrs Olivers Litletons, iepazīstoties ar pašreizējo stāvokli Kenijā, lika priekšā uznemt vienu afrikāņu ministru Kenijas kabinetā, lai tādējādi mēģinātu dabūt Kenijas iedzimtos Anglijas pusē cīņā pret Mau Mau terroristiem.

Ja kāds afrikānis patiesi tiktu iecelts ministra amatā Kenijas valdībā, tad tā būtu pirmā reize Austrumu un Centrālās Afrikas koloniju vēsturē, kad angļi bijuši spiesti izdarīt šādu piekāpšanos.

Proponētā valdības reorganizācija ir mēģinājums dot iedzimtajiem afrikāņiem un arabiem iespēju tuvāk iepazīties ar pašvaldības iekārtu; sakarā ar to divus afrikāņus un vienu arabu aicinātu valsts izpildkomitejā.

LIELDIENAS IR TUVU

Augšāmcelšanās svētkos iepriecināsim tautiešus trūkumā

Ziedojumus var iemaksāt DV KV kasierim A. Putniņam, 280 Wright Ave, Toronto, Ont.; DV Toronto nod. kasierim P. Ratniekam, 123 Huron St. un visās DV nodaļās

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KUR VĪRU RUNAS?

INGRIDA VIKSNA

Bija laiki, kad mūsu tautā valdīja doma, ka tur, kur viri sanāk vienkopus, ir arī vīru runas un vīru cieņīgi darbi. Par pļāpām, turpretim, turēja sievas pie akas, kas savus vārdus, čukstus un mēlnesības šļakstina tāpat kā nēšos pakārtajās slaucenēs ūdeni. Bet nu visi labie tikumi ir sākuši iziet un šķobīties.

Grūti pateikt, vai tur vainīgi tikai mūsu svešuma ceļi, vai arī goda prāts ir sašķobījies visā pasaulē, jo ne jau mums vien ir aptrūcies vīra runu. Paklausīsimies tikai, kas notiek pie lielvalstu politiķu konferenču galdiem, kur ministri pērk un pārdod tautas un valstis kā lopu kupči teļus pavasarī!

Bet tikpat ļauni tas ir mūsu pašu sadzīves pagastos. Pasekosim tikai kādu laiku mūsu trimdas laikrakstiem, iegriezīsimies biedrību pilnsapucēs, noklausīsimies pāris cienījamu organizāciju valžu sēžu debatēs, aiziesim uz pāris nacionāli iezīmīgiem sarīkojumiem, un — mēs pavisam, pavisam domīgi ievilksimies savas istabas tumšākajā stūrī, lai kaut ko pārdomātu. Pārdomātu, kurp mēs ejam?

Kur ir palikušas vīru runas, kur paši vīri? Liekas, ir vairs tikai pļāpātāji pie akas, trokšņains viru un sievu velētāju pūlis, kas dauza viens otra netīros kreklus, saceldami negantu troksni. Un ja arī šai spalgajā tautiski sabiedriskā vervelēšanā atskan kāds skaidrs, drošs un godīgs vārds, tas pa lielākai daļai paliek nedzirdēts un izgaist apkārtnes tukšajā troksnī.

Un tai pašā laikā ir vīri, kas cītīgi skalda matus sēdēs un sapulcēs, un kādu nedzīvu burtu vai paragrafu dzenādami, aizmirst jēgu, mērķi un saturu, kādēļ īsti ir sanākuši kopā. Aiziet stundas, paiet dārga diena, jo pietiek vietna pļāpas pie akas, lai visām vīru runām laupītu nozīmi un spēku.

Un tai pašā laikā ir cilvēki, kas no ārpuses it kā atgādina īstus vīrus, bet īstenībā visskaistāko saukļu vārdā, saldām acīm un saldākiem vārdiem uz lūpām, smidzina intrigu un melu vārdus naīvo un ticētāju dvēselēs, lai tikai tie nesāktu reiz runāt īstu vīru valodu, nesāktu īstu vīru darbus.

Un tai pašā laikā ir viri, kas uzmana, lai tikai kāda brāļa augums nepaceltos kaut vai par galvas tiesu pāri pašiem pelēkajā pūlī. Jo mēs neciešam vairs nekā liela un diža, kas varētu mest ēnu uz mūsu mazumu. Saprotams, ne jau roku padot, atbalstīt, bet gan aiz svārku stūra noraut zemē to, kas pakāpies, ir tikumu tikums tirmdā — jauns, ne rakstīts, bet svēts likums trimdas sadzīves kārtības rullos, ko cītīgi ievērojam. Mazliet dubļu, mazliet ironijas, mazliet cinisma, mazliet skaudības, mazliet pašu nevarības rūgtuma — un radies vislabākais jaukums, ko pasniegt īstu vīra runu un darbu vietā. Un šim lieliskajam „trimdas kokteilim" veiklu jaucēju netrūkst.

Un tai pašā laikā ir arī vīru ēnas, kas bīstas no saviem vārdiem, darbiem un nodomiem, bet drīkst tos uzticēt tikai slepenībai un tumsai. Kas gan šodien tie varētu būt par darbiem, nākotnes Latvijas labā," ja tos nevar celt dienas gaismā un atklātībā? Čuksti un tumsība nav vajadzīga Latvijai — tā gaida no mums skaidras domas, tīrus darbus un drošu, atklātu valodu. Vīru runas tā gaida, ne gājēju pļāpas pie akas. Vīru darbus tā gaida, ne velētāju netīrā ūdens šļakstināšanu.

Bet kur ir mūsu vīru runas šodien, kur vīru darbi? Mēs klausāmies tikai pļāpāšanu un dzirdam zaglīgus čukstus aizdurvē.

TURPINĀS IZVEIDOT SAULAINI

TORONTO SV. JĀŅA LATVIEŠU DRAUDZES PILNSAPULCES LĒMUMI

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes gadskārtējā pilnsapulce notika 7. martā Trīsvienības baznīcā, un tajā piedalījās apmēram 100 draudzes locekļu. Veikli un liepratīgi sapulci vadīja Osvalds Breņķis, protokolēja Jēkabs Atteka.

Tā kā visi draudzes locekļi bija jau saņēmuši pārskatu par draudzes 1953. gadā veikto darbu, ieņēmumiem un izdevumiem, tad nekādas debates šai plāksnē neizraisījās, atskaitot, varbūt, kāda draudzes locekļa dedzīgo aicinājumu nest lielākus upurus draudzes darbam, lai draudzi nebūtu jāmeklē materiāls atbalsts un tā iztiktu ar saviem līdzekļiem. Šai sakarā tika ierosināts jautājums par noteiktas draudzes nodevas ievešanu, bet sapulces vairākums tomēr izšķīrās pieturēties pie līdzšinējās kārtības, t. i., ka katrs draudzes loceklis maksā pēc sakvām spējām un kristīgās sirdsapziņas.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza L. Ozoliņš, norādot, ka kases grāmatas atrastas kārtībā, par ko darba darītājiem pienākas atzinība. Dāmu komitejas revīzijas komisijas ziņojumu ar līdzīga satura konstatējumu nolasīja O. Rengarte.

Plašākas pārrunas izraisījās par Saulaines turpmāko izmantošanu un nodomiem tās izbūvē. Pilnsapulce nolēma no draudzes līdzekļiem piešķirt Saulaines pārvaldei aizdevumu $1.600 apmērā — vienas 8 istabu vasaras ēkas celšanai, kas nākošajos gados būtu vēl paplašināma, lai apmierinātu visus telpu pieprasītājus. Nolēma ierīkot Saulainē pirti, lai nometnes bērniem visu vasaru nebūtu jāmazgājas tikai upes ūdeņos. Akceptēja Saulaines pārvaldes iesniegto budžeta projektu 1954. gadam $3.750 apmērā. Arī budžetā paredzēti vairāki jaun būves darbi (dejas grīda, virtuves pārbūve, pieslēgšanās HYDRO elektrības tīklam un tt.) Draudzes padomes priekšsēdis O. Dzērvītis ziņoja, ka sākot ar 1954. g. maija mēnesi par Saulaines pārvaldnieku pieņemts Pēteris Rudzītis. Līdzšinējais pārvaldnieks J. Lūsis lūdzis viņu no darba atbrīvot ģimenes apstākļu dēļ.

Pilnsapulce pieņēma draudzes 1954. gada 1. pusgada budžetu $4.988 apmērā.

Šogad rotācijas kārtībā, no draudzes padomes locekļiem bija jāpārvēl A. Vanags, A. Atteka un A. Dobelis. Visi trīs tika ievēlēti no jauna. Par revīzijas komisijas locekļiem ievēlēja J. Tontegodi K. Tanni un J. Bāru.

L.

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību skautu - gaidu vecāku padomei par mūsu gada svētku sarīkošanu. Tāpat paldies Sv. Andreja draudzei par telpām, DV Toronto nodaļai par dāvanu, Saksona kundzei par spilvenu izlozei, un visiem pārējiem apsveicējiem.

72. Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienības.

Nākamie dziesmu svētki Kanadā 1957. g.

Latviešu kultūras fondam Vācijā nosūtīts $492.39

Kanadas latviešu dziesmu svētku organizācijas komitejas sēde notika 6. martā sv. Trīsvienības baznīcas telpās. Sēdē piedalījās priekšsēdis Dr. H. Tichovskis un locekļi māc. Arn. Lūsis, E. Freimane, J. Cīrulis un T. Ķeniņš. Priekšsēdis referēja par organizācijas un rīcības komitejas darbu un iepazīstināja ar LNAK un DV apvienotās revīzijas komisijas atzinumiem.

Pārrunājot turpmāko darbu, organizācijas komiteja ierosināja nākamos Kanadas latviešu dziesmu svētkus rīkot 1957. gadā pavasarī un iespējami plašākās telpās, neizslēdzot, piem., Varsity arenu Toronto. Nolēma lūgt komponistus un diriģentus studēt nāk. dziesmu svētku programmas iespējas, iesūtot priekšlikumus un vēlmes rakstveidā organizācijas komitejai. Komitejas locekļi tālākās pārrunās atzina, ka būtu jāaktivē latviešu lielākie centri Ontario, Montreālā, Vinipegā u. c., dibinot no jauna vai arī iesaistot jau pastāvošos koņus dziesmu svētkos. Būtu jāstājas sakaros ar nākamo Ņujorkas latviešu dziesmu svētku organizāciju programmas jautājumos, kā arī ASV tuvāko pilsētu latviešu koņus gatavoties piedalīties dziesmu svētkos Kanadā.

Organizācijas komisija ierosina jaundarbu radīšanu kā instrumentālā, tā vokālā mūzikā, tos apzināt līdz 1956. g. un rezervēt speciālam jaundarbu koncertam. Ierosināja arī nāk. dziesmu svētkos rīkot dziesmu koncertu.

Tā kā rudenī izbeidzas organizācijas komitejas pilnvaras, tā sanāks uz savu pēdējo sēdi nāk. septembra sākumā, pēc kam lūgs sabiedr. organizācijas ievēlēt jaunu komiteju, kam tad arī nodos dziesmu svētku materiālus un ierosinājumus.

Kom. priekšsēdis H. Tichovskis šonedēļ aizsūtīja Vācijas latviešu kult. fondam — rīcības komitejas piešķirtos $492.39.

Sacensība bērnu ludziņai

Pirmā latviešu ev. - lut. draudze Toronto izsludina **sacensību bērnu Ziemassvētku ludziņai.**

Godalga $100.00.

1) Ludziņai jābūt piemērotai Ziemassvētku izrādei;

2) ludziņas izrādes ilgums no 30 līdz 45 min.;

3) jāiesniedz līdz š. g. 1. augustam mašīnrakstā 2 eksemplāros, slēgtā aploksnē pieliekot autora vārdu un moto, kas rakstāms arī uz ludziņas manuskripta;

4) jāiesūta draudzes mācītājam A. Čopam, Sv. Andreja baznīcā, Corner Jarvis and Carlton Str., Toronto, Ont., Canada;

5) ludziņas **pirmizrādes tiesības** patur augšminētā draudze.

Godalgošanas komisijā piedalās aktrise Alma Mača, Angelika Gailīte un māc. A. Čops.

DRĪZ ATKLĀS PAZEMES DZELZCEĻU

Kanadas pirmo pazemes dzelzceļu Toronto pilsētā atklās 30. martā. Sagaida, ka šis $60.000.000 dzelzceļš jūtami atvieglos Ontario galvaspilsētas satiksmes grūtības. Tas varēs pārvadāt abos virzienos 40.000 pasažieru stundā, izmantojot sešu vagonu vilcienus, kas noies viens pēc otra ik pa divi ar pus minūtēm. Ekspresvilcienu pagaidām nebūs.

Toronto pazemes sistēmas britu būvēto vagonu ātrums ir 50 jūdzes stundā

KANADAS VALDĪBAS ATBALSTS JAUNIECEĻOTĀJU PRESEI

New Canadian Press vadītājs Z. Mokržickis (Z. S. Mokrzycki) kopā ar vietējās Immigrācijas nodaļas pārstāvi Džonu Šarpu (John Shrp) bija vizītē pie Immigrācijas ministra Valtera Harrisa (Walter Harris). Otavā februāra mēnesī Mokržickis iepazīstināja ministru Harrisu ar jaunkanadiešu problēmām, kā arī ar jaunkanadiešu preses aktīvitāti cīņā pret komūnismu. Tika pārrunāts arī jautājums par valdības iestāžu sludinājūmiem jaunkanadiešu laikrakstos no dažādām nozarēm, kā: Immigrācijas, Veselības un apgādes, Darba, Pasta, Zvejniecības u. c. Ministrs Harriss bijis ļoti labvēlīgi noskaņots un solījies atvēlēt 5.000 līdz 15.000 dol. gadā sludinājumiem, kas ievietojami jaunkanadiešu laikrakstos, kā arī solīja sazināties ar citu nozaru ministriem.

AICINĀJUMS

Mednieku un makšķernieku kluba Hamiltonas nodaļa rīko darbības atklāšanas balli 20. martā, pl. 8.00 Hamiltonā. Torontieši laipni aicināti apmeklēt hamiltoniešus. Kas vēlas braukt uz **Hamiltonu,** var pieteikties pie kluba sekretāra J. Treija, tel.: GL 3611, Toronto.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

12. martā, piektdien, plkst. 20.00, Teātŗa balle.

14. martā, plkst. 4 p.p. TLB Drāmatiskā ansambļa pirmizrāde — R. Blaumaņa Pazudušais dēls — Kolumbus zālē.

20. martā, plkst. 8, TLB pavasara sagaidīšana. Jautra mūzika un atspirdzinājumi. Rīko Dāmu komiteja.

21. martā, plkst. 19, Sv. Andreja baznīcas zālē basa A. Piekalnīša **koncerts.**

27. martā Teodora Reitera jubilejas sarīkojums plkst. 7 vak. TLB telpās.

28. martā, plkst. 2 p.p. Montreālas teātŗa viesizrāde Lielā grēcinieku iela, 62 Claremont St.

3. aprīlī, pl.7.00, 1330 A Bloor St., W., Toronto, mednieku un makšķernieku kluba balle.

11. aprīlī, plkst. 6.30 p.p., plkv. V. Januma 60 mūža gadu atceres vakars Kanadas leģiona zālē, 22 College St.

18. aprīlī Latviešu teātŗa studijas Sarkangalvītes **pirmizrāde.**

23. aprīlī DV Jurģu balle.

30. aprīlī DV Dāmu komitejas „April, April" balle, 125 Broadview Ave.

2. maijā LPB Kanadas kopas literārs diskusiju vakars par Vald. Kārkliņa romānu Dieva zeme.

LASĪTĀJU VĒSTULES

LAIKRAKSTU „LATVISKĀ" VALODA

Ir gari un plaši spriests par tīras latviešu valodas uzturēšanu trimdā, bet tā arī ir tikai spriešana un vairāk nekas.

Mans dēls (15 g. vecs), kas labprāt lasa latviešu laikrakstus, netiek bez manas palīdzības galā ar vārdiem: letiņi, kanaki, džobs u. t. t., kas bieži parādās laikrakstu slejās. Es domāju, tādu vārdu lietošana nedara godu ne rakstītājam, ne arī pašam laikrakstam, kaut tas būtu arī ievietots feļetona veidā. Jādomā, ka visi tie rakstītāji, kas sagroza (jeb latvisko?) vācu vai angļu valodas vārdus, atradīs tautā lielāku piekrišanu un domās: to valodu jau visi prot! Bet kā būtu, ja arī mēs, spāniski runājošās valstīs dzīvodami, sāktu lietot spāņu izteicienus, kuŗi ir tiešām tipiski, tad visi „letiņi", „kanaki" un citi, būsim kā pie Bābeles torņa.

Mans lūgums būtu, lai arī laikrakstos būtu tīra latviešu valoda, bet, ja nepieciešami ievietot svešvalodu vārdus, tad tīrā rakstībā ar latvisku paskaidrojumu, jo citādi mēs, vecāki, neapzinīgi esam spiesti saviem bērniem mācīt „jauno" latviešu valodu! Līdz šim mēs gan savā valodā varējām visu izteikt, nemeklēdami svešvārdus, bet tagad katrs grib parādīt savas spējas valodu mistrojumā.

J. H - ns.,
Venecuēlā.

TĀ NAV KOMŪNISTU PROPAGANDA

A. Ansons 6. III 54. LA citē izvilkumu no kāda Kolumbijas universitātes izdota žurnāla, kurā teikts, ka visi 8 latviešu strēlnieku pulki pārgājuši lielinieku pusē un uztraucas,ka tā esot „visnekaunīgākā komūnistu propaganda".

Patiešām žēl, ka šādi — izdevuma mērķiem diametrāli pretēji — materiāli ir iekļuvuši E. Andersona rediģētajā grāmatā. No tā dibināti var secināt, ka paši latvieši ir vainīgi pie savas un citu nelaimes.

Bet vēstules autors ļoti kļūdās, pieņemdams, ka tā ir komūnistu propaganda. Taisni otrādi. Komūnistu jaunākajās vēstures grāmatās par latviešu strēlnieku lomu oktobra revolūcijā nav ne vārda. Tie ir pavisam citi spēki, kas rūpējas par to, lai oktobra revolūcijas grēkus un no tiem dzimušos komūnisma briesmoņus darbus un uzvaras gājienu pāri pasaulei noveltu no „svētās, mesiānismam radītās" tautas un tos uzveltu latviešu strēlniekiem.

Tie ir visu virzienu krievu emigrācijas politiķu un daudzo krievu vēstures profesoru nopelns, kas strādā Amerikas augstskolās. Pie Kolumbijas universitātes pastāv nodaļa, kas pētī bijušās un tagadējās Krievijas resp. slavu vēsturi un īpatnības. Labi un smalki viņi krievu emigrācijas informācijas pavedieni satek šinī laborātorijā, Kolumbijas enciklopedijā, tāpat citās (lielajā Encyclopedia Britannica) atradīsim tādas pašas atziņas par latviešu strēlniekiem.

Pirms 2 gadiem latviešu presē pavīdēja norādījums par krievu genosidu pret latviešu tautu. Uz to mums pazīstamā Ņujorkas lielā krievu avīze nekavējoties ievietoja brīdinājumu demonstrēt presē „latviešu briesmoņu" — oktobra revolūcijas izvedēju fotografijas.

Latviešu strēlnieki nav bijuši komūnisti. Oktobra revolūcija būtu ar tādām pašām sekmēm un rezultātiem notikusi arī bez strēlnieku piedalīšanās. Var gan vaicāt, kādēļ 1917./18. g. strēlniekiem trūka tās idejiskās vadības, kāda bija poļu un čechoslovaku vienībām, un kas ir darīts tagad, lai novērstu neparedzo vēstures dokumentējumu brīvās pasaules presē?

J. S.,
Bij. strēlnieks Montreālā.

PAŠKAIDROJUMS HAMILTONAS NAMA FONDA LIETĀ

Hamiltonas Latviešu Nama fonda 14. februāŗa pilnsapulces atreferējumā, kas iespiests šīs avīzes 24. februāŗa numurā ir ietilpinātas nepatiesas ziņas, kādēļ Hamiltonas Latviešu biedrība ir spiesta paskaidrot sekojošo:

1953. gadā kopīga Jāņu sarīkošana ar DV Hamiltonas nodaļu nenotika, jo pēdējā atteicās šādā sarīkojumā piedalīties. Pēc tam HLB pieņēma TLB aicinājumu rīkot Jāņus kopīgi ar TLB un Toronto sporta kopu. Par šiem lēmumiem un to secību savā laikā tieši no HLB valdes sēžu protokola grāmatas tika iepazīstināts DV Hamiltonas nodaļas priekšsēdis J. Kleķers un citi valdes locekļi. Mums jānožēlo kāds mēģinājums izjaukt arī šo kopīgo sarīkojumu, pārsolot farmas nomas maksu no 50 dolariem uz 75 dolariem. Šis mēģinājums tomēr neizdevās, bet par šo gadījumu torontieši var tieši pārliecināties arī pie TLB valdes.

Tālāk NF sēdes atreferējumā minēts, ka HLB bija savākusi no dažām personām dalības zīmes. Šis apgalvojums nav patiess, jo HLB pārstāvja rīcībā bija tikai 38 HLB piederošas dalības zīmes un viena viņa personīgā dalības zīme. Par šo faktu var pārliecināties pilnsapulces protokolam pievienotā dalībnieku sarakstā, kuŗu kā balsu skaitītājs sastādīja un pārbaudīja arī DV pārstāvis P. Imurs.

HLB atzīst latviešu nama nepieciešamību Hamiltonā un no savas puses Nama fonda darbu atbalstīs, cik tas būs iespējams. Mums jānožēlo, ka DV pagaidām atrāvušās no šī kopīgi darāmā darba.

HLB valde.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

TORONTO

● LNAK Saimnieciskās informācijas nozares Lauksaimniecības sekcijas lietpratēji atzinuši, ka šīnī pavasarī organizējama lauksaimniecības skaitīšana latviešu farmās Kanadā. Skaitīšana būs līdzīga kādreiz Latvijā praktizētām lauksaimniecību skaitīšanām un noskaidrotu ne vien latviešu farmu skaitu, bet arī to, ko katrā farmā ražo, resp. tās lauksaimniecisko raksturu, inventāru, ienesību un taml. Lēš, ka Kanadā vajadzētu būt jau apmēram 100 latviešu farmām. Šī būs pirmā latviešu lauksaimn. skaitīšana Kanadā.

● Toronto latviešu katoļu koŗa tuvināšanās vakars DV namā bija pulcinājis kuplu apmeklētāju skaitu. Kaut gan daļa koristu dzīvo Bramptonā, kas apgrūtina ierašanos mēģinājumos un sagādā citas neērtības, koris sava diriģenta V. Rundāna vadībā tomēr darbojas ļoti enerģiski. Koŗa priekšnieks J. Budže paskaidro, ka korim nav nolūks konkurēt citus latviešu koŗus, bet tas nodarbojas galvenokārt ar baznīcas dziesmu iestudēšanu, lai kuplinātu dievkalpojumus.

● Leģiona dienas dievkalpojums, ko ierosināja Kanadas Daugavas Vanagu valde, notiks svētdien, 21. martā, plkst. 4 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā (Bloor un Šerbourne ielas krustojumā). Dievkalpojumu vadīs māc. A. Lūsis. Dievkalpojumā dziedās Boriss Piekalnītis, kas ieradīsies koncertturnejā no ASV.

● Lai palīdzētu Kanadas Nacionālam baletam sagādāt līdzekļus, sestdien, 13. martā, Carpenter Unijas telpās, Gerrard St., E., Church St. tuvumā, rīko lielu bazāru. Bazāru plkst. 3.00 atklās Kanadas Nacionālās izstādes „Grand Stand" izrāžu organizētājs Jack Arthur. Bazārā daudz mantu ziedojušas pazīstamākās Kanadas firmas, un bērniem paredzēti dažādi pārsteigumi. Bazārā līdzekļu vākšanas sekmēšanai Veras Keišas baleta studija apsolījusi savu atbalstu tādā veidā, ka Ed. Keišs apsolījis zīmēt šaržus, atstājot atlikumu par labu bazāram. Ieeja paredzēta bērniem 10 c, pieaugušiem 15 centi.

● Veras Keišas baleta studija ir sākusi nopietnu gatavošanos savam audzēkņu vakaram, kas notiks pavasarī. Studijai liels ieguvums ir 2 jauni apdāvināti audzēkņi zēni.

● Sestdien, 6. martā, notika Sv. Andreja baznīcas draudzes padomes sēde, ko vadīja priekšsēdis R. Roze. Sevišķi svarīgs bija lēmums par Veco laužu atpūtas nama fonda dibināšanu. Tuvākā laikā izstrādās fonda noteikumus un izraudzīs tā pārvaldi. Atpūtas namu cels Sidrabenē. Padome nolēma izsludināt sacensību bērnu Ziemassvētku ludziņai, pirmā godalga 100 dolaru.

Sv. Andreja baznīcas 5 gadu pastāvēšanas svinības rīkos 28. martā.

● Svētdien, 7. martā, notika Sidrabenes apbūves gabalu ieguvēju un naudas ieguldītāju pilnsapulce, kuŗā Sidrabenes pārvaldes priekšsēdis J. Dreimanis sniedza pārskatu par pagājušā gada darbu. Saskaņā ar noteikumiem izraudzīja Sidrabenes pārvaldi, kuŗā darbosies no draudzes mācītājs A. Čops, J. Dreimanis, A. Altraks un A. Ķerāns, bet no apbūves gabalu ieguvējiem un naudas ieguldītājiem ievēlēja J. Leimani, J. Liberi un G. Lūri.

● Sestdien, 6. martā, mācītājs A. Čops salaulāja Kārli Pūliņu ar Zelmu Baldavu.

● Sestdien, 6. martā, St. James krematorijā kremēja tautsaimniecības maģistŗu Arnoldu Graudiņu. Mācītājs A. Lūsis dievvārdos norādīja, ka nelaikis bijis cilvēks, kas nav pazudis neizteiksmīgā pūlī, bet, par spīti savam traģismam, kāpis pilnības kalnā. Kalpodams zinātnei ar savu gaišziedzīgo darbu, viņš uzcēlis Latvijai trimdā skaistu pieminekli. Viojles solo spēlēja J. Lagzdiņš. Bija daudz pavadītāju un ziedu.

LONDONA, ONT.

● DV Londonas nodaļa, L. L. koŗa un Londonas jaunatnes pulciņš 6. martā publiskās bibliotēkas zālē rīkoja plkv. O. Kalpaka un latviešu leģionāru pieminas vakaru. To ar isu uzrunu atklāja L. L. koŗa valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis. Par O. Kalpaka bataljonu un tā aizmuguri referēja vēst. P. Dreimanis. Latviešu leģionāru kauju gaitas un noskaņojumu raksturoja vairāki runātāji. Vispirms E. Iljenkovs pastāstīja par savas grupas piedzīvojumiem Krievijas frontē; V. Štengels apskatīja notikumus un vācu rīcību Jelgavā un tās tuvākā apkārtnē; A. Dreimanis raksturoja latviešu leģionāru noskaņojumu Kurzemes cietoksnī un A. Liepiņš stāstīja par latviešu karavīru un krievu civilistu labām attieksmēm austrumu frontē un par saviem novērojumiem, kas liecina, ka Latvijas etnografiskā robeža ir aiz Latvijas republikas robežām, kas pierādīts jau latviešu brīvvalsts laikā. Pēc tam jaunatnes pulciņa pārstāvji A. Atara, E. Cauka un A. Banga deklamēja dzejoļus. Vakaru noslēdza DV Londonas nodaļas priekšnieks A. Liepiņš, pateikdamies runātājiem un deklamētājiem un konstatēdams, ka sarīkojums kupli apmeklēts, pie kam tanī piedalās arī latviešu jaunatne.

Svētdien, 14. martā vietējā Trīsvienības baznīcā notiks latviešu leģiona pieminas dievkalpojums, ko vadīs mācītājs V. Šēfers.

Ps.

HAMILTONĀ

● Pagājušās ziemas sezonā ļoti rosīgi bijuši Hamiltonas mednieki un makšķernieki. Bez saviem kārtējiem izbraukumiem un medībām, tie atzinuši, ka šī sporta veida labākai izkārtošanai un medību iespēju iegūšanai nepieciešami būt apvienotiem šo nodomu īstenošanai. Šai sakarā Hamiltonā ir nodibināta Toronto mednieku un makšķernieku kluba Hamiltonas nodaļa, kuŗas atklāšanas koncerts un balle notiks sestdien, 20. martā, plkst. 8 p.p., Armēņu kluba telpās, 69 Princess St. Koncertā piedalīsies operdziedātājs Jānis Niedra, brīvmāksliniece M. Zemīte, pie klavierēm komponists I. Sakss. Pēc koncerta saviesīga dzīve ar deju pie labas deju mūzikas, pīlnas bufetes ar mednieku desiņām un kāpostiem, kā arī visiem stipriem un vājiem mednieku dzērieniem. Ieeja uz visu vakaru $1.00 no personas. Šo sarīkojumu apmeklēt lūdz TMMK Hamiltonas nodaļas mednieki un makšķernieki.

● DV Hamiltonas nodaļas drāmatiskā kopa, kā liekas, šai sezonā bijusi sevišķi rosīga. Šinī sezona jau iestudēta un izrādīta V. Richtera komēdija „Trakie". Ar šo lugu drāmatiskā kopa paredzējusi apciemot latviešus tuvās un tālās kaimiņu pilsētās. Pirmā izrāde ārpus Hamiltonas notiks 4. aprīlī, kad trupa dosies uz Londonu. Bez tam paredzēts viesoties ar šo lugu arī citās pilsētās. „Trakie" pirmizrāde Hamiltonā piedzīvoja nepieredzēti lielu apmeklētāju skaitu, tā kā daļai skatītāju vajadzēja stāvēt kājās. Sakarā ar to 11.aprīlī Hamiltonā notiks šīs lugas atkārtojums.

Parallēlī šiem uzvedumiem drāmatiskā kopa ķērusies pie jaunas lugas iestudēšanas. Tā būs L. Ancānes - Vītolipas komēdija „Glezmotājs Otiņš".

Drāmatiskās kopas režisore Laidija Lapsa cer ar šo lugu sabiedrības priekšā stāties jau maija mēneša beigās. Bet tas vēl nav viss. Tā kā DV Hamiltonas nodaļa ir iegādājusies multigrafu, šais dienās sāksies J. Akurātera 4 cēlienu komēdijas „Priecīgais saimnieks" pavairošana. Protams, šis darbs prasīs savu laiku, bet zinot, ka pašreizējos trimdas apstākļos mūsu drāmatiskie ansambļi cieš no liela lugu trūkuma, ar pavairošanas jautājuma atrisināšanu sperts solis uz priekšu rosīgai un spraigai darbībai.

● Sestdien, 6. martā, Hamiltonas iedzīvotāji piedzīvoja nepieredzētu notikumu. No Vaterdaunas puses pa dzelzceļa sliedēm no kalna lejā drāzās Hamiltonas virzienā piecas dzelzceļa benzīna cisternas, kas netālu no Hamiltonas asā līkumā izlēca no sliedēm, un divas cisternas eksplodēja. Viens konduktors noslīka benzinā, bet virs notikuma vietas pacēlās dūmu mākonis, līdzīgs atombumbas eksplozijas dūmiem. Dūmi vairāk kā stundu paralizēja satiksmi tuvējās šosejās, un apkārtējie iedzīvotāji pānikā atstāja savas mītnes, līdz ieradās ugunsdzēsēji un ar ķīmiskām vielām ierobežoja uguns izplatīšanos.

● DV Hamiltonas nodaļa 6. martā bija rīkojusi Kalpaka piemiņas vakaru. Īsu uzrunu teica DV Hamiltonas nodaļas pr-ks P. Immurs, ar dziļu nožēlu konstatējot, ka uz latviešu dižākā dēla Oskara Kalpaka piemiņas vakaru ieradušies tikai niecīga saujiņa no samērā lielā Hamiltonas latviešu skaita.

Par plkv. O. Kalpaku referēja O. Breņķis no Toronto. Viņš savu referātu iesāka vārdiem: „Tava tauta nezudīs, ja Tu iesi mirt par tautu", un uzsvēra, ka pastāvēt var tikai tās tautas un nācijas, kas savas tautas labā nes asins upurus. Runātājs uzaicināja ar klusuma brīdi pieminēt pulkvedi Oskaru Kalpaku un visus pārējos latviešu kritušos karavīrus. Kalpaks krita, bet viņa doma uzvarēja. Mums savā ciņa jāturpina līdz uzvarai. Mums nav zudusi ticība Latvijai, tā būs atkal, kā brīva demokratiska republika citu valstu saimē. Runātājs referātu noslēdza ar „Dievs, svētī Latviju".

Tālākā programmas daļā G. Upīte deklamēja A. Brigaderes „Varoņa sirds", I. Silkovska — J. Akurātera „Balādi par kareivi, kas nepārnāca mājās", M. Vanaga — L. Breikša „Virsaiša laudis" un J. Vilks — A. Broča „Lūgšanu".

Alma Skudra - Kārkliņa dziedāja A. Kalniņa, J. Vītola un J. Kepīša dziesmas. Pavadīja A. Medne. Vakara noslēgumam Beverīnas koris bija sagatavojis J. Akurātera „Nāves salu" — melodeklamāciju, ko izpildīja G. Upīte un koris.

Pēc priekšnesumiem DV Hamiltonas nodaļās pr-ks P. Immurs pateicās visiem, kas kuplinājuši šo sarīkojumu un veicinājuši tā labu izdošanos.

DAUGAVAS VANAGI

JAUNAS DV NODAĻAS

20. februārī Halifaksas konservatorijā plkv. A. Silgailis bija aicinājis Halifaksas latviešus, lai noskaidrotu jautājumu par DV nod. dibināšanu. Sanāksmē piedalījās A. Silgailis, T. Brilts, H. Auniņš, A. Kundziņš, T. Bištēviņš, V. Silgailis un E. Andersons.

A. Silgailis klātesošos iepazīstināja ar DV mērķiem, centieniem, organizācijas uzbūvi un līdzšinējo darbību.

Pēc debatēm, vienai balsij atturoties, nolēma dibināt DV nod. Halifaksā. Par pag. valdes pr-di ievēlēja A. Silgaili, par loc. T. Bištēviņu un I. Silgaili. Rev. k-jā E. Bergu un B. Silgaili.

J. Apinis sveica jauno nod. neorganizēto latviešu vārdā un novēlēja labas sekmes.

Pag. valdes adrese: 282 Borrington St., Apt. 3, Halifax, N. S., Canada.

Φ

7. martā Toronto, 60 Alhambra Ave, sanākušas 21 persona, kas lēmušas par otru DV nodaļas dibināšanu Toronto, vārdu izvēloties DV Jauntoronto nodaļa.

Ievēlēta pagaidu valde: I. Batraks — priekšsēdis, 155 Robert St., A. Bērziņš — sekretārs, T. Klaviņš, M. Briedis, G. Krustiņš. Rev. komisijā: M. Kūlainis, A. Lapeniņš, I. Zāns.

DV KV priekšsēdis paskaidro, ka lūgumus šo nodaļu apstiprināšanai skatīs cauri DV Kanadas valdes sēdē.

DV HAMILTONAS NODAĻAS

Vanadžu sanāksmē par Dāmu komitejas pr-ci ievēlēta Vēra Immure, 175 Wentworth Str., S., tel. 8 - 3137, pr-ces pal. - sekretāre Dzidra Martinaite, 63 Homewood Ave. Par Vanadžu delegāti DV KV Toronto izraudzīta Marta Kuncāne, 47 Beulah Ave., tel.: 8 - 2235. DV Hamiltonas nodaļas Dāmu komitejas locekles ir: Alīda Auzere, Marta Kuncāne, Elfrīda Lipsberga, Tamāra Gailīte, Gaida Ieviņa, Olga Maķe un Ilga Gēbauere.

IZMAKSĀTI PABALSTI

Regulārie pabalsti no aprūpes nozares invalidiem un c. aprūpējamiem 1954. g. janvārī:

Štammers Kārlis, dēls nervu slims, DM 15.00, 13b, Muenchen 54, Seehamerstr. 8b.

Šteinberga Dace, kaulu TB DM 15.00, 13b, Muenchen 54, Seehamerstr. 16a.

Eglītis Osvalds, TBC, DM 10.00, 24a, Luebeck, Marlistr. 101/R. Gusārs.

Gunārs Roberts, TBC, DM 15.00, turpat.

Immerfreijs Jānis zaud. 2 dēli, slims, DM 15.00, turpat.

Marks Pēteris, zaud. 2 dēli, slims, DM 15.000, turpat.

Michelsone Milija, zaud. dēls, DM 10.00, turpat.

Strēmelis Alberts TBC, ģimene, DM 15.00, 80.00, Luebeck, Marlistr. 101.

Pīlaga Otilija, zaud. 2 dēli, DM 10.00, 24a, Luebeck, Vorwerkerstr. 103.

(Turpinājums sekos).

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wright Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

H. Kreicers

REIZ SENĀS DIENĀS DZIMTENĒ...

IV

1907. g. rudenī trīs tuvējās draudzes skolas zēni baronu kapos bija aizrāvušies savās rotaļās. Kā tur bija, kā ne, tikko pieminētais Pauls Rasiņš, bija uzkāpis uz krusta postamenta, apķēries čuguna krustam un žonglēja. Krusts atdalījās no postamenta ,nokrita zemē un salūza gabalos. Zēni nobijās un laidās projām. Drusku attapušies, nozvērējās nevienam neizpaust, taču drīz vien to zināja vai visa skola. Bet ārpusē, visā pagastā sacēlās liels satraukums: bija taču notikusi kungu kapu apgānīšana, pie tam 1905. g. notikumu atplūdu laikā. Runāja, ka aizdomīgos sodīšot ar miesas sodu un pagastam uzlikšot lielu naudas sodu. Iespējams bija! Ciest nācās arī nabaga Paulim, jo ķildu gadījumos allaž tika draudēts viņa nodarījumu atklāt. Pauls nāca no kaimiņu Jumurdas pagasta Grīvu mājām. Jumurdiešos bija vesela „perša" kur palamās nosaukti dažu māju saimnieki. Proti:

Barīsu Rāpāns,
Kaļvu Kākāns,
Grīvu Sātāns,
Blomu Svētais,
Ķeizaru Lētais,
Vēveru Izredzētais,
Baltiņu Gūts — septītais.

Tā Grīvu saimnieku saukāja par Grīvu sātanu, un to palamu dabūja skolā arī Pauls. Ziema jau gāja uz pavasara pusi, kad kāds no vecākiem zēniem bija uzzīmējis uz tāpeles krustu, kam apķēries astains velns, un apakšā parakstījis: „Grīvu sātans lauž krustu". Negaidot ienāca skolotājs Zvaigzne. Viņš noskatīja tāpeli, nosmīnēja, tad tapa nopietns, kaut ko domāja un pietvīka. Klasē iestājās, kā mēdz teikt, kapa klusums. Viņš pavērās uz Rasiņu, jo zināja viņa palamu. Vēl padomājis, viņš pasauca Rasiņu līdz un aizgāja savā istabā. Pauls atgriezās noraudājies. Notikums bija nācis gaismā. Vēlāk Zvaigzne stāstīja, ka skolotāji ilgi domājuši, ko darīt. Varbūt mēģināt noklusēt? Taču atzinuši, ka labāk būs ziņot iestādēm, lai būtu skaidrs, ka nav notikusi apzināta rīcība. Rasiņa tēvocis bija apriņķa priekšnieka palīgs; viņš arī palīdzēja lietu izbeigt. Paulam pietika ar izbailēm un rājienu, bet ar to arī izbeidzās tas krusts, ko viņš bija nesis vai visu ziemu. Avīzēs nesen rakstīja, ka Pauls Rasiņš Kanadā atskatījies uz 60 mūža gadiem. Atceroties skolas gadus, viņš droši vien atcerējās arī šo gadījumu Ērgļu vecajos, tagad Blaumaņa kapos. Šai kapkalnā ir satecējuši Ērgļu baronu un zemnieku mūži, lai pamazām klātos ar aizmirstību, kā viņu augumus klāj smilts. Bet viens te spītē laikam: Rūdolfs Blaumanis. Varens laukakmens, atvests no Brakiem, tagad gul rakstnieka galvgalī. Uz tā Braku piekalnē viņš bieži sēdējis, vērojis tālu pārskatāmo apkaimi, domājis un rakstījis. Akmenī iestrādātais rakstnieka profils raugās lejup uz lielceļu un tiltu pār Ogri. Laiki mainās, cilvēki nāk un iet, bet Blaumanis ar saviem darbiem joprojām dzīvo savā un citās tautās.

SKALBE

Ejam tālāk uz Ogres tiltu. Trīsdesmito gadu sākumā pavasara palos no pārplūdušās upes maza urdziņa, nodalījusies sānis, sāka tecēt pāri lielceļam un krietnu gabalu tālāk pievienojās Ogrei. No sākuma tā bija tīrais nieks, un tai nepiešķīra nekādas vērības. Pēc pāris stundām tā jau bija prāva upe, ko vairs nevarēja aizbērt, un vēl pēc dažām stundām atlika tikai konstatēt, ka Ogre izskalojusi jaunu gultni. Nu vajadzēja vai nu celt tiltu pār „jauno" upi, vai ar lielu darbu un naudu to aizbērt. Izšķīrās par pēdējo, bet, kamēr to veica, plašai apkārtnei bija jāpacieš liels satiksmes kavējums. Straujš kā šī upe un revolūcionāri noskaņots tolaik bija Skalbīte, kā arī viņu mēdza saukt. Kad cēla šo tiltu, satiksmei lietoja vienkāršu koka pagaidu tiltu, noslogotu akmeņiem, laj plūdi to neaiznestu.

Pavasara palos ūdens plūda tiltam pāri. Gadījās, ka toreizējam muižas pārvaldniekam Jirgensonam (Jūrgensohn) vajadzēja tikt otrā krastā. Tad nu kāds sīks muižas kalpiņš viņu, nelielu, bet krietni resnu, nesa kukuragās, brizdams pāri ceļiem ūdenī pa pārplūdušo tiltu. Un gadījās arī, ka otrā pusē bija Skalbe. „Met nost to maisu!" viņš sauca. „Kā tu šo tranu, tā visa mūsu tauta nes uz muguras tādus liekēžus." Šis gadījums un „trakais" Skalbe nonāca pagasta pārrunās. Bet drīz jau Skalbe pats to laiku skata un vērtē ar citu, dzīves pieredzē un atziņās briedušu skatu. Bet tad jau aiztecējuši kādi 20 gadi.

Jaunības dienas, brīvības dienas
Svabadi sviedās pret tiranna varu.
Vakara debešu zeltītos logos
Skatiju nākotnes mirdzošos torņus.
(Atbalsis)

Otrā krastā, lielceļa malā, stāvs apaļš kalns līdzenu virsu — Skanstes kalniņš. Ziemeļu kara laikā krievu zaldāti to esot cepurēm sanesuši **un no tā apšaudījuši** lielgabaliem netālo muižu. Tādu „cepurēm sanestu" kalniņu ir vairāk, bet liekas gan, ka šo cilvēks ir drusku veidojis, citādi tas nebūtu tik apaļš un tik līdzens. Latvijas laikā uzsāktie, bet nenobeigtie izrakumi un pētījumi nepārprotami rādīja, ka tas ir senču pilskalns.

(Turpinājums sekos).

SULTĀNS TRIMDĀ

Trimdas dzīvei notiesāts arī Maldivijas sultāna valstības (pie Ceilonas) princis Didī, kurš ir bijušā sultāna Hassan Izadeen dēls. Princis uz Ceilonu aizvests jau kā zēns un neko daudz par savu tēvu un vectēvu nav zinājis. Viņš Ceilonā nodarbojies ar tirdzniecību. Pirms apmēram divi gadiem Maldiviju izsludināja par republiku, jo nebija neviena tik veca un cienījama vīra, kas varētu aizstāt bijušo sultānu. Arī tagad princis necer tikt Maldivijā, jo, viņam kā troņa pretendentam, dzīve tur būtu pārāk bīstama, kāpēc viņš joprojām paliek Ceilonā pie saviem tirdzniecības pasākumiem.

TRIMDAS
SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

SAJUKUSAS ADRESES

No Stokholmas ziņo, ka pēc LAK Eiropas centra ārējās daļas vadītāja, Rīgas bij. lielvecākā R. Liepiņa lūguma ceļa naudai latviešu delegāta sūtīšanai uz Sociālistiskās internacionāles konferenci Briselē, Latviešu nacionālais fonds Stokholmā piešķīris 300 kronas. Kā zināms, fonda valdes priekšsēdis ir dzejnieks Andrejs Eglītis, bet uz konferenci Briselē dosies neviens cits kā — Bruno Kalniņš... Ko lai vēl saka? Varbūt lētāk būtu iznācis kā fondam, tā fonda atbalstītājiem, ja bij. Rīgas lielvecākais R. Liepiņš būtu proponējis sūtīt Br. Kalniņu uz Sociālistiskai internacionālei piemērotāku vietu — tieši uz Rīgu, jo tad ceļa nauda fondam būtu bijis jādod tikai līdz robežai, un tās būtu pieticis abiem.

UN KĀDA PARALLĒLE

„Laika" 6. marta numurā lasām A. Vilka piemiņas rakstu LKOK plkv. Fr. Celmiņa piemiņai. Viņš, bolševikiem iebrūkot Latvijā, pēc vairākām pratināšanām izdarīja pašnāvību, jo — zināja to, ko iebrucēji nedrīkstēja uzzināt. Kā zināms, Latvijas armijai politruka krēslā tai laikā nosēdās sarkanais ģenerālis Bruno Kalniņš. Vai plkv. Celmiņa kapa krusts nemet vēl šodien smagu ēnu uz Br. Kalniņa pieres?

Bet — mēs aizmirstam ātri. Pie zaļā galda noskaitām kronas un dolārus un sūtām Br. Kalniņu „cīnīties par Latviju". Vai tālāk var vēl iet?

JOKS VAI NOPIETNĪBA?

Pulkvedim V. Janumam, viesojoties Čikāgā, Čikāgas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis K. Dzirkalis viņu dekorējis ar Latviešu pirmo Dziesmu svētku ASV nozīmi zeltā. Nez' vai čikāgieši nolēmuši, ka pulkvedim ordeņu par maz un ka šis viens vēl trūkstu? Kori V. Janums taču nedzied! Bet laikam jau runas vīri nosprieduši, ka medaļa paliek medaļa, ja vien apdāvinātais varētu atrast vietu, kur visus saspraust. **Mikroskops.**

SAAŠ! RUNĀJIET ANGLISKI!

Draudzīgā aicinājuma dienā latviešu skolu vadītājs ASV M. Celms uzslavēja Bostonas latviešu skolas audzēkņus par nacionālā gara možumu. Tā bija arī uzslava bērnu vecākiem, jo — ābols nekrīt tālu no ābeles.

Šo nacionālo lepnumu nu tagad iedragā amerikāņu žurnālista H. Mainota raksts par latviešiem Bostonā, kas iespiests ģenerālīm M. Teiloram, amerikāņu slavenās 8. armijas komandierim Korejā, piederošā laikrakstā Boston Globe, ko lasa vairums latviešu.

H. Mainots raksta, ka United Press aģentūra noskaidrojusi, kas noticis ar tiem 140 latviešiem, kuri ar 33 laivām no Zviedrijas nelegāli atbrauca uz Ameriku? Atbilde — puse jau kļuvusi ASV pilsoņi, un gandrīz visi ieguvuši turību. Vienai trešdaļai pieder savi nami, daudziem automobiļi, bankās konti. „Patiesi, viņiem klājas tik labi, ka pat tad, ja viņu zeme šodien tiktu atbrīvota no komūnistu jūga, ir apšaubāmi, vai daudzi izšķirsies par atgriešanos," saka žurnālists. Vairāki bēgļi apprecējuši arī amerikānietes: 4 cīnījušies Korejā, 7 citi ir tagad ASV armijā. Tie pelna no $120.00 līdz $160.00 nedēļā, 8 nopirkuši savu zvejas kuģi.

Mainots intervējis inženieri A. Gailīti, vienu no laivas „Gundel" braucējiem. Gailītis jau uzstrādājies par daļas vadītāju konstrukcijas firmā, viņa māja par $16.000 jau esot izmaksāta, tāpat 1952. g. auto, mēbeles, un bankā noguldīti „daži tūkstoši". Inž. A. Gailītis teicis: „Ja šodien Latvija būtu brīva, man būtu grūti izšķirties par atgriešanos. Mani bērni (17, 14 un 12 g. veci), esmu pārliecināts, simtprocentīgi balsotu par Ameriku."

„Latviešu bērnu pilnīgu amerikanizēšanos demonstrējis," saka Mainots, „kāds cits gadījums. Pazemi divas latvietes sarunājušās savā dzimtajā valodā, kad vienas mazā meitiņa izsaukusies: „Šaaš! Runājiet angliski!" "

Pie tēvu zemes dārgās turies ciet...

Melu propaganda zviedru laikrakstā
Zviedrijas latvieši iestājas pret latviešu leģionāru aizkaršanu zviedru presē

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

Zviedru plašākajā pēcpusdienas laikrakstā „Expressen" 20 februāra numurā parādījās Paula Patera parakstīts raksts — „Sociologi bland moerdare" („Socioloģija starp slepkavām"). Ar šo rakstu rokā latvietis gāja pie latvieša un dzīvi apspriedās, ka te tekstu parādās daudzi krievu cildinājumi vispār, neparādītos latviešus aizskārēji publicējumi, kas uz šī „krievu mīlēšanas fona" var kļūt sevišķi iedarbīga pret mums nelabvēlīgā nozīmē.

Minētais raksts atstāsta dažus publicējumus par vācu SS, asi kritizējot Vācijā iznākušo Paula Hauzera grāmatu „Waffen - SS im Einsatz", bet visai atzinīgi citējot kāda Kārļa o. Paetela rakstu vācu žurnālā „Vierteljahrsheft fuer Zeitgeschichte". Paula Patera rakstā, starp citu, lasāms šāds teikums: „Nāvesgalvas vienības savā darbībā bija tīrās slepkavu un terrora organizācijas, un tas pats jāsaka arī par ļoti efektīvajām SS drošības dienesta vienībām, kuŗu galvenais uzdevums bija frontes aizmugurē iznīcināt veselas žīdu un daļu slavu tautību iedzīvotāju grupas. Šādus miesnieka darbus, piemēram, pastrādāja pie Waffen-SS piederošās latviešu un ukraiņu divizijas".

Pret šo apgalvojumu tad arī bija vērsta Zviedrijas latviešu morālā protesta apņēmība. Vispirms izteicās Zviedrijas latviešu laikraksts „Latvju Vārds" rakstā „Smags latviešu levionāru aizkārums", protestējot pret šādiem apgalvojumiem un aicinot zviedru kollēgas pirms šādām publikācijām objektīvi noskaidrot patiesos apstākļus. Tūdaļ sapulcējās arī Zviedrijas latviešu centrālā padome un, jautājumu pārrunājot, vienojās no sava vidus izvirzīt delegāciju, kas apmeklētu „Expressen" redaktoru un prasītu gandarījumu leģionāriem, atsaucot nepatiesos apgalvojumus. ZLCP's iesniegums zviedru laikrakstam, ko parakstījis ZLCV valdes pr. inž. J. Landorfs un sekretārs A. Kroders, skan sekojoši:

1) Latviešu leģions pēc vairākiem Vācu okupācijas varas iestāžu un Wehrmachta vadības izmēģinātiem veidiem, kā panākt bolševikiem atkaroto territoriju iedzīvotāju iesaistīšanu kaujās pret padomju karaspēku, tika saformēts kā slēgta latviešu kaujas vienība ar pazīstamiem latviešu vecākiem virsniekiem kā leģiona pulku komandieriem. Latviešu leģions ir bijis iesaistīts vienīgi frontes cīņās pret bolševistisko sarkano armiju. Arī leģiona vadība ir vairākkārt savos iesniegumos attiecīgām vācu iestādēm uzsvērusi, ka leģions iesaistāms vienīgi Austrumu frontē, un ka latviešu karavīru kauju mērķis ir Latvijas zemes aizsargāšana un Latvijas brīvības atgūšana. Par šīm leģiona vadības akcijām ir pieejami visi nepieciešamie materiāli un ZLCP izsaka gatavību katram šajā ziņā palīdzēt.

2) Latviešu leģionu cīņā pret bolševismu liktenība piespieda cīnīties kopā ar Vācijas armiju, bet reizē kopā arī ar daudzu citu bolševisma tieši apdraudētu nāciju karavīriem, aiz kuŗiem stāvēja visas nācijas vislielākā vienprātībā.

3) Ar latviešu leģiona kā militāras kaujas vienības raksturu un šo militāro akciju faktisko saturu pēc Vācijas kapitulācijas 1945. g. ir plaši iepazinušies Rietumu sabiedrotie, pirmkārt Anglija un ASV, kuŗu gūstā krita arī daudzi Latviešu leģiona karavīri. Vispirms Anglijas ārlietu ministrija pieņēma principiālu lēmumu, ka Latviešu leģiona karavīri nav uzskatāmi par kollaborantiem, un pēc tam arī amerikāņu attiecīgās iestādes leģionārus kvalificēja par vācu armijā iesaistītiem frontes karavīriem. Un tikai pēc tam, kad Anglijas un Amerikas iestādes bija formulējušas šādus savus atzinumus, latviešu leģionārus atbrīvoja no gūsta un pret viņiem izbeidza sākumā mēchaniski izvirzīto apsūdzību kā pret kara noziedzniekiem, kādi vienīgie būtu eventuāli varējuši pastrādāt Paula Patera rakstā minētos „rena slāktertjānsten" („tīros miesnieku darbus". - Ref.), kā arī piešķīra leģionāriem DP pilnas tiesības.

4) 1945. gada ziemā, kad Zviedrijā norisinājās traģēdija ar latviešu leģionāru izdošanu Maskavas boļševiku varas rīcībā (kuŗu liktenis pēc izdošanas šo traģēdiju pārvērta par šausmīgu tiesāmību), zviedru sabiedrība, ar savu sirmo karali priekšgalā, morālā cīņā nostājās latviešu leģionāru pusē un arī leģionāru izdošana netika motivēta ar Paula Patera minētajiem „slāktertjānster".

Mēs būtu pateicīgi par katru nodomu subjektīvi informēt zviedru sabiedrību par patiesību Latviešu leģiona jautājumā un esam gatavi šādu nodomu reālizēšanā palīdzēt ar materiāliem un apstākļu paziņēju paskaidrojumiem."

Bez tam ZLCP's valde nolēma iecelt komisiju, tajā aicinot pulkvedi K. Lobi, vienu no redzamākiem leģionāru komandieriem, plašāka memoranda izstrādāšanai, kas būtu publicējams Zviedrijas presē zviedru sabiedrības objektīvai informēšanai; lūgt zviedru inženieri Arvidu Norēnu, kuŗš 1945. gadā leģionāru izdošanas laikā vadīja zviedru sabiedrības protesta akciju pret leģionāru izdošanu, sniegt palīdzīgu roku memoranda publicēšanā zviedru presē vai attiecīgās Zviedrijas organizācijās.

J. V.

PATEICĪBA

Daiļamatniece Aleksandra Dzērvītes kundze dāvājusi Sv. Jāņa latviešu draudzei divus pēc viņas zīmējuma kaltus latviskus svečturus. Draudzes padome izsaka ziedotājai par skaisto balvu sirsnīgu pateicību.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKA

● Nujorkas latviešu biedrības Nama fonda komiteja rīko koncertu - balli 20. martā Bēthovena zālē. Koncertā piedalīsies Astrīde Zālīte (soprāns), Igors Egle (tenors), Ed. Eiche (vijole), pie klavierēm R. Pētersone, baletdejotājas — D. Vītoliņa un B. Šmita. Vakarā notiks skaistuma karalienes vēlēšanas. Pirmās vietas ieguvējai dos iespēju piedalīties skaistuma karalienes vēlēšanās Nujorkas mērogā. Sacensības dalībniecēm būs jāuzstājas peldkostīmos.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Grand Rapidu publiskā mūzeja telpās māc. N. Trepša no Detroitas ļoti labā angļu valodā lasīja referātu par baznīcu, mācītāju un draudžu darbinieku vajāšanām tagadējā Latvijā. Daudziem faktiem bagātais stāstījums deva redzamu pārskatu nedaudzajiem amerikāņu klausītājiem, kādas grūtības un ciešanas jāpārdzīvo visdažādāko konfesiju laudīm, kas grib komūnistu režīmā veidot savu reliģisko dzīvi. Referents galvenokārt gan pieskārās katoļu baznīcai. Arī latviešu klausītāju bija pamaz, un tikai dažas atsevišķas personas no vietējās katoļu draudzes.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudze savu iegūto kapu nodalījumu Woodlawn kapsētā nosaukusi par „Baltsmilšu kalniņu", un tur kā pirmā guldīta šīs draudzes locekle Marija Prīverta no Midlevilles. — Draudzes kopēju - pērminderu skaits papildināts ar diviem locekļiem — Jāni Ezergaili un Valdemāru Lapiņu.

● Šī mēneša beigās grandrapidieši gaida pie sevis viesos Čikāgas latviešu teātri, kas nems līdz ciema kukulim M. Ziverta „Lielo grēcinieku ielu". Pašu mājas teātra kopa pašreiz iestudē „Gatavības apliecību" Arn. Štama režijā.

V. Z.

MILVOKOS

● Daugavas Vanagu apvienības un Milvoku latviešu studentu kopas karnevāls „Kanaks Latiņu kvartālā" bija labi apmeklēts, viesi jutās jautrā omā un bija priecīgi tērētāji, tā kā sarīkojums dos vismaz 200 dol. atlikuma. Izteiksmīgus zīmējumus un karikatūras bija darinājis J. Straume un A. Erhards, bet aktieri Gustavs Amols, Vold. Krūmiņš un Eriks Leimanis guva atsaucību ar savu aktuālitātēm bagāto „trejsarunu". Masku godalgošanā publika par labākām atzina Antiņu — G. Petrovski un Sējēju — viņa kundzi Vilmu, bet žūrijas komisijas ievērību izpelnījās Ūdensroze — Ārija Rudmane un Romiete — Gundega Amola.

● Irēne Apine un Juris Gotšalks, viesojoties Milvokos ar Kanadas Nacionālā baleta trupu, saņēma atzinīgas preses un skatītāju atsauksmes, kā arī ziedus no Viskonsinas latviešu biedrības. Abus māksliniekus kopā ar viņu kanadiešu kollēgām vakariņās bija ielūgusi VLB priekšniece Lauma Kasaka. — Kanadas baletam bija lemts būt pēdējam, kas skatītāju priekšā stājās Milvoku Dēvidsona teātrī, jo celtni, kurā 63 gadu laikā tēlojuši, dejojuši un dziedājuši izcilākie ASV kā arī Eiropas mākslinieki, šajās dienās sāk nojaukt.

● Viskonsinas Latviešu biedrības teātra ansamblis 20. martā, pl. 7 Džefersona zālē izrādīs R. Blaumaņa Pazudušo dēlu, ko iestudējis rež. P. Ozols un skatuves ietērpu gatavojis V. Krastiņš. Daugavas Vanagu apvienības teātŗa trupas vadītāja M. Valtere — Einberga savukārt sākusi mēģinājumus A. Brigaderes Sprīdītim, ko paredzēts izrādīt maijā; visās lomās darbosies tikai paši bērni un jaunieši.

● Arvids Bolšteins ieguvis nekustamu īpašumu pārdošanas aģentūra licenci un saistījies darbā pie firmas Select Homes u. c. Viņš ir pirmais no latviešu jauniecelotājiem Viskonsinā, kas izmēģinās roku šajā nozarē.

-ol-

ČIKĀGĀ

● Brusubārdas koŗa koncertu rīko Krolla Mākslas aģentūra Čikāgā, „Hull House", 800 S. Halsted St., svētdien, 21. martā, plkst. 17. Programmā 15 skaņdarbi: tautas dziesmas un oriģ. kompozicijas. Ieejas maksa $1.50 (iesk. nod.), skolēniem līdz 15 gadiem $0.50.

E. Brusubārda ir viens no izcilākiem latviešu koŗu diriģentiem. Ar savu koŗi viņš katru sezonu sniedza vairākus patstāvīgus koncertus Rīgā un provincē, bieži dziedāja arī radiofonā. Emigrācijā viņa koris Vācijā uzstājās dažādos koncertos angļu un amerikāņu zonā. Arī ASV (Milvokos) šis koris jau paspējis reprezentēties ar koncertiem latviešu klausītājiem un arī amerikāņu publikai. Koŗi piedalās 50 dziedātāju, no tiem daudzi Rīgas koŗu dalībnieki.

● Par cukurslimību un citām iekšējām sekreciju slimībām 800 S. Halsted St., runās Dr. Gunārs Mediņš Latvijas sarkanā krusta draugu kopas rīkotajā kārtējā priekšlasījumu vakarā otrdien. 23. martā, plkst. 7.30 vakarā „Hull House", izstādes zālē. Runātājs stāstīs par cukurslimības diagnozi un ārstēšanu, vairogdziedzera un smadzeņu piedēkļa slimībām un to ārstēšanu. Lekcijai sekos pārrunas un atbildes uz vaicājumiem. Paredzēts arī korreferents. Ieeja pret ziedojumiem.

Žanis Unāms

ĢENERĀLIS DAMBĪTIS
No valsts šūpuļa līdz tās kapracim

V.

12. VAKARS PIE PILS

Radio ziņu laikā, šķiet, plkst. 8 vakarā, mēs atstājām galdiņu, lai nojumes priekšā, piena restorāna otrā pusē skaļrunī noklausītos pirmās vakara ziņas. Tādu ziņu noklausītāju tur bija daži simti. Kad atskanēja parastā radio ziņotāja (J. Krastiņa) balss, visi ar aizturētu elpu klausījās, kādus notikumus vai rīkojumus radio pavēstīs. Bet šajās ziņās, ārpus parastās chronikas, nebija nekas, kas prātus nomierinātu. Interesi radīja vienīgi paziņojums, ka plkst. 10.00 radio runu teiks prezidents Kārlis Ulmanis. Lai mazliet mīkstinātu baigo īstenību, vai arī, lai laudīm rādītu, ka vēl pie varas ir vecā valdība un spēkā ir vecā kārtība, ziņas noslēdza ar „Tev mūžam dzīvot, Latvija" plates atskaņošanu. Bet šī dziesma tik asi un griezīgi kontrastēja ar dienas notikumiem Rīgā, ka panāca tieši pretējo iespaidu. Varēja redzēt, ka laudīm acis pildījās asarām.

Saule jau grima aiz namu jumtiem, kad pārgājām pāri kanāla tiltiņam un gar universitātes jauno ēku un Nacionālo teātri devāmies Iekšpilsētas virzienā. Ielas še bija gandrīz kā noslaucītas. Tumšais Saeimas nams stāvēja vientuļš un atstāts, kad gar to un gar katoļu bīskapijas namu iegriezāmies Mazajā Pils ielā. Ieejot Lielajā Pils ielā, pirmais cilvēks, ko ieraudzījām, bija prezidenta privātsekretārs J. Rudums ar savu melno bereti galvā. Viņš jau atradās pretim pils galvenai ieejai, un, steidzīgi pārgājis ielai, pazuda pilī. Acīmredzot arī viņš prezidenta uzdevumā bija izgājis ārā pavērot Rīgu. Gar pils frontālo pusi tai stundā bija kluss un mierīgs. Neredzēja nevienu cilvēku, nekādu jaunās varas posteni, nedz vērotāja aci.

13. CILVĒKS, KAM VIENMĒR LABI.

Gar anglikāņu baznīcu iegriezāmies Daugavmalā. Uz pirmā soliņa pie zālāja sēdēja Saeimas kancelejas direktors M. Cepurīts, kas dzīvoja Saeimas namā, un prezidentūras sekretāriāta vadītājs J. Grandaus, kas dzīvoja pilī. Viņi nelaida mūs tālāk, bet lūdza apsēsties un parunāties. Cepurīts bija reālists. Viņš jau agrāk bija teicis, ka krievi ir spēks, ar ko jārēķinās. „Mēs jau varam tos saukāt par Vaņkām, bet redziet, ko viņi ir izdarījuši un izdara?" Bet šai vakarā Cepurīts sēdēja drūms un arī diezgan nobažījies.

Turpretim Grandaus bija ļoti labā omā, vai vismaz centās tādu rādīt. „Būs labi, būs labi," viņš teica. Kad mana sieva neslēpa par šādiem vārdiem izbrīnu, viņš atsmaidīja: „Bet, kundze, kaut kādām bažām taču nav vietas!" Tā runāja konjunktūres cilvēks, kāds Grandaus bija vispilnīgākā veidā. Viņā bija kaut kas no taleirānisķām īpašībām. Tret priekšniekiem, vienalga kādiem, viņš bija neatdarināmi pakalpīgs, pret cilvēkiem ar stāvokli, vienalga kādiem, viņš izkusa laipnības. Kaut arī pirmajos revolūcijas gados viņš pie komūnistiem bija bijis atbildīgos amatos, Latvijā atbraucis, viņš ar savām rakstura īpašībām kļuva par prezidenta sekretāru un prata šai amatā noturēties arī vēlāk. Kad Ulmani deportēja un prezidenta amatu nolikvidēja, Grandua'u iecēla par prezidenta sekretāriāta likvidātoru. Tad viņš bija paķļauts Augstākās padomes prezidija loceklim Gailim, kuŗu viņš visur atkal ļoti slavēja — esot vienkāršs kokstrādnieks, bet tik labi saprotot un vērtējot lietas kā rutinēts valstsvīrs.

Šai laikā ar Grandau'a rīcību es gandrīz iekļuvu lielās nepatikšanās. 2. jūlijā atcelts no amata un pamatīgi revidēts, lai atrastu kādu „saimniecisku korrupciju", es pēc tam centos nokārtot visas pārējās lietas tā, lai ne no vienas puses es vairs nebūtu meklējams. Arī par kādu lielāku kontu no prezidenta speciālā fonda es sastādīju norēķinu un ar attaisnojošiem dokumentiem nodevu prez. sekretāriātā. Bet septembrī, kad pilī jau valdīja pionieŗi, un sekretāriāta likvidātūra atradās kādā mazā dzīvoklītī Brīvības ielā, mani pēkšņi sāka tramdīt un atprasīt šo summu norēķinus. Sekretāriātā tie vairs nebija atrodami un neviens par tiem nekā nezināja. Bet uzmanības dēļ pie norēķinu nodošanas es biju uz tā noraksta lūdzis atzīmi par dokumentu nodošanu. Šo atzīmi Grandaus lika izdarīt sekretāriāta nodaļas vadītājam Kampkram. Tikai tad, kad es aiznesu un parādīju šo atzīmi, atradās arī norēķins un dokumenti. Lielinieku okupācijas gads Grandau'u neskāra, viņš mira vācu okupācijas laikā savā dzimtajā pusē, pie Dobeles. Viņam personiski attaisnojās 17. jūnija vakarā sacītais, ka viss jau būs labi.

14. KO DAMBĪTIS TEICA 17. JŪNIJA VAKARĀ

Kamēr sēdot tērzējām, gar Daugavmalu, kas bija gandrīz pilnīgi tukša, no tiltu puses gar apstādījumiem tuvojās kāds korpulenta auguma vīrietis civilā. Jau pa gabalu varēja pazīt, ka tas ir ģenerālis R. Dambītis. Iegriezies pie mūsu sola, viņš tūdaļ smaidot apsēdās. Jautāju — no kurienes viņš tik vientuļš nāk? „Nāku no tās puses, kur šauj," joviāli atteica Dambītis. Viņš bijis pie pasta, kur šaudīšanās un nemieri vēl turpinoties. Pie pasta un prefektūras viņš burzmā esot pavadījis gandrīz visu pēcpusdienu. Dambītis tad izteicās ļoti negātīvi par Rīgu okupējošiem krieviem. Viņš tos izsmēja vārda tiešā nozīmē. Atceros gandrīz vārdu pa vārdam šādu viņa frazi — ap plkst. 3 pie pasta burzmā atskanējuši atkal vairāki šāvieni. Pēkšņi no kāda krievu tanka izlēcis kāds virsnieks un saucis: „Kto sreļaļ? Ja tut komandant!" (Kas šāva? Es esmu šeit komendants!) Uz to Dambītis piezīmēja: „Kas tev, tādam ķēmam, teiks, kas šāva! Vajadzēja tikai pašam ielaist pa stilbiem!" Dambītis nebija nospiests. Palika iespaids, ka viņš par notikumu ārējo norisi interesējas ar tādu ziņkāri, kā pusaudzis, kas redz ko raibu un kinetisku. 17. jūnija notikumu vērošana viņam sagādāja pat prieku, bet ne aiz kādas simpatijas pret krieviem. Dambīša raksturu kaut cik pazīstot, ar noteiktību gribas apgalvot, ka 17. jūnija vakarā viņš sarunā nespēlēja teātri un pat nesapņoja, ka divas dienas vēlāk būs jaunais Višinska valdības kara ministrs. To apliecina arī mana sastapšanās ar Dambīti 19. jūnijā. Kaut 17. jūnija vakarā Dambītis bija ļoti runīgs un gribēja ilgi spriedelēt, mēs ar sievu steidzāmies pie radio, lai noklausītos Ulmaņa pēdējo runu, kurā viņš paziņoja, ka paliek savā vietā, aicinādams katru palikt savā. Tikai prezidenta balss intonācija un starptoņi liecināja par to, ko viņš izjuta un pārdzīvoja, šo pēdējo radio runu sakot. Motīvi, no kuŗiem Ulmanis vadījās tā runājot un rīkojoties, attēloti „Neatkarības saulrietā" 17.—23. lpp.

15. P. BLAU'A PAŠROCIGAIS VEKSELIS

Ne tikai R. Dambītis, bet arī „Jaunāko Ziņu" atbidīgais red. P. Blaus, aizsargu rotas komandieris un sab. lietu ministra A. Bērziņa uzticības persona, pat 18. jūnijā vēl nezināja un nevarēja iedomāties, kādas lomas tēlošanu viņam bija paredzējis režisors Vetrovs. To var secināt no šāda fakta. Ar 17. jūnija „karstgalvīgajiem" demonstrantiem komūnistu okupācijas varas ārēji vēl tūdaļ it kā nesolidārizējās, kaut faktiski visas izrīcības diriģēja no vienas vietas. Lai neļautu pagrīdei pilnīgi dominēt un lai ar to nedotu iemeslu okupācijas varai teikt, ka vietējā administrācija vairs nav spējīga uzturēt kārtību un tāpēc tā ir spiesta tūdaļ pārņemt visu kārtības aparātu savās rokās, Rīgas prefekts 18. jūnijā ar nelieliem naudas sodiem administratīvā kārtā sodīja dažus 17. jūnija nemieru cēlājus, pret kuŗiem bija sastādīti protokoli. Kad šo ziņu ar sodīto vārdiem prefektūrā iesniedza presei, „Jaunāko Ziņu" policijas notikumu reportieris ziņojumam bija uzlicis virsrakstu — Administratīvi sodi, bet kad salikt tais teksts korektūras slejās bija nokļuvis atbildīgā redaktora P. Blau'a rokās, tas šo virsrakstu nosvītrojis un uzrakstījis: „Pelnīts sods dauzoņiem".

Ja P. Blaus būtu bijis lietas kursā un viņam jau iepriekš būtu bijis kāds konspirātīvs sakars ar Antonijas ielas diriģentu Vetrovu, viņš dienu pirms savas iecelšanas par ministru nebūtu šī paša Vetrova demonstrantus pašrocīgi apzīmējis par dauzoņiem. Protams, „Jaunāko Ziņu" korektūras sleju atzīmju saturs tad arī varbūt vēl nevarēja būt Vetrovam zināms. No šiem piemēriem var diezgan ticami secināt, ka 19. jūnijā Višinska sastādītā Kirchenšteina valdībā vairums locekļu bija tikai nenozīmīgas lelļu figūras, kas nāca no pusliberālām aprindām, bija ar populāriem vārdiem, bet bez pārliecības un personības iezīmēm.

(Turpinājums sekos).

ROSĪGA PRESES DARBINIEKA 50 GADU JUBILEJA

21. martā 50 gadu vecs kļūst žurnālists Kārlis Zvirgzdiņš, kas mūsu valsts neatkarības pēdējā posmā bija Iekšlietu ministrijas preses nodaļas vadītājs. Kārlis Zvirgzdiņš dzimis lauksaimnieka ģimenē Dzelzavas pagasta Dēgu mājās. Viņš beidzis Latvijas universitātes tieslietu nodaļu. Reizē ar studijām Zv. darbojās arī presē, vispirms studentu izdevumos, pēc tam par dažādiem sadzīves jautājumiem sāk rakstīt lielajos dienas laikrakstos „Latvi" un galvenokārt „Brīvajā Zemē", jo Zv. kā zemnieka dēls, jau ar 18 gadiem ir kļuvis par Zemnieku savienības biedru, un „Brīvā Zeme" ir šīs partijas laikraksts. Septiņus gadus Zv. nostrādā „Brīvā Zemē kā „mazais cilvēks" — reportieris.

Bet tad rodas izdevība avansēties — 1930. gadā viņu aicina uz „Pēdējo Brīdi", kura atbildīgais redaktors ir Oļģerts Liepiņš. Zvirgzdiņš aicinājumu pieņem un drīz vien kļūst par „P. Br." redakcijas sekretāru un faktisko redaktoru. Šai darbā viņš nostrādā, kamēr šī avīze izbeidz savas gaitas. Pēc 15. maija K. Zvirgzdiņu iecej par Sabiedrisko lietu ministrijas vec. preses informātoru. Šai laikā viņš daudz raksta par Latvijas jauncēltnes un ražošanas procesu. Viņš sīki iepazīstas ar darbu fabrikās, kūdras purvos un sniedz par to daudzus rakstus dažādos laikrakstos. No kūdras purvu apceļošanas rodas rakstu serija „Brūnais zelts", no iepazīšanās ar Ķeguma būvdarbiem nozīmīgs tautsaimniecisks apcerējums „Latvijas elektrofikācija". Visi tie bija ļoti īpatnēji un pēc sava satura agrāk neparasti raksti. Tie labi iekļāvās Kārļa Ulmaņa Latvijas izbūves projektu reālizācijā. Ievērojot šo Zv. pozitīvo celtniecības darbu presē, kad 1940. g. atbrīvojās Iekšlietu ministrijas preses nodaļas vadītāja vieta, viņu iecēla šai amatā.

Pēc emigrācijas gadiem Vācijā, K. Zvirgzdiņš ar ģimeni devās uz Argentīnu, kur strādā gumijas fabrikā un ir arī turienes žurnāla „Latvija" redakcijas loceklis. Kā cilvēks Zvirgzdiņš ir vienmēr laipns, pretimnācīgs un visiem izpalīdzīgs. Viņš ir bez ambicijām un pretenzijām. T

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vakarā. Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

Dr. SILVIJA UŽĀNS
BĒRNU, IEKŠĶIGĀS, ĀDAS SLIMIBĀS
(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)
Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS
M.D. — L.M.C.C.
780 Main St., East, HAMILTONĀ
DZEMDĪBU PALĪDZIBA
pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-3534

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMIBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

KANADĀ LICENCĒTS
ZOBU TECHNIĶIS
ELMĀRS ŠĶOBE
51 Laws St., Toronto, tel. MU 9117
(3. iela no High Park Ave, braucot pa Annettes vai Dundas ielu)

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt MI 2003 pēc pusdienas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

DAUGAVAS VANAGU KIČENERAS-VATERLO NODAĻAS DRĀMATISKĀ ANSAMBLA
VIESIZRĀDE LONDONĀ
s. g. 13. martā, pl. 19, Ukraiņu zālē, 625 Layard St., London, Ont.
UZVEDĪS V. STRAVERA
KOMĒDIJU 3 CĒLIENOS
NEBĒDNIEKI
Režisors: KR. SPRIČENIEKS, dekorātors: V. KRUSTĀNS

Iznācis jaunais un plaši papildinātais grāmatu un izstrādājumu
Latvju Grāmatas katalogs 1954. gadam
Katalogu visiem piesūta par brīvu. Saturā ir daži jaunumi, kas var sevišķi interesēt daudzus tautiešus
LATVJU GRĀMATA
P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS
9 istabu īres māja ar divām vannas istabām, eļļas apkuri, liels dārzs.
Griezieties pie **OJĀRA IEVIŅA**
ALLAN J. ROSEBOROUGH, REALTOR
957½ Barton St., E. Hamilton, Ontario
Mājās 2-7049 Birojā 4-9429

ir vērtīga ikvienā mājā, sevišķi skolu jaunatnei un studentiem, jo mašīnrakstīti darbi tiek vērtēti 25% augstāk. Glītas, klusas, modernas, ar latviešu u. c. alfabētiem vienā mašīnā, piegādā ikvienā vietā ASV un Kanadā
V. KAĻIŅŠ 21 Denison Rd. W., Toronto 15, Ont.
P.O. Box 853, Kalamazoo, Mich. U.S.A.

RAAMAT REAL ESTATE LTD.
310A Bloor St., W., Toronto
RA 9617 RA 2095
Piedāvlā: Mājas, veikalus, apbūves gabalus lielā izvēlē.
Rūpīga, lietderīga, nesaistoša apkalpošana
PĀRSTĀVIS LATVIEŠU KLIENTIEM
VOLDEMĀRS PĒTERSONS
RA 2422 mājās HU 8-4119
Pērciet tagad, pirms sezonas sākuma

DEJOTĀJAS
lūdz ierasties uz interviju New Canadian Ballet Co. svētdien, 14. martā, plkst. 3 pp. Lithuanian Hall Dundas St. W. — Ossington stūrī, Toronto
ADAGIO DANCING REVUE

ATOMBUMBAS UN ĢENERĀLI

Par ASV bruņošanos prezidents Eizenhauers šogad saviem senātoriem sacija: „Mums ir iespējas katram uzbrukumam atbildēt ar pretuzbrukumu, un šīs spējas, sist ienaidniekam pretim, ir jānodrošina arī turpmāk." Atbildēt uzbrukumam ar pretuzbrukumu ir arī augstākais, ko kāds amerikāņu valstsvīrs uzdrošinās sacīt, lai nenonāktu konfliktā ar pilsoņu domām, presi vai konstitūciju.

Iedarbīgākais un ātrākais pretsitiena rīks ir atomu bumbvedējs un atomprojektīli. Līdzšinējais ASV militārās aviācijas mugurkauls B-36, šim nolūkam vairs lāgā neder, jo ir pārāk lēns un tādēļ nespēcīgs pret ienaidnieka strūklas iznīcinātājiem. Nākošos gados ir paredzēts B-36 nomainīt ar strūklas bumbežiem B-47 un B-53. Par šo soli daļēji jāpateicas Pad. Savienības sasniegumiem atomprojektīlu un strūklas bumbvedēju būvē, un daļēji arī ļoti enerģiskajam ASV stratēģiskās aviācijas šefam ģenerālim Emersonam Le Meijam. Šī vīra vārds gan atklātībā daudz netiek minēts, bet viņš, līdzīgi vecajam Mekarturam, ir viens no viskareiviskāk noskaņotiem amerikāņu ģenerāļiem. Viņš savas četras zvaigznes nopelnījis no gaisa sagraudams Pad. Savienības ģeografiskos pretiniekus Vāciju un Japānu.

ČETRZVAIGŽŅU ĢENERĀLIS LE MEIJS

Pēc skolas pabeigšanas Le Meijs gribēja iestāties Vest Pointas kara akadēmijā, bet viņam nebija pietiekami smalku sakaru, un viņu neuzņēma. Neatlika nekas cits, kā iet parastō ierindas virsnieka ceļu. Parallēli tam viņš studēja inženierzinātnes un 1932. g. pārgāja aviācijā un bija viens no retajiem lidotājiem, kas vienlīdz labi prata kā lidošanu, tā radiotelegrafiju un šaušanu. Vēl 1939. g. viņš bija tikai virsleitnants, bet 1943. g. — ģenerālis un gados visjaunākais ASV armijā. „Vairāk bumbu uz ienaidnieka pilsētām!" — bija Le Meija sauklis un viņš pierādīja, ka pareizi sakārtotas un labi vadītas bumbvežu formācijas ar relātīvi maziem zaudējumiem var dot maksimālo efektu. Pēc Vācijas sagraušanas Le Meijs 1945. gadā pārņēma ASV Pacifikas bumbvežu flotes vadību pret Japānu.

Bet no pagājušā kara beigām jau pagājuši turpat 9 gadi un iznīcībai kalpotāja zinātne, kā ASV tā Pad. Savienībā ar atomieroču radīšanu, liek abām varām pašos pamatos apsvērt nākamā kara stratēģiju. Piemēram, ASV aviācijas šefs ģenerālis Tvinings saka: „27 atombumbveži B-47, ja viņi sasniedz mērķi, var nodarīt tādu pašu postu, kā visi mūsu gaisa spēki Otrā pasaules karā."

Jādomā, ka šis vīrs arī zina, ko viņš pagalvo. Nav noslēpums, ka arī krieviem seriju ražošanā atrodas līdzvērtīgs atombumvedējs TU-150. Kā amerikāņu, tā krievu bumbveži ir attīstīti no kādreizējā Junkersa galvenā konstruktora Dr. Baades radītā JU-287 kas bija pirmais strūklas bumbvedējs. Dr. Baade kopš kara beigām strādā Pad. Savienībā — Podberežā pie Novgorodas.

KRIEVIEM 1953. G. 20.000 LIDMAŠĪNU

Nav jāaizmirst, ka pie krietam nav jāaizmirst, ka pie krieviem savu „zinātnisko darbu" turpina vācu labākie tāļvadāmo projektiļu inženieri, un ir pusīdz droši zināms, ka Padomju zemūdenes apgādātas ar šīm ierīcēm. Pēc ASV militāro lietpratēju domām, Pad. Savienība 1953. g. ražojusi 20.000 kara lidmašīnu un 2000 no tām ir bumbvedēji. (1951. — 18.000, 1952. — 18500.) ASV 1953. g. ražojusi 13.000 lidmašīnu, un no tām B-47 — 380 gab. (1951. — 4700, 1952. — 9000).

Kad ģenerālis Marks Klarks atgriezās no Korejas, viņš grūtsirdīgi rezumēja: „Es esmu pirmais amerikāņu virspavēlnieks, kurš parakstīja neuzvarēta kara pamieru." Le Meijs viņam atbildēja: „Bet ja Krievija mums uzbruks, es to zemi ar divdesmitpieciem bumbvedējiem padarīšu par lopkautuvi!" (Shambles).

Uz to pesimistiskais Klarks piebildis: „Var jau būt, ka LeMeijs to izdarīs, bet pirms tam kaut kas līdzīgs notiks pie mums." Pie tam Klarks norādīja uz militāristiem zināmo apstākli, ka atombumbu nedrīkst glabāt lietošanai gatavā stāvoklī, bet tās sagatavošanai eksplozijai nepieciešamas 70 darba stundas — resp. pretsitiens Pad. Savienībai var nākt tikai pēc trim dienām. Tās var būt bezgala launas un liktenīgas!

Klarks iet pat tiktālu un domā, ka ja Pad. Savienība uzsāks atomkaru, tad ASV būs jāpārtrauc ne tikai visi ieroču sūtījumi tās sabiedrotiem, bet no šī acumirkļa amerikāņu rūpniecība vairs nespēs segt amerikāņu pašu armijas vajadzības, un tai būs jāiztiek ar tiem, kas pirms kara uzsākšanas būs saražoti un noglabāti drošās vietās.

ZENĪTARTILERIJA BEZ NOZĪMES

ASV pēdējos manevros konstatēts, ka pret bumbvedējiem, kas ir līdzīgi B-47, zenītartilērijai nav nekādas nozīmes, jo tie lido krietni augstāk par vislabākās zenītartilerijas sniedzamību. (14 — 15 km). Tāpat radara ierīces, atkarā no atmosfairiskiem apstākļiem daudzos gadījumos nemaz nav reāgējušas, bet ja arī — tad vislabākā gadījumā 2,5 minūtes pirms bumbvedējs sasniedzis norādīto mērķi. Vienīgie pretlīdzekļi ir strūklas iznīcinātāji un automatiski vadāmās zenītraķetes, bet pēdējo pašizmaksa to komplicētā mēchanisma dēļ (tā sastādās no 1.500.000 atsevišķām sīkdaļām!) ir ļoti dārga.

Ģenerālis Tvinings saka: „Ne ASV, nedz arī kāda cita zeme pasaulē, nekad nespēs nodrošināt pret gaisa aizsardzību tik pilnīgi, lai ienaidnieks tai nevarētu uzbrukt ar atombumbām. Vien:gais, ko varam darīt, ir censties notriekt lielāku skaitu ienaidnieka bumbvedēju, pirms tie sasnieguši mūsu pilsētas.

Un kad viņam jautāts, vai nākošais karš arī ASV nebūs tik postīgs, ka tam pat no saimnieciskā viedok.a nebūs nekādas jēgas, Tvinings atbildējis: „Par to ir stipri jādomā. Arī tagad mūsu rīcībā ir tik daudz faktu, ka mūsu galvenais uzdevums ir darīt visu iespējamo, lai Trešais pasaules karš nekad nenotiktu. Bet — kā?"

Va-. Pe-.

Nometnēs vēl arvien darbojas krievu aģenti

Latviešu antikomūnistiskās kustības cīņas savienība

Latviešu antikomūnistiskās kustības cīņas savienība Nacionālā sardze mūs informē no Vācijas, ka tur aizvien vēl darbojas krievu armijas locekļi, mēģinādami ietekmēt nometņu iedzīvotājus. Nozēlojamā kārtā draudzībā ar krievu misijas locekļiem pieķerts arī kāds mūsu tautietis, Valdemārs Preiss.

Notikums īsumā risinājies šādi:

25. februārī Hanoveras ārzemnieku nometnē Buchholcā pēkšņi parādījusies Bad-Salcūfienē novietotās krievu militārās misijas automašīna ar virsniekiem pilnās uniformās. Tanī (Gaišajā BMW austrumzonas tipa limuzīnā ar oficiālu numuru) sēdēja arī vēl latvietis Valdemārs Preiss, bijušais sardžu vīrs, un Buchholcas nometnes ev.-lut. draudzes pr-dis. Limuzīns izbrauca cauri nometnei un apstājās pie Preisa dzīvokļa. Preiss krievus ieveda savā dzīvoklī, ienesot līdzi arī kādu lielāku saini un ieslēdzās. Šoferis palika mašīnā. Nometnes iedzīvotāji — vairums ukraiņu — pamanījuši pie mašīnas uzrakstu — Padomju militārā misija, līdz ar sirpja un āmura zīmi, kā arī mašīnā sēdošo uniformēto krievu, sapulcējās pie Preisa dzīvokļa. Uz klauvējumiem Preiss neatbildēja, līdz ieradās nometnes vadītājs, kas uzaicināja krievus atstāt nometni. Tiklīdz krievi parādījās durvīs, vairāku simtu lielais pūlis gatavojās tos un Preisu nolinčot. Krieviem aizsprostoja ceļu, automašīnu apmētāja akmeņiem un tai izsita logu. Ieradās 5 policijas trauksmes automašīnas — vācieši un angļi. Policija noskaidroja krievu uzvārdus, un tie bija pulkvedis Lazārevs, majors Kurbatovs un apakšleitnants Kurnecovs. Krievi paskaidroja, ka ieradušies apmeklēt savus draugus un nosauca trīs personas, no kurām divas jau pazīstamas kā krievu aģenti, bet viena jau izceļojusi. Preisa vārds netika minēts. Līdzatvestajā sainī atradās gluži jauns putekļu sūcējs.

Policijas konvoja pavadībā krievi veseli izkļuva no nometnes. Iedzīvotāju sašutums par Preisu bija tik liels, ka Hanoveras pilsētas bēgļu nodaļa baidījās par viņa dzīvību. Tikai stingrā policijas apsardzībā izdevās tai pašā stundā ar visu ģimeni un mantām aizgādāt prom no nometnes nezināmā virzienā. Par notikumu V. Preiss paskaidrojis, ka krievi viņu uzrunājuši pie nometnes iejas. Tā kā viņš krievu valodu nepārvaldot, tad vedis tos pie savas sievas krievietes.. Neapšaubāms fakts paliek tas, ka Preiss brīvprātīgi iekāpis krievu mašīnā, ievedis krievus nometnē un savā dzīvoklī, aizslēgdams durvis. Ir arī ziņas, ka Preiss krievus sagaidījis netālu no nometnes un apsveicinājies ar tiem kā ar pazīstamiem. Preisa īstā loma tomēr pilnībā vēl nav noskaidrota. Notikums rāda, ka krievi bēgļu nometnes vēl nav aizmirsuši un tajās sniedzas viņu pavedieni. Pēc vietējo iedzīvotāju paskaidrojumiem, Preiss rīkojies ārkārtīgi destruktīvi, sēdams tautiešos nesaticību un radīdams sadursmes. Ir iespējams, ka krievu misijas rīcība bijusi pārdomāta, tikai nav bijusi paredzēta tik stipra iedzīvotāju reakcija. Februāra beigās misijas pārstāvji apmeklējuši arī Reines, Lintorfas un Dīpholcas nometnes.

Sadursme ar krievu misiju rāda,ka naids pret musinātājiem nav rimis, pietiek vienas dzirksts, lai tas uzliesmotu. Sadursme rādīja vāciešiem un angļiem, ka nometnēs dzīvojošā pelēkā masa nav pazemīgi sava likteņa nesēji, bet vienā mirklī var pārvērsties fanātiskos cīnītājos. „Novērojiet destruktīvās personas! Viņu rīcībai dažreiz var būt arī dziļāki motīvi," beigās aicina Nacionālās sardzes Vācijas valde.

Boļševiku misijas automašīna Buchholcas nometnē. Priekšā redzami 2 krievu virsnieki.

AR AUTOBUSU JAPĀNAS KALNOS

Hugo Atoma Japānas ceļojuma piezīmes

Pēdējā laikā pasaules presē parādās daudz dažādu rakstu par Japānu. Tiek cilātas jaunas un vecas lietas. Ārzemju korespondenti tiecas minēt jaunās demokratijas nākotni. Kāds ievērojams Lielbritanijas korespondents uztraucas par japāņu iedzīvotāju naidīgo izturēšanos pret ārzemniekiem. Tas esot jūtams sevišķi laukos, tur arī viss ritot pa vecam.

Lai pārliecinātos par dzīvi un noskaņojumu japāņu laukos, saiņoju ceļa somas un, bruņojies ar fotoaparātu, dodos ceļā.

ĀTRVILCIENĀ

Ar nakts ātrvilcienu izbraucu no Tokio. Guļamvagonā nekāda kārtīga gulēšana neiznāk: gulta par īsu! Japānas Nacionālā dzelzceļa vadība laikam nebija paredzējusi ārzemnieku plūdus: vagoni, kupejas, sēdekļi un guļamās lāviņas daudz mazākas par rietumnieku. Vilciens klip-ati-klap ripo diezgan ātri pa šaursliežu līniju. Septiņās stundās noskrien vairāk kā divi simt jūdžu. Sendai pilsētā pārsēžos otrā vilcienā. Lokomotīve elsdama atstāj, iedzīvotāju ziņā Rīgas lieluma pilsētu, kas pēdējā pasaules karā bija stipri cietusi. Tagad rīta saulē, vilcienam kāpjot augstāk, var redzēt modernu pilsētu. Lai gan Sendai atrodas virs 38. parallēles, sniegu te vēl lāgā nemana, tikai tālāk pie apvāršņa redzami sniegaini zilpelēki kalnu masīvi.

Sēžu otrās klases kupejā. Redzu labi tērptus kungus atlaidušos popētos, tumši zilos sēdekļos, kuŗu rokturi un atzveltņu augšpuse apvilkta ar baltu apvalku. Daži lasa, citi klusu sarunājas.

Vilciens manāmi palēninājis gaitu, ceļš vēl arvien ved uz augšu, un jau redzama plāna sniega kārtiņa, tā vēl nav paspējusi apsegt nopļauto rīsu stiebrus. Garām slīd rīsu salmiem segtas mājiņas, redz ragavās iejūgtu sīku zirdziņu, kāds ragavās krauj salmus, brūns šunelis, luncinādams asti, kaut ko steigšus aprij. Šur tur gar sliežu malu nostājušies bērni, sārtiem, apaļiem vaigiem un vicina kailās rociņas. Tuvojamies kalnainajam apvidum. Izbraucam cauri pirmajiem tuneļiem. Skats krasi pārmainās. Braucam līdztekus stāvai upes gultnei. Dzelzceļa abās pusēs paceļas kokiem apaugušī stāvi pauguri. Sniegs jau pilnīgi apsedzis zemi, un saules apspīdētajā malā tas vizuļo kā dimantiem piebārstīts balts paklājs. Kuplo egļu zari notīkuši zem smagās baltās masas. Redzamas meža dzīvnieku pēdas. Kad izbraucam cauri vēl dažiem tuneļiem, vilciens ieripa saules apspīdētā ielejā. Ir tik gaišs, ka jāuzliek tumšas saules brilles. Sniegotie kalni, salti, zili, tepat tuvumā. Garām pazib ciemati, apsirmojuši sidraboti koki, bērnu smaidošās sejas un beidzot gala piestātne. Tagad ceļš jāturpina ar autobusu, jo tas ved daudz stāvāk — uz kalnu ciemu — slēpētāju un dabiski karstā sērūdeņu paradīzi.

NIPONĀ ALUS AR ZIRŅIEM

Uz nākošo autobusu jāgaida pāri par stundu. Tādēļ, atstājis bagāžu gala piestātnē, dodos apskatīt pilsētiņu. Laukumā iepretim dzelzceļa stacijai sastājušies cilvēki vairākās rindās pie autobusu piestātnēm. Šādu rindā stāvēšanu var novērot visos Japānas zemes stūros, te laudis nestumdās, lai pirmie tiktu autobusā, viņi pacietīgi gaida savu kārtu. Pilsētiņas galvenās ielas ietves malās uzceltas koka būdiņas, kuŗās sēd sarāvušās sievas, gaidot savas preces — žāvēto augļu — pircējus. Viņām blakus novietots „hibači" kvēlojošu kokoglu pildīts pods, tas lielākai japāņu tautas daļai ir vienīgais siltuma devējs. Kokogles, pēc mūsu dzīves standarta neliekas dārgas; lai apsildītu vidēja lieluma telpu mēnesī, japāņi izdod tikai 2—3 dolarus. Bet, tā kā caurmērā japāņu mēneša izpeļņa nepārsniedz 25 līdz 30 dolaru, ogļu iegāde viņiem ir dārga. Jamagatas pilsētiņas iedzīvotāji neizskatās tik labi ģērbušies kā Tokijā, te redzama liela vienkāršība. Izejot cauri piltas galvenajai ielai, atrodu tikai vienu ēdnīcu, tā ir trešās šķiras, jo uz ieejas nav piestiprināta pārtikas inspektora „A" izkārtne. Restorāns, kas apzīmēts ar „A", parasti ir pirmās šķiras, un B — otrās šķiras ēdnīca. Ir pusdienas laiks, tādēļ pārvaru aizspriedumus, atstumju sāņus ļodāmās durvis un ieeju mazā, tumšā telpā, kur gar sienu redzami mazi nekrāsoti dēļu galdiņi. Istabas vidū maza čuguna, akmeņogļu krāsniņa, uz kuŗas sīc tējkanna. Kāds japānis, nosēdies pie galdiņa, iebauda pusdienas — makaronu viru, ko viņš ar spraušlāpošju un šļupstošu troksni praktiski iesūc un rij. Man ienākot, viņa bļodiņa bija līdz malām pilna, bet nu jau tukša. Tas viss notika minūtes laikā. Japāņu caurmēra cilvēks ēd ļoti ātri, it kā viņam būtu bailes, ka ēdienu kāds viņam grasītos atņemt. Troksnis, ko viņš ēdot ar lūpām taisa, ir pieklājības pazīme un rādot, ka ēdiens garšojot. Pie manis pienāk pusmūža gados, svītrainās biksēs tērpta, labsirdīga izskata sieviete un noliec galvu kā sveicinot. Pasūtinu pudeli alus, jo apetīte pēkšņi zudusi, un neredzu ēdienu karti. Virs maza lodziņa, kas savieno ēdnīcu ar virtuvi, redzu ēdienu cenrādi, bet tas japāņu valodā, tikai cipari norāda cenu līmeni, no 50 līdz 150 jēnām, (360 jēnas — $1.00). Man atnes lielu pudeli „Nippon" alus un sačokurotas lapas formas porcelāna trauciņu, pildītu ar ceptiem zirņiem kā piedevu. Samaksāju 160 jēnu, kas ir par 40 jēnām lētāk nekā Tokijā. Izdzēris alu, dodos atpakaļ uz depo.

SLĒPĒTĀJU UN SĒRŪDENS PARADĪZĒ

Slēpes pieslietas pie sienas; telpas vidū krāsniņa, un vienā malā kantoris — otrā uzkožamo pārdotava, tur dabūjamas olas un piens. Uz sienām afišas, kas rāda slēpētāju paradīzi un apmešanās vietas — viesnīcas. Autobuss izbrauc laikā, visi sakāpjam un iespraucamies šaurajos sēdekļos. Atkal ar nepatiku jākonstatē, ka sēdeklu attālums nav pietiekams, lai varētu ērti sēdēt. Izbraucam cauri pilsētas galvenajai ielai, tad nogriežamies parallēli kalniem. Šoseja ir šaura, bieži jāpalēnina gaita, lai piesardzīgi palaistu garām pretimbraucējus. Pēc dažiem kilometriem asi pagriežamies pa kreisi un uzsākšam zig-zag kāpienu augšā. Reizēm ceļa līkumi ir tik asi, ka autobuss tikai knapi var noturēties uz ledainā kalnu ceļa. Braucam cauri ciemam. Gar māju māla sienām, aukliņās sakārts kaut kas līdzīgs kāļiem vai cukurbietēm. Ceļmalas „tīrajā" grāvī sievas mazgā veļu, pagalmos bērni bauda ziemas priekus: stumda viens otru ragaviņās. Šaurais ceļš arvien vēl ved uz augšu, mums pretim zirgs velk ragavas; autobusam ačgārni jābrauc atpakaļ, lai pajūgs tiktu garām nākošajā šķērsielipā. Kalnu ciemata iedzīvotāji izskatās ļoti vienkārši, sirsnīgi laužpi. Autobusā uzņem sievas ar maziem bērnipiem uz muguras. Viņi tā ietuntuļoti drēbēs, ka tikai viņu melnās galviņas kā bekas izlīdušas no villaines. kas mātei apsieta ap vidukli. Bērnu modrās acīteles ar izbrīnu noraugās svešiniekā. Sievas skaļi sarunājas, un mašīna rāpjas augstāk. gaiss top smacīgs,ož pēc zivīm. Zivis pēc rīsa japāņiem ir svarīgākā barības viela. Esam uzbraukuši jau tik augstu, ka asaios pagriezienos var pārskatīt plašu ieleju, tītu zilganā dūmakā, un tālāk redzamas tumši zilas un baltas kalnu galotnes. Traucamies garām dziļām aizām; paskatoties pa logu ārā, tīri vai galva reibst. Tūkstošiem pēdu lejā, saules apspīdēta, snauž pilsētiņa.

Pēc stundas brauciena sasniedzam 1.800 metru augsto Zao kalnu. Mašīna, pārbraukusi šauram tiltam, piestāj gala piestātnē, kur mūs sagaida divi duči viesnīcu „vedēju" un slēpētājus aicina nākt uz viņu „hoteliem". Mazajā kalna ciematā ir kādas divdesmit viesnīcas. Pa šauro ieliņu dodos augšup uz Kanko viesnīcu. Mājas iesnigušas, uz jumtiem gul vairāku pēdu bieza sniega kārta. Ielejas labā pusē pusaizsegtā kanālī no augšas drāžas garojošs dzeltens ūdens, kas ož pēc sēra. Tas nāk no pazemes, no viesnīcām, kur ierīkoti vulkāniskā — karstā ūdens rezervuāri — vannas. Japāņi ir lieli dabiski karstā minerālūdens cienītāji.

(Nobeigums sekos).

Apkārt zemes lodei

● Nigērijas valdība ir ļoti nerūpējusies par līgavu cenām. Pēdējās sakāpušas ļoti augstu. Par izglītotu meiteni prasa 200 mārciņu, bet par analfabetu pat 300.-.-. Šīs cenas tālu pārsniedz jaunekļu maksāšanas spējas, un rezultātā meitenes paliek bez vīra un jaunekļi bez sievām. Kā dabiskas sekas tam ir prostitūcijas pieaugšana (arī Afrikā!) un vispārēja neapmierinātība. Sievietes jūtas aizkartas par to, ka ir pērkamas, un vīrieši kļūst pārāk augstprātīgi sakarā ar lielo pirkuma maksu.

● Zviedrijā lielā akciju sabiedrība „Standardhus", kas ražo samontējamas mājas, tagad nāk klajā ar jauna veida konstrukciju — salīmējamu saplākšņu māju. Saplākšņus izgatavo no kokmateriālu atkritumiem, tie ir porozi, bet ar tik lielu izturību, ka tos tikpat labi var izlietot kā iekšējo, tā arī ārējo sienu konstrukcijās. Jaunā veida saplākšņi ir arī grūti aizdedzināmi un ļoti labi aizsargā pret temperatūras maiņām. Uzcelts jau vairāk desmit ēku,kas gadu rūpīgi novērotas un pētītas, un tikai tagad lielā sabiedrība var teikt, ka jaunais pasākums ir konkurences spējīgs ar līdzšinējā veida celtnēm. Tā kā cena jauno māju lētās izejvielas dēļ būs ļoti zema, tad iespējama masu produkcija. Interesanti vēl atzīmēt, ka plates neuzņem mitrumu un ka mājas tiek konstruētas, tikai gatavos blokus salīmējot.

Jauns ir arī apkures problēmas izkārtojums: siltums tiek pievadīts no augšas pa griestiem ierīkotiem kanāliem, un tādā veidā, ka siltā gaisa strāva slīd līdz grīdai.

● Everesta uzvarētājs sers Edmunds Hillarijs iesniedzis Nepalas valdībai lūgumu pieļaut viņa vadītai ekspedīcijai rāpties uz Everesta virsotni Makalu, kuŗa ir ceturtā pēc augstuma šai kalnājā un atrodas 12 jūdzes uz austrumiem no Everesta. Šo lūgumu Nepales valdība tomēr bijusi spiesta atraidīt, jo šādu pašu lūgumu jau iepriekš bija iesniedzis kāds amerikānis un arī jau saņēmis attiecīgo atļauju. Seram Edmundam tāpēc būs, šoreiz jāapmierinājas ar kāpšanu kādā citā virsotnē no Barun ielejas.

Amerikāņu grupa dosies uz Everestu no Kalkūtas un pavadīs kalna pakājē 2—3 mēnešus, lai trenētos, aklimatizētos un iepazītos ar vietējiem apstākļiem.

Makalu virsotne ir 27.790 pēdu un līdz šim vēl nav „uzvarēta". Par to augstākas virsotnes ir Everests — 29.002, Kančenjunga — 28.166 un Lhotse I 27.890 pēdas.

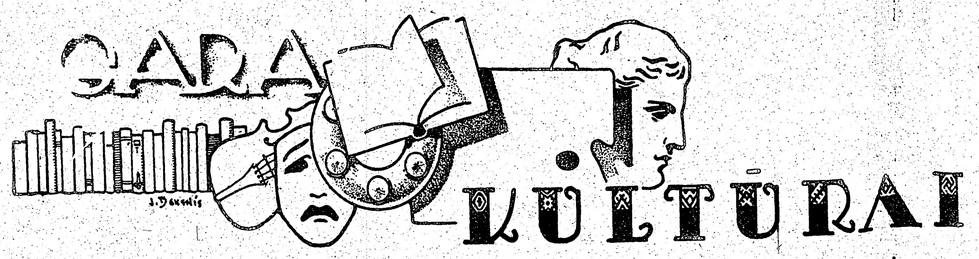

Vai Kanadās skolās būs Eiropas metodes?

Dr. Hilda Nītbi cīnās pret progresīvo skolu Kanadā

Katru gadu Kanadā marta mēnesī viena nedēļa tiek nosaukta par Izglītības nedēļu šogad tā ir laikā no 7.—13. martam.

Apbrīnojama ir Dr. H. Nītbi (Hilda Neatby, B.A. (Sask.) Ph. D (Minn.), L.L.D. (Toronto) drosme ar kādu viņa analizē un apsūdz modernās, tā saucamās „progresīvās" izglītības filozofiju, metodes un rezultātus. Tā kā progresīvā skola ir valdošā visā Ziemeļamerikas kontinentā, tad arī mūsu bērni ir pakļauti šai sistēmai un tās sekām.

Saskačevānas universitātes vēstures profesore Dr. H. Nītbi ar savu grāmatu Tik maz prātam (So little for the Mind) nesen izteica smagu apsūdzību pret moderno skolu Kanadā. Pārdomas par audzināšanu un mācīšanu ir nodarbinājušas cilvēku prātu kopš civilizācijas sākuma, bet nekad tik daudz kā tieši beidzamos 100 gados. Šī perioda beigās, kuŗu sērs R. Livingstons tik zīmīgi nosauca par „izglītības gadu simteni," tomēr vairs nav viegli pateikt, kas ir izglītība. Liberālo un humānitāro ideju izplatīšanās, psiholoģijas sasniegumi, zinātnisku paņēmienu lietošana skolās ar nezinātnisku optimismu, rūpniecības un pilsētu dzīvei attīstoties, ir radījušas izglītības jēdziena jaunu izpratni, kuŗam sekoja mācību programmu un metožu radikālas pārmaiņas.

Šo pārmaiņu rezultātā tad arī izveidojās tas izglītības sistēmas veids, kuŗu tagad mēdz saukt par progresīvo skolu. Progresīvā skola ir jau pilnīgi nostiprinājusies Ziemeļamerikā, bet, varbūt, savu laiku arī jau pārdzīvojusi. Eiropā arvien vēl valdošā ir tā saucamā liberālā vai tradicionālā skola. Dr. H. Nītbi ir pēdējās aizstāve un mūsu civilizācijas un kultūras saglabāšanu un tālāku veidošanu atzīst par iespējamu, tikai atgriežoties pie tās skolas, kur cilvēka gars kā dievišķa dāvana tiek stādīts pāri visam citam. Progresisti uzsver, ka skolā bērns nav jāapgrūtina ar uzdevumiem, kas viņam jāveic, bet gan viņam jādod garīgas un fiziskas nodarbības, sevišķi ārpusskolas dzīvē. Bērna aktīvitāte un kustību tieksmes, kā arī bieža pārmaiņu vajadzība tiek saprasta un to vienmēr un visur atbalsta. Bērns tiek audzināts demokratiskā garā, mācīts sadarbībai sabiedrībā, kuŗu veido līdzvērtīgi individi. Pēc Dr. H. Nītbi domām šādas izglītības sistēmas rezultātā pamat- un vidusskolu absolventi ir neziņā par lietām, kuŗas viņiem vajadzētu zināt; bet, jaunākais, viņi nemaz nevēlas tās mācīties, jo tas saistīts ar piespiešanos un darbu. Viņiem nav dzīves mērķa un nepazīstams ir sasniegumu prieks. Viņi neprot lasīt, rakstīt un domāt. Bieži vien viņi prot mašīnrakstīšanu, bet neprot sastādīt gramatiski pareizu teikumu.

Dabiski, ka interese par šīm problēmām ir ļoti liela, par ko liecināja pārpildītā Toronto universitātes Convocation Hall 4. martā, kad Dr. H. Nītbi sniedza publisku lekciju, tālāk attīstot prasību pēc reformām tagadējā Kanadas skolu dzīvē. — Beidzamajos gadu desmitos ir notikusi formālās izglītības uztveres revolūcionārā maiņa, kas mēdza būt vienkārša teorijā un grūta praksē. Turpretī tagad izglītības teorija ir kļuvusi par tādu komplēksu, kuŗu pat iesvaidītie tikko var izskaidrot, bet tik viegla praksē, ka maz būs tādu, kas to nevarētu veikt. Pārmaiņa ir notikusi tamdēļ, ka ir atmesti agrākie uzskati par izglītības mērķiem, metodēm un dabu.

Ikvienam ir pazīstami progresistu saukļi, kas uzsver dažādo praktisko nodarbību pavairošanu skolā, pastāvīgu programmu maiņu, prieka un vieglu sasniegumu kultivēšanu skolā. Tagad skolēns tiek ievietots klasē, kuŗas klimats ir rūpīgi izvēlēts tāds, kas nodrošina pašapziņas izveidošanos un pilnīgu iekļaušanos sabiedrībā. Skolotājam ir dots rīkojums kļūt par „sabiedrības inženieri." Ir pārsteidzoši dzirdēt, ka skolotāju, ko līdz šim ieskatīja par gara pasaules tulku, nosauc par sabiedrības inženieri. Tāds termins tomēr tagad plaši izplatīts Kanadas skolu aprindās un spilgti norāda uz pastāvošiem izglītbas principiem un praksi. Ja mēs nevēlamies, lai sabiedrības inženieri mūs pārveido, mums vajag to pateikt.

Lielākais noziegums ir iedomība. Agrāk valdīja uzskats, ka jaunākā paaudze redz tālāk, tādēļ, ka viņa stāv uz milžu pleciem resp. agrāko paaudžu sasniegumiem. Tagad savā iedomībā mēs pieņemam, ka mēs esam dzimuši uz milžu pleciem un tāpēc vien jau visu zinām un redzam tālāk, noraidot aizrādījumus, ka mums tur jāuzkāpj ar smagu un neatlaidīgu darbu. Mēs pat noraidām ideju, ka klusas un garīgām lietām pievērstas pārdomas, pietāte pret nezināmo un pret, varbūt, mūžam neizzināmo, ir tikpat svarīgas mācīšanā kā „plānotas" nodarbības. Mēs nerespektējam zināšanas, mēs viņas tikai izmantojam. Dievs, cilvēku pacēlis augstāk par visu citu, dodams viņam prātu un garu. Mēs esam aizmirsuši pateikties Dievam par šo dāvanu un to cienīt, kas nav dota nevienai citai dzīvai radībai. Tamdēļ arī mums, varbūt, ir jāsaņem dabiskās konsekvences par prāta un gara nonicināšanu. Tikai reti kad agrāk mūsu civilizācijas vēsturē ar tik daudziem cilvēkiem apietas kā ar dzīvniekiem, kā tas notiek mūsu dienās.

J. Mežaks

Dzintars Freimanis

SNIGA SNIEGI

Drasādamis stāja
Kumelš nama duŗu.
Sniga sniegi, putināja,
Auda baltu buŗu.
Sniga, nenostāja.
Bāliņš karā jāja.

Zīles nesta ziņa:
Kaŗa ceļi tāli.
Kaŗavīra līgaviņa
Asarām maļ mālī.
Sniga putināja.
Bāliņš karā jāja.

Kaŗa tumsa baisa,
Gaisma asiņaina.
Svina lodes gultu taisa,
Zobens jodus gaiņa.
Sniga, maldināja.
Bāliņš karā jāja.

Zaļi metas ciņi,
Saule sniegu slauka.
Kad pārnāksi, bālēliņi,
No tā kaŗa lauka?
Bāliņš karā jāja.
Jāja, nepārjāja.

EMIGRANTU MĀKSLINIEKI CĪNĀS PARĪZĒ

Oņegina izrāde ar latvju tenoru V. Ivanovu

Mūsu jaunajiem dziedoņiem ārzemēs nav viegli. Runājot par Parīzi, godam jāpiemin centīgais un apdāvinātais latvju tenors Voldemars Ivanovs.

28. februārī šo rindiņu rakstītājam bija izdevība noklausīties jauno dziedoni krievu ansamblī, kas uzveda Čaikovska „Jevģeņiju Oņeginu Parīzē Jenas zālē.

Telpas pieblīvētas līdz pēdējai iespējai. Daudziem bija jāpaliek ārpusē, jo biļetes bija galīgi izpirktas. Dzird franču, krievu un latviešu valodu.

Mūzikālo vadību uzņēmies prof. Jānis Šuchovs, bij. Latvijas konservātorijas mācības spēks. Viņš arī pavada dziedoņus pie klavierēm.

Runājot par Ivanovu, kas visus šos gadus cītīgi papildinājies, jāsaka, ka tas ir tenors ar labiem dabas dotumiem un labu skolu. Ļoti patīkamais balss tembrs Ivanova dziedājumam piešķir sevišķu šarmu. Jau pirmās ainas ļauj noskārst, ka Ivanovs (blakus minot, īsts latvietis, kaut gan ar krievisku uzvārdu) prot publiku valdzināt gan ar savu smeldzošo toni, gan ar jauko skatuves tēlu. Ivanova balss ir liriski - dramatiska, kuŗai Ļenska partija ļoti piemērota. Arī grims un tēlojums pelna visu atzinību. Ivanovs dzied krieviski ar vieglu akcentu. Visi sajūsmināti par lielo āriju pirms duelļa, kas izpelnījās spēcīgus aplausus.

Kā daudziem emigrantiem, arī Ivanovam jāstrādā grūts maizes darbs, kas, protams, kavē nodoties iemīļotajai mākslai. Ivanova sapnis rīkot patstāvīgus koncertus latviešu publikai gan Eiropā, gan Amerikā. Tam nolūkam viņam jau sagādāts plašs repertuārs. No sirds novēlam jaunajam censonim labākos panākumus.

Par uzveduma mūzikālo vadību jāsaka vislabākais. Klavieres, protams, nespēj aizstāt orķestri, bet Jānis Sudovs jau sen nodibinājis savu reputāciju kā ļoti delikāts un elegants pavadītājs.

Pārējie solisti bija katrs savā jana — Helena Gubska, ļoti dziedoša Čaikovska „Jevģeņiju Oņegina; jaukā Tatjana — Helena Gobska, ļoti dziedoša spēcīgu balsi un piemērotu skatuves tēlu; draiskulīgā Vera Glasenappa kā Olga. Jāatzīmē arī Konstantīns Barsovs kņaza Gremina lomā, kas ļoti efektīgi nodziedāja savu slaveno āriju.

Jāvēlas, lai šai izrādei sekotu vēl otra un trešā, kas tad jaunajiem censoņiem dotu arī kādu materiālu ieguvumu.

Magister.

Elza Žebranska dodas Eiropas turnejā. No mākslinieces pa kreisi Marina Kārkliņa, Rita Pētersone un J. Kuģis, mākslinieces vīrs. Aizmugurē H. Bagātais, ĐV Ņujorkas apv. pr.

KĀ KIVANI FESTIVĀLĀ SACENŠAS JAUNIE MŪZIĶI

Labas sekmes guvuši arī latviešu jaunieši

Kaut liekas, ka Kanadā esam palikuši pārāk materiālistiski un dzenamies pēc dolariem, tomēr jākonstatē, ka tik bēdīgi nemaz nav. Ja sākam skaitīt, cik dažādu mākslas nozaŗu studiju darbojas, tad redzām, ka Toronto to ir liels skaits. Šais studijās mācās ļoti daudz latviešu jaunatnes, un dažas studijas ar darbu pat pārslogotas. Daži šo studiju audzēkņi izmēģina savu prasmi reizēm arī kanadiešu sabiedrībā.

Tā grandiozajā Kivani festivālā klavieŗu spēles sacensību programmās bija lasāmi latviski uzvārdi. Kā mūsu laikraksta līdzstrādnieks noskaidroja, brīvmākslinieces Martas Tūteres bija vaisīgākus savas studijas audzēkņus pieteikusi festivālā. Mākslinieces laipni paskaidro, kāpēc viņa atzinusi par vajadzīgu to darīt un sniedza arī informāciju par Kivani organizāciju, kas katru gadu organizē plašu mūzikas festivālu. Kivani organizācija dibināta 1915. g. Detroitā, un tās biedru skaits ir pāri par 100.000. Organizācijas motto: „Mēs ceļam, veidojam." Organizācijas mērķi ir plaši un aptver dažādas nozares, galvenokārt humānitārās, bet ceļ arī slimnīcas un apkaŗo vēzi. Organizācijas ideāli ir: draudzība, patriotisms, patiesība un visa labā sekmēšana. Organizācija cenšas celt izvēlēto disciplīnu standartu un to tā panāk ar pabalstiem un sacensībām. Sevišķa uzmanība veltīta jaunatnei, ierosinot aktīvitāti dažādos virzienos. Kā viena no interesantākajām Kivanīsa kluba darbības nozarēm ir ik gadus izsludinātā sacensība mūzikā, kuŗā piedalās dziedātāji, klaviernieki, stīdzinieki, gan kā solisti, gan ansambļos un orķestrī un koŗos. Toronto festivāls notiek februāŗa otrā pusē. Festivāla patroni ir Ontario gubernātors, Ontario premjērministrs, pilsētas galva, universitātes prezidents, simfoniskā orķestŗa vadītājs sērs Ernests, MacMillens, lēdija Itona, u. c. Tiek izsludināta sacensību programma, un komponistu izvēlē ir, sākot ar Bachu un Hendeli un beidzot ar kanadiešu komponistiem. Sacensībās stingri ievēro vecuma robežu. Tiesneši brauc no Anglijas. Bērnu darbu vērtē ne tikai ar atzīmēm, bet arī ar draudzīgiem padomiem un ierosinājumiem. „Tā kā tiesnesis bērnu acīs ir autoritāte, tad šiem vārdiem var būt dzirdīgas ausis," saka M. Tūtere. Uz sacensībām, protams, ikviens skolotājs sūta savus labākos audzēkņus, tāpēs sacensību līmenis ir augsts, kā to rāda atzīmju caurmērs, kas ir ap 80. Ko no visa tā gūst bērni? M. Tūtere atbild: „Tiem rodas iespēja mēroties un salīdzināt sevi ar citiem sava vecuma bērniem un pie tam ļoti plašā apjomā, gūt novērojumus un ierosinājumus turpmākam darbam, pats galvenais — pieradinās pie publikas, gūst tā saucamo rutīnu, kas pilnīgi nepieciešama tiem, kuŗi izvēlas mūziku par savu profesiju. No M. Tūteres skolniekiem sacensībās piedalījās 18 audzēkņu, un visi ar pāris izņēmumiem pirmoreiz. Rezultāti bija ļoti iepriecinoši, ievērojot, ka apmēram 3/4 no viņiem, sakarā ar mūsu apstākļiem, iesāka mācīties klavieŗu spēli ļoti vēlu un ar centību īsā laikā sasnieguši attiecīgo gatavības pakāpi, lai varētu piedalīties sava vecuma grupas sacensībā, un mūzikas standarts te ir augsts. Vislabākās atzīmes ieguvuši dažāda vecuma grupās. Tālivaldis Ozoliņš 85, Jānis Zentiņš 84, Ināra Sproģe 84, un Aldis Makovskis 83. Kopsummā 13 audzēkņiem atzīme bijusi virs 80."

Ed. Dzenis kanadiešu izstādē

Žūrija izvēlējusies divus viņa darbus

Kopš 26. februāŗa Toronto atklāta Ontario mākslinieku apvienības rīkotā izstāde, pēc skaita 82. Šai skatē, kas iekārtota Toronto mākslas mūzejā, Dundas un Beverley ielu stūrī, pārstāvēti 80 mākslinieki ar 100 darbiem. Tanī ar saviem darbiem piedalās arī mūsu pazīstamais mākslinieks Eduards Dzenis. Viņš ir vienīgais, kam bijusi iespēja latviešu mākslu pārstāvēt šinī kanadiešu izstādē. Latviešu mākslas dzīvē Kanadā tas uzskatāms par lielu sasniegumu. Izstādāmo darbu izvēlē žūrijas komisija piegājusi ļoti stingri. No 80 māksliniekiem, kas pielaisti izstādē, uzņemti tikai 100 darbi, kas nozīmē, ka lielākam vairumam no viņiem bijis iespējams izstādīt tikai vienu darbu. Eduards Dzenis, turpretim, reprezentējies šinī izstādē ar diviem mākslas darbiem — tušas zīmējumiem Zirgi, kuŗus pēc anketas iesniegšanas izvēlējusies žūrijas komisija. Rudenī māksl. Ed. Dzenis nodomājis rīkot Toronto savu patstāvīgo izstādi. Ontario mākslinieku apvienības izstāde būs atvērta vēl līdz 28. martam.

Vērtīgs jaunkanadiešu koncerts

Dziedās arī igauņu soliste I. Losberga

Toronto Meseja zālē trešdien, 24. martā vakarā, notiks krāšņs koncerts, kuŗā piedalīsies jaunkanadiešu mūzikas pasaules zvaigznes.

Koncerta nolūks ir iegūt līdzekļus New Canadians Services Ass. of Ontario darbībai. Sabiedrība, kuŗas galvenā mītne atrodas Jarvis ielā 415, Toronto, visu savu enerģiju veltī jaunkanadiešiem, lai tie justos kā mājās savā jaunajā tēvzemē, un palīdz tiem dažādu problēmu atrisināšanā.

Mūzikālo programmu sakārtojuši trīs izcili mūziķi un Karaliskās konservātorijas mācības spēki: Dr. Ettore Mazoleni, Dr. Boids Nīls un Nikolajs Goldšmits. Koncertā piedalīsies pazīstami mākslinieki kā: Jans Rubess, Grēta Krauss, Irēne Losberga un konservātorijas operas koris, kuŗā dzied 13 nāciju ļaudis.

Biļetes koncertam var iegādāties: New Canadians Services, 415 Jarvis St., Toronto (Tel. RA 5581), starp pl. 1 un 4 pp. līdz 13 martam. Sākot ar 15. martu tās varēs dabūt Meseja zāles biļešu kasē.

Sveicinām Valdu, Tālivaldi un Juriti ĶEŅIŅUS ar brāļiša ierašanos pasaulē!

Latvijas Amerikā redakcija

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPEŽIEM

10. turpinājums

„Viņi apsēdās, un Augusts Ceplis vēroja Leldes Gulbēres vīra rūpīgi koptās drēbes, bet izvairījās no viņa acu skata. Jānis Gulbēris klusēja drūms un kokains un negrasījās pirmais ievadīt sarunu. Tad advokāts iesāka:

„Neesmu Jūs' ilgi redzējis..."

„Pareizi, es neesmu jūs apgrūtinājis ar savu klātieni," atbildēja

„Jā," vienaldzīgā pieklājībā pievienojās advokāts, aizsmēķēja papirosu un piestūma kārbiņu arī Gulbērim, bet šis nepieņēma un, atgāzies sēdeklī, drosmīgi aplūkoja Cepļa kabinetu.

„Lūk, cik drošs ir tāds advokāts," pie sevis nodomāja Gulbēris, „pārticis un paēdis..."

Un viņš sacīja:

„Mana sieva grib šķirties no manis..."

„Tā?" Augusts Ceplis ātri iesaucās, „es to nezināju."

„Jūs melojat, „Gulbēris atteica, „jūs pats viņu esat pamācījis, saskubinājis."

„Nē," noliedza advokāts „es neesmu ievadījis šo prāvu..."

„Neticu," iekaitināts pretojās nepatīkamais klients, „pavisam neticu, kaut gan nesaprotu, kāds jums labums no mūsu izšķiršanās..."

„Nekāds," īsi teica Ceplis, „bet varbūt jūs varat izlīgt ar savu sievu? Varbūt jūs apsolīsities nedzert?"

Nopētījis advokātu savām neskaidrajām un tukšajām acīm, Jānis Gulbēris atbildēja vīzīgs un ievainots:

„Jūs esat nekaunīgs, Cepļa kungs, jo katram cilvēkam ir savas vājības, un ieskatīšanās degvīna glāzē vēl nav pārāk liels launums, ir citi lielāki, par piemēru, nekautrīga tiekšanās pēc mantas..."

Advokāts novaldījās.

„Lelde ir atstājusi manu dzīvokli," turpināja Gulbēris „un es nezinu, kurp viņa ir dēvusies, jo arī darba vietā nav sastopāma. Kā lai viņu meklēju?"

„Leldes kundze pie manis nav bijusi," strups atbildēja advokāts „ un es viņas mājokli nezinu, jo arī mana sieva ir aizceļojusi."

„Tas nav taisnība," tiepās Jānis Gulbēris.

„ Jums atkārtoju, ka neesmu Leldes kundzes padomdevējs un nezinu arī viņas tagadējo dzīves vietu, tātad nevaru jums palīdzēt," to teicis Augusts Ceplis piecēlās un meklēja savu papīru somu.

Arī Jānis Gulbēris piecēlās un, zobus sakodis un uztraukuma piesārtis, plānā un dzēlīgā balsī iesaucās:

„Es jūs pazinu, kad vēl bijāt tikai tieslietu students..."

Bet Augusts Ceplis viņu pārtrauca:

„Un toreiz jūs bijāt varonīgs un..." viņš vilcinājās un meklēja vārdus, „lepns latviešu virsnieks, kuŗš bija cīnījies līdz brīvības cīņās un arī paša dzīvē nebija nevienam nodarījis pārestību. Jūs bijāt kalna galā, bet es biju tikai vēl kāpējs."

„Jā, jā," otrs izsmēja, „tā gan bija, bet neesiet pārāk stingrs soģis," viņš brīdināja, „ un neaizmirstiet, ka kalnup var doties vairākas reizes mūžā."

„Var gan," atzina Augusts Ceplis, „bet jūs to nedarīsit."

Leldes vīrs ātri paskatījās uz advokātu, strauji apgriezās un klusēdams devās uz durvīm. Ticis uz sliekšņa, viņš atpakaļ neskatīdamies teica:

„Jūs man negribējāt palīdzēt... Nu labi, es palīdzēšos sev pats."

Uzgaidamajā istabā apkalpotāja tīrīja grīdu, un viss bija tukšs.

Iznācis uz ielas Jānis Gulbēris apstājās pie tuvās tramvaja pieturas, un, te stāvēdams, viņš pamanīja, ka arī advokāts izsteidzās no šūnakmeņu nama un iemetās kādā neaizņemtā satiksmes automobilī un aizjoņoja Brīvības piemineklja virzienā. Šinī karstajā pievakarē pilsēta bija kļuvusi smacīga, un tramvaju vagoni bija stāvgrūdām pilni. Ļaudis atgriezās mājup no darba, un gandrīz visi bija apkrāvušies ar svētdienai nolemtiem pirkumu saiņiem. Saplacis un gurdens, Jānis Gulbēris brauca uz savu mājokli Tallinas ielā. Vasarās šis apvids izlikās pliks, nabadzīgs un skumjš. Iepretim namam, kuŗā atradās viņa dzīvoklis, cēla jaunu un augstu ēku. Visapkārt putēja smiltis, un ielas bija piedrazotas skaidām, ķieģeļu šķembām un ar oliņu javas granti.

Gausī kāpdams augšup pa šaurajām betona kāpnēm uz trešo stāvu, Jānis Gulbēris beidzot nostājās pie kādām pelēkām durvīm, uz kuŗām atradās metalla plāksnīte ar iegrebumu: Jānis Gulbēris — sevišķu uzdevumu ierēdnis iekšlietu ministrijā.

Brīdi Leldes vīrs noraudzījās pārdomās uz šo plāksnīti, un tad pamazām viņa pierē izlīdzinājās grumbas.

„Hm, kalnā kāpējs...", viņš murmināja un, stāvēdams savu durvju priekšā atmiņās strauji un joņaini pārcilāja savas dzīves notikumus. Pārliecīgā alkohola lietošana un izlaidīgā trakulība viņu bija piespiedusi atstāt armiju un virsnieka stāvokli un pieņemt šo ierēdņa darbu. Bet kaut gan noslīdējis lejup un joprojām turpinādams savas nakšu uzdzīves, viņš tomēr bija uzsācis cīņu ar savu nespēku un to izcīnīja diendienā, kārtīgi pildīdams darbu un ierazdamies ministrijā nepiedzēris un noliktā laikā.

Šo viņa cīņu ar sevi un pienākumu gadiem ilgi bija vērojusi Lelde un tomēr galā bija vinu pametusi...

Stāvēdams durvju priekšā un pārbaudīdams šīs savas atziņas, Jānis Gulbēris apmācās no jauna. Viņš izrāva no kabatas atslēgu un gribēja atslēgt durvis, bet pēkšņi pamanīja, ka tās ir vaļīgas un tikai pievērtās. Vai tiešām Lelde bija atgriezusies?

Viņš pacēla balsi un iesaucās:

„Lelde, Lelde!"

Bet neviens neatsaucās, priekšnams bija tukšs, un padrēgnajā gaisā bija jūtamas vienīgi Leldes iemīlētās jasmīnu smaržas. Dzīvoklis bija tukšs. Sajauktajā dzīvojamā telpā sēdekļi bija parauti vidū, un trūka Leldes klavieŗu. Tās bija izvilktas un aizvestas un parketā bija iegriezušās sliedes. Viņš gāja un skatījās un atrada, ka guļamistabā un ēdamtelpā nekā netrūka.

Te aiz muguras gaitenī iešvirkstējās soļi, un Jānis Gulbēris iztrūcies apgriezās un izbrīnā ieraudzīja savu māti.

„Labdien, dēls", sveicināja druknā un pētīgā sieviete, nesdama no mājas pagraba skalu grozu ar kartupeļiem. Viņa bija ieradusies neagidīta no savas Vidzemes pakalnu lauku sētas. Līzes Gulbēres pelēko rūšu brunči un zilā mīkstā spendzele bija izšūti no pašaustas smalkas vilnas drānas, un ap galvu viņai viļās iesirmu matpīņu kupls vainags, un vaigā neredzēja grumbu.

„Vēlāk sakopšu," viņa pameta ar roku uz tukšo kaktu, no kuŗa bija izvilktas klavieres, un, ieiedama virtuvē, viņa piemetināja, „vēlāk parunāsimies..."

Jāni Gulbēri vēl vairāk nomāca mātes tuvums, un īgns un iztraucēts viņš nesaprata, kur dēties un ko iesākt. Uz galda atradās laikraksts. Apkopies un mazliet apvaldījies, Jānis Gulbēris ar laikrakstu atlaidās ēdamtelpā uz zviļņa un, gaidīdams māti, slinks un nevērīgs šķirstīja avīzi, paskatījās ziņās par armijas garnizonu dzīvi Rīgā un citās pilsētās un izlasīja, ka ar priekšlasījumiem uzstājušies profesori Tentelis, Aušķāps un Blese, un ka arī tālie Latgales garnizoni nav aizmirsti un turp ar viesizrādēm dodas Nacionālais teātris un Zemnieku drāma.

(Turpinājums sekos)

Jānis Kalējs un Felicita Kalēja jau otro reizi šai sezonā spēlēs Trans-Canada raidījumā radiofonā. Viņu koncerts notiks 16. martā no plkst. 9.30—10 vakarā. Pārraidījums būs dzirdams uz visiem viņu gaŗumiem.

*

Dziedātāja Elza Žebranska 6. martā ar franču kuģi „Liberte" izbrauca no Ņujorkas uz Eiropu, lai uzsāktu savu koncertu turneju. Žebranska vispirms dosies uz Parīzi, pēc tam dos koncertus Londonā un vairākās citās Anglijas pilsētās. No Anglijas viņa izbrauks uz Zviedriju, kur paredzēti vairāki koncerti. Iespējams, ka Žebranska sarīkos vairākus koncertus arī Vācijā. Pēc tam viņa atgriezīsies atkal Francijā, no kurienes jūnijā izbrauks atpakaļ uz Ņujorku.

*

Atzīmējot Eduarda Virzas 70. dziemšanas dienu, Ņujorkas studentu biedrība rīkoja 7. martā Baltijas brīvības namā literāru pēcpusdienu. Sanāksmi atklāja biedrības priekšnieks Viktors Lācis. Mudīte Austriņa iepazīstināja klausītājus ar rakstnieka dzīvi un tuvāk aoskatija viņa darbu „Nameja gredzens". Pēc tam Lilija Štengele nolasīja fragmentus no „Nameja gredzena". Bija ieradusies pilna zāle apmeklētāju, lielāko tiesu jaunatne, kas uzņēma priekšnesumus ar lielu atsaucību.

*

Kolumbijas patafonu plašu firma nesen izlaidusi plašu sēriju, kurā savus darbus 12 platēs ierunājuši pazistami rakstnieki. Starp tiem ir S. Sarojans, A. Hakslejs, S. Moms, E. Ferbere u. c. Katras ierunātās platēs atskaņojums ilgst apmēram 1 stundu, bet visa sērija **maksā bargu naudu — apm. 500** dolārus. Teātŗus darba fragmentus lētākās platēs ierunājuši arī **T. S. Eliots un Dems Džoiss.**

*

Fišera apgāds Vācijā izdevis jaunu Tomāsa Manna eseju krājumu. „Par vecām un jaunām lietām" ar apakšvirsrakstu „Mazi stāstījumi par pieciem gadu desmitiem". Šim krājumam ir daudzējādā ziņā autobiofrafisks raksturs, un tas atspoguļo daudzus notikumus un cilvēkus, ar kuŗiem autoram nācies sastapties.

*

Viljams Faukners, Nobeļa balvas pagājušā gada laureāts, nobeidzis jaunu romānu, pie kuŗa viņš strādājis jau kopš 1944. gada decembŗa.Pagaidām autors devis tam nosaukumu „A Fable". Romānā Faukners pievērsies Kristus dzīves un ciešanu stāstam, likdams tam atgriezties **Eiropā laikā pirms I** pasaules kaŗa.

DIVI VĒRTĪGI PRIEKŠLASĪJUMI

Agr. Uiskas referāts par mājas apkārtnes izdaiļošanu

6. martā, Agronomu biedrība bija noorganizējusi referātu vakaru, kur agronoms V. Uiska referēja par mājas apkārtnes izdaiļošanu, raksturojot dekorātīvos augus, to stādīšanas un augšanas īpatnības, augu iegādi, izvēli un zemes sagatavošanu. Referātu illustrēja ar krāsainiem diapozitīviem uz ekrāna.

Mājas izdaiļošana prasa līdzekļus, tāpēc ir nopietni jāapsver, kas ir darāms, lai nauda nebūtu par velti izdota. Toronto pilsētā augsne ir stipri neauglīga, tāpēc vispirms ir jārūpējas par tās uzlabošanu. Zeme jāmēslo ar kūtsmēsliem un jāuzber auglīga virskārtas zeme — ko te sauc par „top soil". Zemes mēslojumu un „top soil" var dabūt pirkt bušeļos. Kūtsmēsli nāk no sēnu audzētavām, un tie ir jau tā pārstrādāti, ka par smaku nav jāraizējas. Kūtsmēslus var aizstāt arī ar kūdru, un to pārdod, sākot ar 25 mārciņu daudzumu, kas maksā $1.70. Tikai tad, kad zeme attiecīgi sagatavota, var ķerties pie stādīšanas. Referents sevišķi iecīdināja būt uzmanīgiem un neielaisties darījumos ar firmām, kas par lētu naudu sola ierīkot jaunu mauriņu un izdaiļot mājas apkārtni ar košuma stādiem. Nav ieteicams panīkušu mauriņu atjaunot ar dārgo velēnu likšanu. Bet labāk iesēt zāļāju. Ja mauriņš pavisam iznīcis, tad zeme jāuzrok, jādod tai mēslojums, „top soil". Sēt ieteicams agrā pavasarī. Uz 1 kv. arda jāizsēj pus unces sēklu. Mauriņu uzlabojot, ar dzelzs grābekli uzrušina zemi, uzsēj sēklu, un ar koka stampu piestampā.

Ja vēlas savu dārzu izdaiļot ar košuma stādiem, tad iepriekš jādomā par izdaiļošanas plānu. Tā kā košuma stādi ir samērā dārgi, tad izdaiļošanu var izdarīt pakāpeniski, ietaupot liekus izdevumus. Arī košuma stādus pērkot, ir ļoti jāuzmanās. Ir iespējams, ka dažreiz mazā dārzniecībā par lētāku maksu var nopirkt labus stādus, bet jāzina, vai attiecīgā dārzniecība ir kvalificēta dārznieka rokās.

Referents klausītājus iepazīstināja ar daudz un dažādiem košuma stādiem. Krūmu pārstādīšanai vislabākais laiks ir pavasaris, jo tad stāds var straujāk sadzīvēt ievainotās saknes un labāk attīstīsies. Pērkot mūžīgi zaļojošos košuma stādus — „evergreen" — tos saņem ar drāna ievīstītām saknēm. Stāds tā arī jāievieto zemē, jo drāna satur kopā auglīgo zemi ap saknēm. Augs no drānas jāatbrīvo tikai virspusē, to pārgriežot. Stādot krūmus un kociņus, jāzina, cik lieli tie var izaugt, lai pēc kāda laika tie nebūtu jāizrāda. Košuma krūmus vēlams stādīt grupās. Piramīdveidīgos — dārza stūros, zemākās grupas logu tuvumā. Jauki ir, ja prot izvēlēties stādus tā, ka tie nezied reizē, bet dažādos laikos. Ir daži košuma stādi, kas zied līdz pirmajam sniegam.

Referents pieskārās arī klinšu dārziem, kas ir ļoti iemīļoti Kanadā. Bet tie ir piemēroti vairāk tur, kur ir lielāka zemes platība. Sevišķa vērība ir jāveltī arī stādu kaitekļu iznīcināšanai ar apmiglošanas palīdzību. Apmiglošanas līdzekļus var viegli dabūt veikalos. Ļoti kaitīgi stādiem ir supu „apciemojumi", bet nedrīkst aizmirst, ka supus šeit nedrīkst aiztikt. Tādēļ ļoti labi ar supiem var cīnīties, lietojot tā saukto „Dogzof". Ar šo līdzekli, kas nekaitīgs augiem, apmiglo laukumu, un supi vairs tur nenāk.

Interesantā referāta noslēgumā V. Uiska atzīmēja, ka ikvienam ir ar mieru nākt bez atlīdzības palīgā ar padomu košuma dārziņa ierīkošanā. Tā kā V. Uiska strādā lielākā Ontario košuma stādu dārzniecībā, tad viņš labprāt tautiešiem šos stādus var dabūt par vairuma cenām no 10 līdz 15 proc. lētāk.

Agronoma V. Uiskas adrese ir: Sheridan Nurseries, Sheridan, Ontario.

Referāta noslēgumā tika demonstrēta filma par Kanadas lauksaimniecību un arktisko apgabalu pētīšanu.

J. Benjamiņa — Pasaule bez gaismas

Svētdien, 7. martā, Latviešu YMCA'ā pāri par 100 apmeklētāju ar lielu interesi noklausījās J. Benjamiņa priekšlasījumu — Pasaule bez gaismas. Priekšnesumu illustrēja ar lieliskiem krāsu diapozitīviem uz ekrāna. J. Benjamiņš, kurš piedalījies alu ekspedīcijās visos kontinentos, šoreiz stāstīja par alu ekspedīciju Anglijā, kurā pirms diviem gadiem atrada lielāko apakšzemes upi pasaulē, par Kristalla Mamuta alas ekspedīciju, kas notika pagājušā gadā, priekšlasījumu noslēdzot ar alām Austrijas Alpos.

Lieliskie krāsu uzņēmumi radīja fantastiskas formācijas, krāšņas krāsu kombinācijas. Blakus varenajām alu zālēm, kuras ir reizēm vairāk simti pēdu augstas un platas, bija redzami alu pētnieki dublos lienot uz vēdera pa alām, pa kuģām cilvēks ar grūtībām var izsprausties cauri. Šādi posmi dažreiz ir jūdžu garumā un pētniekiem sagādā milzīgas grūtības, jo šajos apstākļos jāprot saglabāt ne tikai pārtika, bet arī dažādi instrumenti. Līdzi jāņem arī virvju un kāpņu saiši. Citos attēlos bija redzams tērauda virvē iesiets vīrs, kas laižas lejā nezināmā alā. Bieži vien pētniekiem alās jāpavada vairākas dienas, kad maza sveces gaisma liekas spožai liesma. Gaiss alās parasti mitruma piesātināts, un „alu vīriem" jābūt ik brīdi gataviem brist ūdenī, lai pārvarētu apakšzemes upes un nereti arī ūdenskritumus. Šogad J. Benjaminam bija jāpiedalās Kristalla Mamuta alas tālākā pētīšanā. Pagaidām no šīs alas izpētītas tikai ap 37 jūdžu, bet domā, ka tās kopgarums pārsniedz 150 jūdzes. Kristalla alā ir telpas, kurās ir varenākie stalagtītu un stalagmītu veidojumi pasaulē. Šīs alas vecumu, ko var noteikt pēc stalagtītu lieluma, vērtē uz vairāk miljoniem gadu. Neliela daļa no apakšzemes alām ir iekārtotas tūristu apskatei, kur gādāts par visām ērtībām, ieskaitot labas pusdienas apakšzemē un vizināšanos apakšzemes upēs. Īpatnas ir milzīgās alas Austrijā, kuru iekšienē valda aukstums ap 10 gr., tajās izveidojušies brīniški ledus veidojumi. Dažās vietās ir spēcīgas vēja strāvas. Kādā no uzņēmumiem bija redzama alā iekārtota kapella, kurā novietotas alas atradēju mirstīgās atliekas.

Cerams, ka J. Benjaminš interesanto priekšlasījumu nākotnē atkārtos.

Latviešu YMCA's valde pateicās J. Benjaminam par vērtīgo priekšlasījumu, kas deva jaunatnes sporta dzīves sekmēšanai 29.90 dolaru.

SĀKUSIES PAVASARA SESONA

SKATS A. ŠVERNES DĀMU CEPURU SALONĀ

Kaut ielās vēl redzams sniegs un sejā pūš saltais ziemelis, Toronto veikalnieki rosīgi gatavojas pavasaŗa sezonai, pildot skatu logus ar pavasaŗa modeļiem. Arī latvietes A. Švernes dāmu plīvuru un cepuru salons svētdien, 7. martā, bija mājas kārtībā sarīkojis jauno modeļu skati. Salona sienas bija īpatnēji dekorētas plīvuriem, bet vāzēs pavasaŗa ziedi. Jaunākos modeļus demonstrēja V. Šildere, A. Matīsa un B. Šverne. Modeļu klāsts bija īsti prāvs — 36, no kuŗiem 13 tika tūlīt pārdoti. Nākamā sezonā būs apmierinātas kā mazo, tā lielo cepuru cienītājas. Platmalaino cepuru veidojums atgādina Ķīnas kuliju, bet tās rotā ziedi, un lielākā tiesa no tām paredzēts valkāt ar plīvuru. Dažām platajām cepurēm ziedu rotājums zem cepures malas. Dažas cepures valkājamas vairāk uz pieres, bet citas uz pakauša. Modernās, taisnās cepurītes, darinātas no salmu pinuma, ir ļoti dažādas: melnas malas ar margrietiņu virsu, cita ar pavasaŗa vijolīšu greznojumu utt. Kā zināms „modes kliedziens" ir cepurīte „Indiānis" — melna salmu cepurīte ar spalvu, un balti sarkanu malu, maharadžas baltā cepure — turbānveidīga, valkājama ar plīvuru. Ir cepures, kuŗās velvets kombinēts ar salmu. Eleganta ir kulijveidīgā cepure ar īpatnēju vārpu rotājumu, speciāls Parīzes ražojums. Visīpatnējākā tomēr ir rozā salmu cepurīte ar ceriņu ziedu rotājumu, kuŗu var valkāt visādos virzienos, atkarā no valkātājas sejas. Pavisam karstam laikam ir ar interesantiem ornamentiem rotāti plīvuri, kuŗus valkā cepuŗu vietā. Sevišķi krāšņs ir kāds zelta ornamenta rotāts plīvurs vakara tērpam.

Patīkami konstatēt, ka, lai gan salona modeļi ir vienreizēji un katra cepure atšķiŗas ar ko īpatnēju, tās pagatavotas no pirmšķiŗīga materiāla sevišķi labā apstrādājumā, tomēr to cenas ir mērenas un svārstās no 5 līdz 11 dolariem. Protams, ražojot pasūtinājumus lielajiem uzņēmumiem: kā ītonam, Simsonam, Krezgem utt., uzņēmums izlaiž arī viena modeļa lielu kopiju skaitu. Pēc modes skates dāmas vēl ilgi kavējās pie kafijas tases un vēlējās, lai šāda modes skate būtu pieejama plašākai sabiedrībai, un iespējams, ka tāda arī būs vēl pirms Lieldienām.

A. Švernes uzņēmums arī Kanadas veikalu pasaulē ir pilnīgi nostabilizējies un pasūtinājumu skaits ir tik liels, ka reizēm ir grūtības visu veikt. Uzņēmumā tagad nodarbinātas jau 5 personas. Lai raksturotu pasūtinājumu lielumu, piemēram, kādai firmai pašreiz jāpagatavo 7000 plīvuru Par plašāku cepuŗu salonu domāts, bet Šverne vispirms vēlas radīt savam uzņēmumam stingrāku materiālo pamatu.

M. Švernes salons atrodas 121 Parkside Dr., tel. LL 8173.

Latviešu basketbola vienība Rīga, kas pārstāvēs Zviedriju latviešu Eiropas meistarsacīkstēs Kaiserslauternā, Vācijā. No kr.: J. Reneslācis, V. Šmits, J. Teriņš, L. Strunke, A. Strunke, L. Brands. (Skat. rakstu 7. lpp.)

Skauti veido piramidu. H. Kliģera foto.

SKAUTIEM GAIDAM

Gaidu un skautu gada svētkos

Gaidu un skautu 4. gadasvētku sarīkojums Sv. Andreja baznīcā izvērtās par sirsnīgu jaunatnes un vecāku sadraudzības vakaru, kas skaisti parādīja, ka vēl mums netrūkst jauniešu, kas grīb izaugt par krietniem latviešiem, un netrūkst arī vecāku, kam rūp savu bērnu stāja svešumā.

Gada svētku sarīkojumu ievadīja akts ar uzrunām un apsveikumiem, kuŗus nesa Kanadas skautu augstākās vadības, LNAK skolu daļas, kaimiņu skautu un gaidu pārstāvji vecāku padome u. c. Pulciņa krusttēva — DV Toronto nodaļas vārdā sveicienus nesa nod. p-ks V. Fogels, pasniedzot čeku.

Daudz pūlējušās vad. Mārtinsones gādībā bija guntiņas, sagatavojot veselu „operas" uzvedumu — „Kur tu teci, gailīti manu," kur netrūka ne „solo partiju", ne koŗa dziedājumu. Ieradās arī krāšņs gailis, kas modināja daiļo līgaviņu. Saprotams, skatītāju atsaucība nāca no visas sirds.

Ne mazāk strādājuši bija arī mazskauti, uzvedot „Staburaga stāstījumu", kas raksturoja latviešu tautas likteņus vēstures tecējumā. Skauti cēla gan kustīgas, gan nekustīgas piramīdas, pierādot savu veiklību un izdomu, mazskauti reprezentējās pat ar „vīru dubultkvartetu", bet gaidas uzjautrināja skatītājus ar vingrojumu demonstrējumiem no vecmāmiņu jaunības laikiem. Pēc tam sekoja mūsdienu vingrojumi, un atšķirība, patiesi, bija skaidri redzama . . .

Jauki bija tautisko deju priekšnesumi krāšņajos tautas tērpos, bet nedalītu apmeklētāju atsaucību izpelnījās tīrā skate, kur glītā, gaumīgā skatījumā bija redzami gaidu un skautu pagājušā gada veikumi dažādu rokdarbu paveidos. Īpaši būtu jāatzīmē I. Bergholces tautas tērps un V. Gremzes latviskā galda sega.

Vad. Saksone bija dāvinājusi loterejai vērtīgu spilvenu, kuŗu izlozējot, ieņēma pāri par 40 dol. Tos uz dāvinātājas ierosinājumu nosūtīja kādai trūcīgai ģimenei Francijā.

ČŪSKU ĶERŠANA

IR INTERESANTA, BET BĪSTAMA

VIENĀ GADĀ NOĶER 17.000 DZĪVU ČŪSKU

Dienvidamerikas cukurniedru laukos strādā bars vīru. Ar speciāliem nažiem viņi nocērt resnās cukurniedras un samet kaudzēs, kuras vēlāk savāc nosūtīšanai uz cukurfabriku. Vīri ir viegli ģērbušies, patiesībā viņu apģērbs nav nekas vairāk kā krekls un audekla bikses, bet galvā salmu pinuma cepure ar ļoti platām malām. Šie apģērba piederumi vajadzīgi tikai tāpēc, lai pasargātos no dzēlīgajiem saules stariem. Ērtāk, protams, būtu pavisam bez tiem, bet saule cepina nežēlīgi visu dienu un meklē kailu miesu, lai apdedzinātu grūti dziedināmās, čūlājošās vātis. Pēkšņi kāds vīrs niedru laukā salimst. Nogurums? Saules dūriens? Nē, to sadzēlusi indīga čūska. Sakostā ķermenī asinis cirkulē straujāk un nāvētāja inde ātri izplatās pa visu ķermeni. Pēc stundas ceturkšņa viņš ir jau miris. Nākošā dienā atkārtojas tas pats, tikai ar citu strādnieku.

Bet tas negadās tikai cukurniedru laukos. Indīgās čūskas sastopamas visur, jo nav vietu, kur nebūtu čūsku, tāpat kā koku un zāles. Viņas pielien pie mājām, iezogas augstu muŗa žogu ieslēgtās sētās, ielien māju pagrabos un pa cauro grīdu vai durvju spraugām arī istabā. Daudzas no tām ir nekaitīgas un nāk pie cilvēku miteklīem meklēt barību, tā aizstājot kaķi vai peļu lamatas, bet daudzas ir arī indīgas. Viņas sadzeļ mājkustoņus un cilvēkus, bet vairās no cūkām, kuŗām nav lielāka garduma par meža „nēģi". Vistas, ieraugot rāpuli, sacej negantu troksni, un tad nav grūti nelūgto ciemiņu atrast un nobeigt. Arī suņi dažkārt ļoti veikli tiek ar tām galā, sakerdami rāpuli pa vidu un zibenīgi to sadalot divos gabalos. Ar savu izsmalcināto ožu tie pamana čūsku jau pa lielu gabalu. Nav uzticīgāka pavadoņa mežā un laukā kā labi mācīts suns. Suņus arī sakož, bet samērā reti.

Kā pret katrām briesmām, arī pret indīgo čūsku dzēlumiem ir pretlīdzeklis — sērums. Pēc sakošanas to tūliņ ievada nelaimīgā astnīs un tā glābj viņa dzīvību. Pret katras čūsku sugas dzēlumu ir savs sērums. Tāpēc svarīgi zināt, kāda čūska iekodusi, lai tūliņ varētu izvēlēties attiecīgo pretindi.

Tādēļ vienmēr jācenšas vainīgo čūsku nosist, vai vismaz to pazīt. Brazilijā daudzās vietās redzami plakāti ar indīgo čūsku krāsainiem zīmējumiem un nosaukumiem, lai katrs būtu informēts par to šķirām. Sērumu ražo slavenais Butantanas institūts Sanpaulo. Institūtu dibinājis Dr. Vitals Brazils, kas 1898. gadā kā pirmais Amerikas kontinentā atrada čūsku sērumu.

Butantana institūtā konservētā veidā glabājas 18.000 čūskas gandrīz no visas pasaules zemēm: Austrālijas, Dienvidjūras salām, Beļģu Kongo, Meksikas, no Andiem un stepēm Ziemeļamerikā u. t. t., kā arī 7.000 zirnekļu, starp tiem tūkstoši ļoti indīgo skorpionu, gan no pašas Brazilijas, gan Indijas, Ēģiptes, Meksikas u. c. Katru gadu institūts saņem ap 17.000 dzīvu čūsku, kas šeit tiek arī dzīvas uzturētas. Pavisam institūts saņēmis ap 750.000 dzīvu čūsku, starp tām 150.000 klaburčūskas un 230.000 jararacas. Pirmās pazīstamas kā indīgākās Amerikas kontinentā, kamēr jararacas, turpretim, ir visvairāk sastopamās indīgās čūskas Dienvidamerikā. Butantanas institūts izsūta tūkstošiem speciāli sagatavotas kastes saviem 16.00 čūsku ķērājiem visās Brazilijas malās. Mazākas, vairākās nodaļās iedalītas kastes, domātas zirnekļu, skorpionu un citu tamlīdzīgu indīgo kukaiņu ķeršanai. Uz visām šīm kastēm atrodas institūta adrese, un valsts satiksmes līdzekļi tās ar visu bīstamo kravu nosūta institūtam atpakaļ bez maksas. Visiem interesentiem insitūts izsūta arī sevišķas čūsku ķeramās ierīces, ar kuŗām ikvienu indīgo čūsku no drošа attāluma var sagūstīt bez riska un ievietot būrī nosūtīšanai institūtiem. Šīs lasoveidīgās čūsku „makšķeres" bijušas tik laba,s ka, sagūstot 750.000 čūsku, vēl neviens ķērājs nav sakosts. Katrs čūsku piegādātājs saņem no institūta visus sērumus. Injekcijas šļirces un ādatas ar precīzu lietošanas pamācību, lai viņš sakošanas gadījumā pats nekavējoties varētu sev palīdzēt. Čūsku ķeršanas sportā izmēģinājušies arī daži latvieši un atzinuši to interesantāku kā, piemēram — makšķerēšanu. Makšķerniekiem nav vajadzīga sevišķa māka, viņam jāapbruņojas tikai ar bezgala lielu pacietību un jāgaida, kamēr kāda stulba zivs barības vietā ierīs viņa āķi. Čūska ir daudz gudrāka un viltīgāka.

(Nobeigums sekos).

ES VĒLOS KĻŪT SKAISTA...

Jautājums. Man katru gadu uz sejas rodas vasaras raibumi. Pagadā uz muguras parādījās lieli brūni plankumi, kas nav nozuduši arī ziemā. Ko lietot, lai no tiem atbrīvotos un lai tie turpmāk vairs nerastos.

Atbilde. L. M. — L-a.

Gaišas sejas sievietēm ar pirmajiem pavasaŗa saules stariem sarodas vasaras raibumi. To iznīcināšanai paredzēti speciāli krēmi, kas lietojami ik vakarus, ie priekš notīrot sejas ādu. Krēmu lietošana jāturpina arī vasarā, to ieziežot notīrītā sejas ādā ik pārdienas vai divreiz nedēļā. Tad varēsit arī iedegt, bet plankumi vairs neparādīsies.

Kas attiecas uz muguras plankumiem, domājams, pag. vasarā esat pārāk stipri iededzinājusi muguru. Tas viegli iespējams, it sevišķi, ja atrodas ilgāku laiku uz ūdens. Muguras āda ir stiprāka un biezāka par sejas ādu un tai nepieciešami stiprāki līdzekļi Plankumus mēģināt nodzīt nebūtu ieteicams tagad, pavasarī, bet to atstājiet uz rudeni.

Mēģiniet muguru iededzināt šovasar ļoti uzmanīgi, sākot apsauļošanos ar ne vairāk kā 5 minūtēm, pamazām pagarinot apsauļošanās ilgumu. Neaizmirstiet pirms sauļošanās ādu ietaukot ar labu krēmu, bet nekad neejiet ūdenī sakārsusi. Ja sakārsušu ādu mazgāsit ar ūdeni — radīsies brūni plankumi un raibumi. Jūsu mugura iedegs un brūnie laukumi tik stipri nebūs vairs redzami.

Elza Pērkone

KAS NOTIEK KANADĀ?

● Pavisam nemanot, bez skaļuma, kādas karaļvalsts kroni pārņēmis jauns valdnieks. Šinī gadījumā jaunais „karalis" ir Tomass Bata, Batavā, Ontario, kurš tagad kļuvis par visā pasaulē pazīstamās apavu valsts BATA galvu, jo mirusi viņa māte Marija Bata.

Apavu valstību BATA nodibināja čechs Tomass Bata, kurš, būdams pārliecināts, ka puse pasaules iedzīvotāju staigā kailām kājām, uzcēla Zlinas pilsētā vairākas fabrikas, kur nodarbināja pāri par 150.000 strādnieku. Bata mira 1932. g., bet uzņēmumu turpināja viņa enerģiskā sieva, izvadot to cauri likstām arī vācu okupācijas laikā. Viņas dēls izbēga no Čechoslovakijas 1945. gadā, kad krievi bija pārņēmuši visas milzu fabrikas. Viņam sekoja arī māte pāris gadus vēlāk. Par nopelnīem cīņā pret komūnistiem Kardināls Spēlmanis Batu apbalvojis paša pāvesta uzdevumā.

● Kā nesen pazinojis TCA prezidents G. H. Mekgregors, „Trans Canada Air Lines" uz iekšzemes galvenās līnijas paredzētas arī 2. klases lidmašīnas jau šī gada sākumā, lai apkalpotu tūristus par lētāku maksu. Šo satiksmes veidu jau plaši izmanto Sav. Valstīs.

„North Star" lidmašīnu, kas tagad lido Ziemeļatlantikā, aizstās ar „Super Constellations". Apgādāta ar lielāku skaitu sēdvietu, „North Star", stāsies iekšzemes līnijas ricībā ar jauno satiksmes klasi.

Vienīgais, kas šais lidmašīnās atšķirsies no pirmās klases, būs palielinātais vietu skaits un nedaudz vienkāršota pasažieŗu apkalpošana.

● Katru dienu, izņemot svētdienas, Otavas laika lielgabals plkst. 12 dienā no Medžorshilparka aiz Chateau Laurier viesnīcas izšauj vienu šāvienu pāri pilsētai. Atskaitot dažus pārsteigtus apmeklētājus un baložus uz parlamenta ēkas, troksnis netraucē steidzīgos Otavas iedzīvotājus, jo signāllielgabalu tie klausījušies jau visus pēdējos 87 gadus. Lielgabalu Otavai dāvinājusi Kanadas armija 1867. gadā kā Krimas kaŗa piemiņu. Divi tonnas smago,veco lielgabalu izšauj Viljams Deviss, kas ir federālā apgabala komisijas darbinieks un saņem nelielu gada atlīdzību par šo darbu. Pulvēra lādiņus apgādā Sabiedrisko darbu departaments par 78 centiem gabalā.

DEJU STUNDAS
N. ŠVĀNEBACHS
1 First Ave, Toronto, Ont.
HA 6978 RI 5697
— TANGO — FOKSTROTS —
VALSIS — LĒNAIS VALSIS
— RUMBA — JITTERBOOG —
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās katrā laikā

Pieņemu labošanā visāda veida
PULKSTEŅUS
Garantēts darbs
O. BARONIŅŠ
553 Concord Ave, Toronto
Tel. LA 6139

ATPAKAĻ UZ FRONTI

Fragments no A. Šiņķa grāmatas

III

„Nu, ja tu gribi būt gaišreģis, laī paliek tā, kā tu domā," plecīgais kapteinis noplāta rokas.

„Labu galu jau mēs neņemsim šai Kurzemes cietoksnī. Pabrauc pa pasauli un aposti gaisu, tad arī tu dziedāsi citu meldiju. Mēs še, Kurzemē, esam kā kucēni maisā, kas nolemti slīcināšanai!"

„Varbūt, Ādam," Laumanis domīgi vēro draugu. „Nekādu spožo izredžu jau nav, taču cerēsim, ka tie tur — no aizjūras puses sniegs kādu atbalstu."

„He, — he, vecais zirga galva!" Ādamsons nīgri iesmejas. „Tu vēl ceri! Bet es tev saku, ka visa mūsu nākotne ir te . . ." viņš uzsit dūri pistoles makstij, „un mūs glābt var tikai brīnums."

„Tas jau ir noticis," Laumanis līgodamies saka: „velns tevi nerauj, un Dievs nepieņem . . ."

Šai brīdī parādās meičas, kas pa sarunas laiku bija nozudušas. Mildai uz rokas divās pudeles, bet Liede atnesusi jaunas sviestmaizes.

„Tā, atkal esam pie jums," gaišmate čalo. „Biju aizskrējusi viņpus ceļam pie vāciešiem, mums te vairs nebija."

„Pašā laikā!" Ādamsons noprieca jās. „Mūsu baterija jau sausa." Un tikko Milda noliek pudeles uz galda, viņš steidz tās attaisīt, uzsaukdams Laumanim: „Maksā ragā!"

Aicinātais arī neliekas lūgties un, ieķērīs roku kabatā, pasniedz jaunavai žūksni vācu naudas zīmju. Viņš jau aizmirsis, ka gribējis dzērienus nest saviem zēniem, kas palikuši blakustelpās, bet mīlīgām acīm vēro piepildītās glāzes un, savējo pacēlis, uzsauc:

„Dievs dod vīriem satikties!"

Glāzes atkal tukšojas un pildās, un Marokas Baigais stāsta par savām gaitām franču leģionā, brīžiem pārlēkdams uz franču, arabu pat žīdu valodu, un tā mēs visai maz ko saprotam.

„Ej, Ādam!" Laumanis beidzot iesaucas, „pieturi to maļamo!"

Bet nez' vai tas ko būtu līdzējis, ja mūs neglābtu no blakus istabas ienākušais kaprālis, vilkdams sev līdzi plēšas jo gaŗu izstiepušos akordeonu.

„Es ļoti atvainojos, kungi", viņš pastīvu mēli teic, raudzīdamies ieturēt pamatstāju, „vai nederētu kāds lustīgāks dancis?"

„Gāz vien laukā, kas tai desā iekšā!" Ādamsons atsmej, un, iekampis piedāvāto glāzi, kaprālis plēš valā fokstrotu Mazā Tokijas meitene . . . Marokas Baigais ar Mildu pieceļas un aizslīd dejā, bet mans skatiens aizkļīst pie loga, aiz kuŗa auro vējš, mezdams rūtīs krusas graudus un lietus gāzes. Vēl brīdi nogaidu negaisa pāriešanu, tad pieceļos arī es un nemanīts izslīdu no trokšņainās un piesmēķētās telpas. Ārā tumšs, ka pirmajā brīdī neredzu nekā, bet sajuzdams ceļu zem kājām, sāku soļot uz frontes pusi. Acis pievērot, vēl redzu nupat vērotās sejas un stāvus, un ausīs skan šo vīru un meiteņu balsis; tas viss man bija kā tilts no klusās slimnīcas uz kaujas ierakumiem, un nu jau esmu pārskaņojies frontes atmosfairai.

Laudamies domām, nemanot esmu nogājis jau līdz Jāņu krogum, kam vienā pusē cieši piekļāvušās pusaudzes priedes ar kapsētu, bet otrā — klajums ar tumšā iegrimušu nogāzi. Ap Jāņu krogu aplipis ēku puduris, un še sastopu pirmos frontiniekus, kas zina teikt, kur meklējama Skaistlauka 10. smagā baterija: cauri tām priedēm, gar kapsētu, tālāk kreisā pusē būšot Vanagu mājas, bet aiz tām vēl kādus 500 m uz priekšu, — tad uziešot lielgabaliem tieši virsū.

Ceļš joprojām ļoti dubļains, un kājām nemitīgi jāmīcās dubļu biezenī. Man tomēr jāpasteidzas, jo gribu sastapt brāli vēl pirms pusnakts. Gan laika vēl turpat stunda, taču neesmu visai drošs, ka šai tumsā bez maldīšanās atradīšu meklēto. Karavīri šai laikā salīduši pa bunkuriem, un nomodā paliek vienīgi sargi un pendeļposteņi.

Taču man laimējās ejot norādītajā virzienā, pēkšņi taustīdamies, lienu jaunaudzes biezoknī, bet tad kāja aizķeŗas aiz nokrituša zara, un es klūpu ar pieri virsū kādam celmam.

„Sasodīts!" es sirdīgi iesaucos. „Ko jūs še meklējāt?" man pretī atskan skaļa balss.

„Savu brāli . . . es nāku no slimnīcas," nesakarīgi atbildu, paceldamies un berzēdams sūrkstošo pieri.

„Nāciet man līdz uz komandiera bunkuri."

„Kāpēc tad tur?"

„Še nav nekāda atpūtas māja," balss paskaidro. „Rāpies tikai taisni uz priekšu, kamēr atdursies pret lielgabalu."

Pēc dažām minūtēm es tiešām gandrīz uzeju virsū lielgabala stobram, kas rūpīgi nomaskēts sīkām eglītēm, un kāds ar kabatas lukturīti iespiež man sejā spožu gaismas kūli.

„Ko jūs te meklējat pie lielgabaliem?" iejautājās kāda cita vīriškīga balss.

Sameklēju savu karavīra algas grāmatiņu, kur ielikta slimnīcas atlaišanas apliecība, un sniedzu to lukturīša turētājam:

„Es nācu pie brāļa."

„Ā, — tas jau manas baterijas pavārs, viņam šodien dzimšanas diena."

„Tas pats vien būs!" es atsaku, saņemdama man pretī pasniegušos baterijas komandiera roku, kuŗas īpašnieks norāda man tālāko ceļu. Un nu jau vairs nevaru nomaldīties — brālis ir tepat kalnā, Zvejnieku mājās.

Ilgi neizjusta prieka pārņemts, tuvojos tām un nemaz man vairs nav prātā, ka esmu nācis no slimnīcas un atgriezies frontē.

Pieklauvēju pie aizklātā loga un iekšpusē jau dzirdu brāļa balsi, ko pazīstu arī starp simts citām. Tad — steidzīgi soļi, atveŗas durvis un tajās parādās viņš pats. Mēs cieši apkampjamies, un kaut gan abiem būtu daudz ko teikt, taču, viss, ko spējam pateikt ir: „Labvākar!" Un tad viņš ved mani iekšā, kur ap galdu sēž vēl citi karavīri:

„Nāc, — iepazīstināšu ar saviem draugiem . . . Lūk, Edvards Vilcēns, mūsu seglinieks, un skroderis Lapa — tavs bijušais Paplakas vīrs . . . Vai atceries?"

„Un kā vēl," atsaku, kratīdams viņa roku.

„Nudien, liels prieks, ka iedomājies apciemot mani šodien," brālis sapurina manus plecus. „Bet savādāks gan esi kļuvis, Arnold . . ."

„Pat koks gadā pārvēršas, kur nu vēl cilvēks," es atsmaidu.

„Jā, — grāvji nav rožu lauks, un arī lazaratē tās nezied," Arturs nopietni piebilst. „Bet nu gan sēdies — atpūtini kājas, būs šis tas arī mutei . . ."

Pēc grūtā nāciena ir patīkami atlaisties uz krēsla siltā istabā. Brālis jau nāk no otras istabas ar pudeli un piepilda glāzes, celdams galdā arī smaržīgas kotletes.

„Tās jau gan nava vērša vai govs, bet mūsu pašu bērā Anša . . . Vakar boļševiku smagā granāta sagādāja šīs papildporcijas visai baterijai."

„Garšo tiešām lieliski," man jāatzīstas. „Nudien, nedomāju, ka no tevis dienās iznāks tik varens pavārs."

„Kārtīgs latvietis prot visu," ierunājās kaprālis Vītols, „viņš ne vien cep kotletes, bet, ja vajadzīgs, prot arī sirsnīgi kauties."

Un tā mēs mielojamies, uzdzerdami pa glāzei, un zemniekistabas mājīgums man tik ļoti atgādina pagātni, ka no atmiņu dzīlēm izpeld meitenes seja, spriganām acīm un sārtām lūpām, kas smaidā pavērušas kā ziedu kauss . . .

Jā, — tā ir Elvīra, labsirdīgā Silagala Līdumu saimnieka gaišmatainā meita — vijīgām rokām, kas ka spārni apķļāva manus plecus, kad skūpstīju viņu. Nu jau krietnu laiku viņa ir mana sieva un dēla māte . . . tam otram Dievs nebija lēmis bradāt pa Jāņupes ūdeņiem un Sēliešu siliem . . . Jā, — pēdējo reizi redzējāmies jūlijā, kād biju īsā veselības uzlabošanas atvaļinājumā no Rundāles. Bet sievas acis vairs nesmaidīja kā citkārt, bet svešādi un skumji raudzījās manī, it kā skatītu nelāgu nākotni . . .

„Klau, brālīt, — kur tad tu aizklīdis?" ausī ieskanas Artura balss.

Sievas bālā seja zūd tabakas dūmu miglā, es atkal dzirdu iereibušo biedru jautrās valodas un arī to, ka zemajos mājas logos sitas decembŗa vēju nestās lietus lāses.

„Vai neaiziesim pie taviem Paplakas zēniem?" brālis jeminas, redzēdams mani joprojām sadrūmušu.

„Labprāt!"

Arturs uzkaŗ plecā savu mūzikas kasti, un mēs ejam laukā. Dzestrais vējš kā slapju slotu pa sakarsušos vaigus un purina matus, sviezdams ausīs tuvās kaujas līnijas troksņus. Tur kārtu kārtām klāt gan patšautenes un mašīnpistoles, gan arī nikni ierejas smagie ložmetēji, bet gaisā uzblāvo un dziest raķetes.

Pēkšņi tepat mūsu priekšā ieaurojas 15 cm lielgabali. Mūsu kājas sāk steigties pašas no sevis, nebēdājot par bedrainā lauka peļķēm. Drīz sasniedzam baterijas pirmo lielgabalu. Trīs zēni raujas, ko tik nagi nes.

„Ko tad nu velējat?" es iejautājos.

(Turpinājums sekos)

Zviedriju latāciją. No kr.: . Strunke, L. akstu 7. lpp.)

MA

SKU

dienu un meklē ai apdezdzinātu čūlājošās vātis. niedru laukā sa- Saules dūriens? ndīga čūska. Sa- his cirkulē strau- ātri izplatās pa stundas ceturk- ris. Nākošā dienā ts, tikai ar citu

tikai cukurnied- čūskas sastopa- vietu, kur nebū- kā koku un zāles. mājām, iezogas ieslēgtās sētās, bos un pa cauro sprugām arī is- tām ir nekaitīgas mitekļiem mek- izstājot kaķi vai daudzas ir arī in- mājkustoņus un as no cūkām, ku- garduma par meža raugot rāpuli, sa- ksmi, un tad nav eminu atrast un dažkārt ļoti veik- lā, sakerdami rā- zibenīgi to sadalot savu izsmalcinā- na čūsku jau pa av uzticīgāka pa- laukā kā labi mā- arī sakož, bet sa-

ām briesmām, arī ku dzēlumiem ir sērums. Pēc sako- vada nelaimīgā asi- viņa dzīvību. Pret ugas dzēlumu ir pēc svarīgi zināt, dusi, lai tūliņ va- ttiecīgo pretindi. jācenšas vainīgo i vismaz to pazīt. as vietās redzami čūsku krāsainiem nosaukumiem, lai rmēts par to šķi- āžo slavenais Bu- ts Sanpaulo. Insti- Dr. Vitals Brazils, kā pirmais Ameri- atrada čūsku sēru-

stitūtā konservētā 18.000 čūskas gan- saules zemēm: Aus- jūras salām, Beļģu as, no Andiem un merikā u. t. t., kā ļu, starp tiem tūk- skorpionu, gan no as, gan Indijas, kas u. c. Katru ga- nem ap 17.000 dzī- šeit tiek arī dzīvas sam institūts sapē- dzīvu čūsku, starp laburčūskas un 230. Pirmās pazīstamas merikas kontinentā, s, turpretim, ir vis- mās indīgās čūskas ā. Butantanas insti- kstošiem speciāli sa- es saviem 16.00 čūs- sās Brazilijas malās. kās nodaļās iedalītas s zirnekļu, skarpio- mlīdzīgu indīgo ku- i. Uz visām šīm ka- nstitūta adrese, un es līdzekļi tās ar vi- avu nosūta institūtam aksas. Visiem intere- ēts izsūta arī sevišķ- amās ierīces, ar ku- ndīgo čūsku no dro- ar sagūstīt bez riska ērī nosūtīšanai insti- lasoveidīgās čūsku bijušas tik labas, 50.000 čūsku, vēl ne- nav sakosts. Katrs ātājs saņem no insti- umus. Injekcijas šļir- ar precīzu lietošanas viņš sakošanas gadī- kavējoties varētu sev ku ķeršanas sportā iz- arī daži latvieši un nteresantāku kā, pie- kšķerēšanu. Makšķer- vajadzīga sevišķa mā- apbruņojas tikai ar pacietību un jāgaida, stulba zivs barības a āķi. Čūska ir daudz viltīgāka. eigums sekos).

ubošanā visāda veida

KSTEŅUS

rantēts darbs

BARONIŅŠ

cord Ave, Toronto el. LA 6139

JAUNIEBRAUCĒJI!

Te ir principiālie noteikumi, lai kļūtu par Kanadas pavalstnieku

Jāiesniedz deklarācija ar attiecīgajām ziņām ar nolūku palikt uz pastāvīgu dzīvi Kanadā un kļūt par Kanadas pavalstnieku.

To var izpildīt katrā laikā pēc ierašanās Kanadā ikviens, kas sasniedzis 18 gadu vecumu un legālā ceļā iebraucis šinī zemē.

Attiecīgās formas var tikt izpildītas vietējās pašvaldībās tieši reģistrātā pie CANADIAN CITIZENSHIP, OTTAWA, CANADA.

1. Jums jābūt legālā ceļā iebraukušiem Kanadā uz pastāvīgu dzīvi.

2. Jāmin jūsu dzīves vieta pēdējos piecos gados Kanadā.

3. Jums jāiesniedz attiecīgā deklarācija vismaz vienu gadu pirms pavalstniecības iegūšanas.

4. Jums jāpārvalda franču vai angļu valoda.

5. Jums jāapzinās pienākumi un privilēģijas, ko jums dod pavalstniecības iegūšana.

6. Jums jābūt vismaz 21 gadus vecam.

7. Jums jānodod zvērests Viņas Majestātei karalienei.

Pēc tuvākas informācijas lūdz rakstīt

REGISTRAR OF CANADIAN CITIZENSHIP, OTTAVA, CANADA

DEPARTAMENT OF CITIZENSHIP & IMMIGRATION

Publicējis jaunakanadiešu informēšanai

WALTER E. HARRIS. Ministrs

LAVAL FORTIER. Viceministrs

JAUNĀKĀS GRĀMATAS
M. TIMMAS PASAKAS
ZELTA ATSLĒDZIŅA
Lielformāta ar krāsainām illustrācijām
Cena $3.50
LATVIEŠU TAUTAS PASAKU IZLASE
BRĪNUMA GREDZENS
Cena $1.35
E. LINKLETERS
ŽUĀNS AMERIKĀ
Cena $3.40
Ģen. ANDERSS
ARMIJA TRIMDĀ
Ies. $2.80
DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO, ONT., KANADĀ
Tel. EM 8-0792

R. TESLIA
REALTOR
4 biroji: 865 Bloor St. W. — Tel. OL 7525
2390 Bloor St. W. — Tel. MU 8111
575 Queen St. W. — Tel. EM 8-2646
HAMILTONĀ — 1294 King St. E.
Mums ir simtiem māju visos pilsētas rajonos.
Sagādājam aizdevumu līdz $3.000.
Zvanot prasiet latviešu pārstāvi.
GUNARS BRIEDĪTIS
Darbā OL 7525 Mājā OR 7078
PIEDĀVĀ:
QUEEN — LISGAR
$1.700 iepriecinošami, lai šī māja nekavējoties kļūtu jūsu īpašums. 5 istabas un virtuve, vieta garāžai, tikko remontēta — laba satiksme un iepirkšanās.
ROGERS — SILVERTHORNE
$3.500 iemaksa. 5 istabu ķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža.
ROXTON — HARBORD
$4.000 iemaksa. 8 istabu ķieģeļu māja ar eļļas apkuri, labā stāvoklī, garāža, sevišķi piemērota telpu izīrēšanai.
DUPONT — HOWLAND
$4.500 iemaksa, 5 istabas, 2 virtuves, eļļas apkure. Ļoti tīrs un labi uzturēts īpašums.
HARWARD — RONCESVALLES
$6.000 iemaksa, atsevišķa ķieģeļu māja, 8 istabas, virtuve, ūdens-eļļas apkure, garāža. Stingri būvēta, nepieciešami iekšējie remonti
JANE — WILSON
$6.500 iemaksa. Izcili labs bungalovs, 5 istabas, virtuve, cietkoka grīdas. Atsevišķs dzīvoklis pagrabā — virtuve, 2 istabas — izdots par $75.00 mēnesī.

Kāpēc baidīties bezdarba, ja
WILLIAM BOLLAND
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1130 College St., Toronto, LL 3744
JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGA IZVĒLĒ:
VEIKALUS,
AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS
un DZĪVOJAMĀS MĀJAS
kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Tikai ar $2.000 iemaksu
iespēja iegūt pārtikas preču veikalu, kam vismaz $38.000 apgrozījums gadā. Veikala cena $5.400. Ļoti izdevīgs pirkums, jo veikala iekārta vien pārsniedz prasīto cenu. Veikals atrodas ZR Toronto
Humberside — Pacific
6 istabu mūra māja, garāžas iesp., cietkoka grīdas. Cena $12.500, iemaksa $3.500
Davenport Rd.—Avenue Rd.
6 istabu mūra māja. Cena — $12.000, iemaksa $3.200
Parkdale
9 istabu mūra māja, eļļas apkure, 2 virtuves. Cena $15.000, iemaksa $3.700
Dufferin — College
$400 šodien un $1.300 pārņemot savā īpašumā 6 istabu māju. Cena $11.200. Ievākšanās 15 dienu laikā.
Pēc tuvākas informācijas
zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606
prasot
Mr. V. MUKTS
Iegaumējiet, ka mums ir bagātīga izvēle dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

MEKLĒ
ANTONA JĒKABA DĒLA
KĀRKLIŅA meitu
(1941. g. deportēts uz Sibiriju)
sakarā ar kuģa īpašuma tiesību kārtošanu. Lūdz pieteikties šī laikraksta kantorī ar Nr. 294

MEKLĒ VECKANADIEŠUS
KATI UN VILI RUNKOVSKUS,
kas iecelojuši Kanadā no Embūtes pagasta Toronto apkārtnē, starplaikā mainījuši uzvārdu.
Lūdzu rakstīt:
ERNESTAM PRŪSIM
no Vaiņodes, adrese — Monmouth Hall, Dunball, nr. Bridgwater, Somerset, England.

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.
Tel. WE 5543.

Foto Studija
-A. JĀNĪTIS-
181 CARLTON STR.
RA4055
GARANTĒTS DARBS-MĒRENAS CENAS.

KO SPĒJ LATVIEŠU BĀSKETBOLISTI EIROPĀ?

(Speciālraksts Latvijai Amerikā no Zviedrijas).

Laikā no 13.—16. aprīlim Kaiserslauternā, Vācijā, notiks līdz šim lielākais latviešu sporta sarīkojums trimdā — Eiropas latviešu meistarsacīkstes basketbolā, kurām savas vienības pieteikušas Anglijas, Francijas, Vācijas un Zviedrijas izlases.

Pašreizējos apstākļos grūti spriest par latviešu basketbola standartu emigrācijā. Nekādu skaidrību šai jautājumā nedod arī reizēm garie raksti mūsu presē, jo visi pa lielākai daļai rakstīti „urrā" patriotisma garā, pārspīlēti izceļot gūtos panākumsu vietējā konkurencē.

Mēs labi zinām, ka aug jauna latviešu basketbolistu paaudze, kurai, it sevišķi Amerikas kontinentā dotas visas iespējas skatīt un mācīties spēles apslēptākās fineses. Un neapšaubāmi, ka ir mums jau tagad izauguši atsevišķi, individuāli labi spēlētāji. Pieminēsim tikai dažus piemērus: Pēteri Bumbēru (Austrālijā), Litaunieku (Kanadā), Sproģi (Anglijā), Jāni Terinu (Zviedrijā) u. c. Taču, ko spēj latviešu basketbolisti kā viena vienība, ir gandrīz neiespējami noteikt jo trūkst internacionālās mērauklas.

Daudz dižu vārdu ir lasīts par latviešu basketbola vienību uzvarām Austrālijas meistarībā, tāpat Anglijā, Zviedrijā u. c. Taču padomājot, cik pazīstams ir, piemēram, Austrālijas vārds internacionālā plāksnē, jāatzīstas, ka ne pirms Otrā pasaules kara, ne arī vēl šodien tas nekur nav pieminēts. Vai nebūs tā, ka basketbols Austrālijā, tāpat kā Zviedrijā un Anglijā, isti sākts spēlēt tikai pēc baltiešu immigrantu ierašanās un viņu iniciatīvā. Tas, protams, nemazina latviešu basketbolistu nopelnus spēles propagandēšanas un organizēšanas ziņā, bet, to ievērojot, būs vieglāk izskaidrot mūsu spēlētāju panākumus vietējā konkurencē. Atbildi jautājumam, kāds spēku samērs pašreiz latviešu basketboblam ir attiecībā pret citu valstu izlasēm, līdzšinējās uzvaras tomēr nedod.

Pēc iepriekš sacītā viegli saprast, ka Vācijā paredzētās Eiropas meistarsacīkstes, kurās nu vairs nepiedalīsies tikai atsevišķas klubu vienības, bet jau katras emigrācijas zemes latviešu basketbolistu izlases, varēs dot zināmu ieskatu par latviešu basketbola līmeni Eiropā.

Vienīgā noteiktā mērauklā latviešu basketbolistu spējām Eiropā pašreiz ir mūsu Francijā dzīvojošo basketbolistu Zebeliņa, Lūsara un Pērkona spēles māka, jo, spēlējot franču klubu vienībās, viņiem bijusi iespēja cīnīties ar lielu daļu no pašreiz labākajiem basketbolistiem.

Šī salīdzinājuma rezultāti un, cerēsim, arī pozitīvais spriedums, būs šo Eiropas meistarsacīkšu lielākais ieguvums.

Gribētos izteikt cerību, ka, mācoties no Eiropas latviešu sportistu priekšzīmes, noorganizēt tik lielu sarīkojumu kā latviešu Eiropas meistarsacīkstes basketbolā, nākotnē tādas notiks arī ārējos kontinentos starp atsevišķu valstu latviešu izlasēm, lai, labvēlīgiem apstākļiem rodoties, varētu reālizēt pašreiz vēl par utopiju uzskatāmo domu — pasaules meistarsacīkstes starp atsevišķo kontinentu latviešu basketbolistu izlasēm!

Un tikai tad mēs ar iespējami lielāko objektivitāti varēsim spriest par mūsu pašreizējo basketbola līmeni un izredzēm starptautiskā konkurencē.

Juris Reneslācis.

SPORTS

SVĒTDIEN, 14. MARTĀ, plkst. 13.45 U.N.F. zālē College St., Bathurst — College līgas pusfinālā sacentīsies Mustangs — Trotters un Tridents — DV Toronto vienība. Pagājušās svētdienas sacīkstes tika atliktas, ko nebija iespējams iepriekš izziņot.

DV sporta kopa.

FUTBOLISTU SANĀKSME

notiek 14. martā, plkst. 12,30, DV namā, 123 Huron St. Pārrunās piedalīšanos Senioru līgas meistarībā un citas sporta cienītāju interesējošas lietas.

A. Grīnbergs, Futbola nozares vād.

TORONTO VOLEJBOLA MEISTARĪBAS SPĒLU KALENDĀRS VIRIEŠIEM

20. martā, plkst. 7.00 Centrālā YMCA'ā spēlēs YMCA's igauņi ar Sokoliem, YMCA's igauņi ar Sadberijas YMCA'u, Latviešu YMCA ar TLSK un Latviešu YMCA ar Sadberijas YMCA'u.

3. aprīlī, plkst. 7.00 Centrālā YMCA'ā sastapsies latvieši Y ar Centrālās YMCA's igauņiem, Kalevs ar TLSK, Latviešu Y ar Sokoliem.

7. aprīlī Centrālā YMCA'ā Latviešu Y ar Kalevu, bet 8. aprīlī, plkst. 7,30, 108 Gladstone Ave, Murrie skolā sacentīsies TLSK ar Sokoliem.

UZ ASV

Grupa mūsu Ontario apg. sportistu ievadījusi ASV robežpārejas atļauju kārtošanu, lai jūnija beigās varētu draudzīgās cīņās mēroties ar mūsu ASV sportistiem austrumu piekrastē. Šī būs pirmā „kanadiešu vienību" viesošanās ASV. Turnejā dosies Ontario apgabala vīriešu basketbola izlase,kurai pamatsastāvu dos Toronto DV spēlētāji, papildināti ar Hamitonas Spartas un Toronto LSK basketbolistiem. Sieviešu volejbola vienības kodolu dos TLSK, bet galda tenisā līdzdalību apsolījuši Ontario latviešu meistars M. Žulps, pazīstamais senioru kalses spēlētājs J. Kuga un jaunais daudzsološais Eichvalds. Sieviešu galda tenisistes būs pārstāvētas ar Kanadas meistari Ž. Kāpostiņu, V. Ādmini un V. Viksi.

SPARTA — TLSK 54:46

Ontario latviešu basketbola meistarības spēlē Hamiltonas Sparta ar 54:46 (29:21) pārspēja Toronto LSK. Spēles gaitā bija vērojama labāka spartiešu sadarbība un noslēgtāki metieni.

Uzvarētājos spēlēja: Kuncāns 16, Bulte 12, Treimanis 7, Lakševics 5, Spricenieks 4, Tērauds 4, M. Zulps 4, Ansons 2, Zutis un Auzers. Zaudētājos: Ploriņš 11, Lukovskis 10, Circenis 10, Simsons 7, Pērkons 4, Freibergs 4, Kazāks, Rozentāls un Masītis.

Meistarības A klasē, kurā piedalās 4 vienības, bez zaudējumiem priekšgalā izvirzījusies Toronto Daugavas Vanagu vienība. Seko Sparta ar 3 uzvarām un vienu zaudējumu. Pag. gada Ontario un Kanadas latviešu meistarvienība guvusi 1 uzvaru un 3 zaudējumus, bet Toronto latviešu YMCA 3 zaudējumus.

*

Ontario latv. basketbola meistarības B klasē labi veicies TLSK piecniekam, kas pēdējā spēlē 46:31 (18:12) pārspēja St. Katarīnes vienību. TLSK cīņā raidīja: Timberu 13, Freibergu 9, Circeni 9, Adītāju 9 un Masīti 6.

B klases priekšgalā ar 3 uzvarām atrodas TLSK. Toronto DV ir 1 uzvara un 1 zaudējums, tāds pats punktu stāvoklis arī St. Katarīnei, bet no līdzdalības atteikusies Spartas II vienība.

VOLEJBOLS

Pabeigta Toronto meistarības izcīņa augstākajā līgā, kur piedalījās 5 vienības. Pārliecinošu uzvaru guva Toronto centrālās YMCA's igauņi, kas ir arī Kanadas meistars. Cīņā par otro vietu vienādas sekmes guva Kalevs, Sokoli un latv. YMCA.

Tagad sākusies Ontario meistarība, kurā bez piecām Toronto augstākās līgas vienībām vēl piedalās Sadberija. Spēles notiek katrai vienībai spēlējot ar katru. Meistarības ievadījumā TLSK smagā cīņā ar 10:15, 15:2, 15:7 pieveica Sadberijas sešnieku, kurā, blakus igauņiem, spēlēja arī divi latvieši — Remters un Zagorskis. Sekojošā cīņā YMCA's igauņi ar 15:5, 15:7 pārspēja TLSK. Klubs šoreiz darbojās nevainojami, taču nespēja nopietni pretoties spēcīgiem igauņiem. Abās spēlēs TLSK sastāvā debitēja: Ernstons, Kazāks, Brimanis, Freibergs, Drengers un Pukītis.

ŽULPS UN ĀDMINE ONTARIO LATVIEŠU MEISTARI GALDA TENISĀ

7. martā Toronto latviešu YMCA's sarīkojumā risinājās Ontario latviešu galda tenisa meistarsacīkstes.

Vīriešu vienspēlēs, kas notika pēc 2 zaudējumu sistēmas, piedalījās 9 dalībnieki. Meistargodu bez zaudējumiem ieguva M. Žulps (TLSK), kas grūtā finālcīņā ar 21: 15, 17:21, 21:15 pieveica Eglīti (YMCA). 3) Eichvalds (TLSK).

Sieviešu vienspēlēs piedalījās 4 dalībnieces, kas spēlēja katra ar katru. Uzvarēja V. Ādmine; 2) V. Vikse, 3) Jaunzema, 4) Žulpa.

Vīriešu dubultspēlēs startēja 3 pāri. Uzvarēja Eglīte — Eichvalds. 2) Žulps — Paukšēns, 3) Apsītis — Cīrulis.

Sieviešu dubultspēlēs pārākās bija Ādmine — Žulpa, kas ar 21: 14, 21:17, 21:13 pārspēja Viksi — Jaunzemi.

NEGAIDĪTS ZAUDĒJUMS

Pasaules meistarsacīkstes ledus hokejā beigušās. To lielākais pārsteigums radās sacensību pēdējā kārtā svētdien, 7. martā: Pad. Savienība visai pārliecinoši ar 7:2 pārspēja Kanadu reprezentējošo vienību — Lindhurst Motors, kopnovērtējumā izcīnot pasaules meistara titulu. Otrā vietā ierindojās Kanada, 3. pag. gada meistars Zviedrija, 4. Čechoslovakija, 5. Vācija, 6. Somija, 7. Šveice, 8. Norvēģija. Krievu uzvara nāca kā pārsteigums visai ziemas sporta pasaulei, sevišķi pēc viņu spēkošanās ar Zviedriju 1:1. Izšķirējā sacensībā krievi veda ar 4:0 pirmā periodā, paaugstinot rezultātu uz 7:1 otrā, bet trešajā, spēlējot mierīgi, ļāva kanadiešiem gūt otrus vārtus.

Par krievu sniegumu Kanadas amatieru hokeja sav. sekretārs izteicies: „Viņu sniegums mūs pilnīgi pārsteidza un atliek tikai apsveikt uzvarētāju."

Pasaules sporta prese ziņo, ka kanadieši, salīdzinājumā ar iepriekšējām spēlēm, spēlējuši loti nervozi.

Lindhurst Motors izvēle Kanadas reprezentācijai nebija veiksmīga un šī vienība nav labākā, ko var sastādīt Kanadas amatieri. Arī līgas spēlēs tā nebija izcēlusies ar sevišķiem panākumiem, bet populāra kluva tikai ar tās izraudzīšanu pasaules meistarsacīkstēm.

Tagad kanadiešiem būs jāpieliek diezgan daudz pūļu pie apvāršņa noslīdējušās hokeja zvaigznes uzspodrināšanai.

KANADAS MEISTARE Ž. KĀPOSTIŅA MONTREĀLĀ

Mūsu teicamā galda tenisiste Ž. Kāpostiņa 20. febr. piedalījās Montreālas atklātās meistarsacīkstēs un vienspēlē un kopā ar Ontario meistru lietuvieti Gvildi — jauktā dubultspēlē. Liekas, šī bija mūsu meistares pirmā uzstāšanās Montreālā, un Montreālas sporta draugiem bija reta izdevība vērot viņas spēles māku.

Spēcīgajā konkurencē, kur piedalījās labākās Sav. Valstu un Kanadas spēlētājas, Ž. Kāpostiņa zaudēja pusfinālā bij. Kanadas meistarei H. Parentai, kas savukārt finālā zaudēja amerikānietei Neubergerei. Liekas, šajās spēlēs Kāpostiņa nebija savā labākā sniegumā. No MLSK atklātās meistarsacīkstēs piedalījās Anna Kīršteina un A. Alberts, kuram no tālākās līdzdalības bija jāizstājas jau pēc pirmajām spēlēm. Pārpratuma dēļ A. Alberts piedalījās arī veterānu klasē, kur ar labiem panākumiem nokļuva līdz pusfinālam.

*

29. febr. risinājās Kvēbekas apgabala meistarsacīkstes, kurās no MLSK piedalījās: A. Kīršteine, M. Lukstiņa, O. Zommers, A. Alberts un J. Kīršteins.

No sievietēm labāk veicās Lukstiņai, kura zaudēja 4. spēlē, bet vīriešu konkurencē labākos panākumus guva montreāliešu nākotnes cerība A. Alberts, kas izstājās pirms ceturdaļfināla.

*

Rosīgi darbojas MLSK šacha sekcija A. Grebļa vadībā. Pirmā šacha turnīra priekšgalā izvirzījies D. Rubenis ar 14:1; 2. vietā G. Aleksis 10,5:1,5, 3.v. E. Memmeris 7,5:1,5. -š.

NO MALAS SKATOTIES

Nujorkā nupat nodibinājusies jauna latviešu basketbola vienība, kas izvēlējusies sev visai „daiļskanīgu" vārdu — Barons. Tagad steigā jādibina „Zemnieks" un ietu gluži kā klaušu laikos — zemnieki pret baroniem.

*

„Kur tad tu nu biji, āzīti manu?" jāprasa Latvijas Vācijā sporta nodaļas redaktoram Alvilam Vītrupam, kura vārds mūsu sporta žurnālistikā vēl pavisam nepazīstams. Lieta tāda, ka šis laikraksts atreferējumu par vispasaules latviešu sporta kongresu 1953. g. septembrī, Toronto, ievietojis tikai š. g. 13. februāra numurā!!

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Svētdien, 14. martā, pl. 9,30 dievkalpojums Sv. Toma baznīcā, Bronksā. Māc. A. Ozols.

Dievgalda dievkalpojums Betlemes baznīcā svētdien, 14. martā, plkst. 3 p.p. Tad pieminēs arī latviešu leģiona ciņas. Māc. R. Zariņš.

Manceļa 300 gadu nāves dienas atcere ceturtdien, 18. martā sv. Toma baznīcā, Bronksā. Māc. A. Ozola referāts — Mancels un Firekers — latviešu kristīgās rakstniecības celmlauži.

Kultūras dienu dievkalpojums svētdien, 28. martā, Betlēmes baznīcā ar sekojošu programmu apakšējā zālē.

Konfirmandu mācība sestdienās, plkst. 10 - 1. draudzes namā. Tajā pašā laikā stundas vidusskolniekiem. Tas pats Bronksā piektdienu vakaros.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 14. martā, plkst. 3 Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Svētdien, 28. martā, plkst. 3 Ciešanas laika dievkalpojums.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Londonā 14. martā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā Leģionāru pieminas dievkalpojums.

Vellandā, 21. martā, plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā, Leģionāru pieminas dievkalp.

St. Katarīnā, 21. martā, plkst. 3 pp. Leģionāru pieminas dievk. Kristus baznīcā.

Londonā 28. martā plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So).

Hamiltonā, Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South,), svētdien, 14. martā, plkst. 2,00 p. p. leģionāru dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās: mācītājs A. Voitkus un Beverīnas koris A. Skudras - Kārkliņas vadībā.

Draudzes dāmu komitejas sēde nenotiks sestdien, 13. martā, bet gan sestdien, 20. martā, plkst. 7.00 vakarā pie V. Ozola kundzes, 109 Ferguson Avenue, South.

Jauniešī, kas vasarā vēlētos kļūt iesvētīti, aicināti pieteikties pie mācītāja līdz 1. aprīlim.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

14. martā, plkst. 4 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

Svētdienas skola bērniem.

21. martā, plkst. 4 p.p. Latviešu leģiona atceres dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Lūsis).

Svētdienas skola bērniem.

28. martā, plkst. 4 p.p. bērnu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st. PR. 1563).

Svētdien, 14. martā, plkst. 11.00 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums. Dievgaldniekiem jāpieteicas iepriekš pie mācītāja.

Svētdien, 21. martā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 28. martā, plkst. 4.00 p.p. draudzes piecu gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Piedalās archibiskapa vietnieks prāv. J. Kuplītis, kā arī Kanadas latviešu mācītāji. Dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī):

14. martā, plkst. 1 p.p. Lielās Lūdzamas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un aizlūgumu par mūsu varoņiem.

21. martā, plkst. 1 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums.

28. martā, plkst. 1 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums.

Bērnu dievkalpojumi pusstundu pirms dievkalpojuma baznīcā.

Cornwall, Ont.

Sestdien, 20. martā, plkst. 7 vak. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu M. Dārznieka kunga namā, 1326 Aubin Ave.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. ,Sudbury, Ont. tel. 3-3284.

Sadberijā svētdien, 14. martā, plkst. 14. Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alta. Tel. 2918. 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

28. martā, plkst. 7 vakarā, Mt. Calvary baznīcā, 55 St. un 45 Ave stūrī, dievkalpojums. Svētdienas skola katru svētdienu, plkst. 10.30

Edmontonā, 14. martā, plkst. 3 pp. dievkalpojums St. Pētera baznīcā, 96 St. un 110 Ave stūrī. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce ar padomes locekļu vēlēšanām.

Vinipegā, 21. martā, plkst. 3 pp. dievkalpojums., Immanuela baznīcā, McKenzie un College Ave stūrī. Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma baznīcas zālē.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Māc. K. Avotiņš (1174 West, 13 Ave, Vancouver B. C.).

Vankuverā, 14. martā, plkst. 3 p. p. latviešu cīnītāju atcerei veltīts dievkalpojums Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā.

Pēc dievkalpojuma Vankuveras latviešu organizāciju rīkots plkv. Kalpaka atceres akts baznīcas apakšējās telpās.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str., Edmonton, Alta, Tel.: 41890.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man.

Dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrooke ielu krustojumā.

*

Vinipegas latv. ev.-lut. draudzes nākošie dievkalpojumi:

Svētdien, 21. martā, pl. 14.

*

Latvijas ev.-lut. baznīcas Vinipegā Mārtiņa d-audzes nākošie dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 28. martā, plkst. 15.

Sv. Imanuela baznīcā, College un McKenzie ielu stūrī.

Māc. A. Voitkus, Hamiltonā, 118 Locke St., N.

Hamiltonā, dievkalpojums Kristus ev. - lut. latviešu draudzē (Pāvila baznīcā), svētdien, 14. martā, plkst. 17.30. Svētdienas skola mācītāja mājā, 118 Locke St., N. plkst. 10,00 no rīta. Sakarā ar latviešu leģiona un plkv. Kalpaka pieminas dienu māc. Voitkus 14. martā spredikos Trīsvienības baznīcā, plkst. 14.00.

V. KUČĀNS
Kungu un dāmu drēbnieks
378 Milverton Blvd., Toronto
(Danforth — Coxvell raj.)
Labākās angļu drānas. Pieņem katru dienu no pl. 9—20, sestdienās no pl. 9—15

VAJADZĪGA SIEVIETE
apmēram divus mēnešus pie diviem bērniem. Zvanīt MO 1864 Toronto (314)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba, kā arī 4 istabas otrā stāvā ar atsevišķu vannas istabu, garāžu, Eglinton — Yonge rajonā, 5 min. no apakšzemes vilciena. — MA 9268, Toronto. (312)

IZĪRĒJAMA glīti mēbelēta istaba otrā stāvā ar visām ērtībām. Zvanīt GE 5515, Toronto. (311)

HIGH PARK rajonā izīrējama nemēbelēta istaba ar verandu un virtuves lietošanu pārim vai vieniniekam. Zvanīt JU 1046, Toronto. (301)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar modernu virtuvi otrā stāvā. Zvanīt pēc. plkst. 5.00, LO 8073, Toronto. (303)

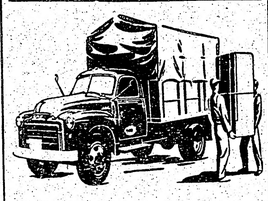

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT OL 1403, Toronto

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANA TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā

VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

ĀSTRAS APGĀDĀ

iznāca K. RAUDIVES romāns

NEREDZAMĀ GAISMA

kurā plaši tēlots Latvijas valsts pēdējais posms, neatkarības sabrukums un zemes okupācija. Uz laikmetīga, aktuālu notikumu fona atspoguļojas dziļa cīņa starp ļauno un labo, mīlestība un naids, sasniegumi un pametumi, ciešanas un uzupurēšanās prieks. Pāri neizsakāmiem pazemojumiem un sāpēm atmirdz neredzāma, bet mūžīgi klātesošā dieviškā gaisma.

Māksl. EDUARDA DZEŅA vāka zīmējums

Grāmatā 336 lpp., tikai iesieta, maksā Kanadā un Sav. Valstīs $3.90. **Pasūtināma pie apgādā vaditājas Mrs. A. TICHOVSKIS,**

129 Indian Rd. Toronto, Ont., Canada. Tel. LL 8682

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Latvijas amata meistara J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS

FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

Veras Keišs BALETA SKOLA

TORONTO

ATJAUNO BĒRNU UN JAUNIEŠU UZŅEMŠANU

Pieteikšanās katrā laikā pa tel. RA 1276

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

FEDERAL

Tailors, Cleaners, Launderers

728 ST. CLAIR AVE, TORONTO

● PAGATAVOJAM DĀMU UN KUNGU APĢĒRBUS ●

PIEŅEMTĪRĪŠANĀ UN LABOŠANĀ ● VELAS MAZGĀTAVA

ME 7545 ZVANĪT ME 7545

REAL ESTATE BROKER

ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RICIBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS

OL 7561

1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS

GL 7516

179 Danforth Ave. Toronto

BIROJI ATVĒRTI NO PL. 10—10 VAKARĀ

Ar $1.500 iemaksu varat kļūt par 6 istabu ķieģeļu nama īpašnieku YONGE — AVENUE RD. rajonā, netālu no apakšzemes dzelzceļa un Bay tramvaja. Lielas, gaišas istabas, gaitenis līdz virtuvei. Mēneša maksājumi $86.00. Pilna cena $11.000. Lūdzu zvaniet O. PERRO, OL 7561.

Trīs stāvu 9 istabu liela ķieģeļu māja, ļoti labā Eglinton — Mount Pleasant izīrēšanas rajonā, privāts iebraucamais ceļš, 7 auto novietošanas iespējas, plašs gaitenis — pieņemšanas telpa, lielas istabas, ūdens-eļļas apkure, pagrabā 12'x12' izbūvēta telpa. Pilna cena $21:000. Māja jāredz, lai to novērtētu. Lūdz zvanīt O. PERRO, OL 7561.

$3.500 iemaksa. Atsevišķa 6 istabu māja JANE — ANNETTE rajonā. Pilna cena $12.500. Atlikumā uz vienu atklātu obligāciju. Zvanīt E. PUĶĪTIM, OL 7561.

$5.000 iemaksa. 12 istabu atsevišķa māja, 3 modernas virtuves, 3 vannas istabas, ūdens apkure, divas garāžas ar privātu iebraucamo ceļu. Zvanīt E. PUĶĪTIM, OL 7561.

Apbūves gabals 40' reiz 100' Weston Rd. un Northland rajonā. Zv. E. PUĶĪTIM, OL 7561

600 apbūves gabali HAMILTONĀ 50' reiz 100' $1.400 gabalā, N.H.A. obligācija. Ūdens kanalizācija un ceļi samaksāti. Zvanīt E. PUĶĪTIM, OL 7561.

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem

Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.

Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

UZMANĪBU!

mēs jums nepiedāvājam neko fantastisku, bet gan labu iepirkšanos, draudzīgu un laipnu apkalpošanu

BYERS MOTORS LTD,

CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO DEALER

213 Danforth Ave, Toronto. Tel. GE 1111

Atvērts no 8 rītā līdz 10 vakarā

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Lotus

802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūŗa)
Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- ZIEDI UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM
- PLAŠĀ IZVĒLĒ DAŽĀDAS PODU PUĶES
- LATVIEŠU KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

Apmācīšana ar Chevrolet — Studebeker — Land Chrysler — 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi. Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

LAT VIEŠU AĢENTS

K KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT — sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550

- 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

ZEMAS CENAS GARANTĒTS DARBS

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. RA 9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

O.E.CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto Tel. PR 3313

LATVIEŠU AĢENTS

K KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT — sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.

RA 0556 vai LL 5228.

Dr. med.

K ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave) Pieņem kārtu dienu no 1—4 un 5—9 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus. Tel. RA 9632 un HU 8-7841

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

Tel. MI 2395

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Ieceļošanas, izceļošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanas, legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KANBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, (pie Bloor St.), tel. RA 7149

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

MODISTE

Z. BRIGADERE

PIEŅEM PASŪTINĀJUMUS

Zvanīt no 6—9 vakarā

LL 0979, Toronto

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,
igaunu jurists,
mājās MA 0141, Toronto (697)

FRANK VĀSS, B.A.

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave, Apt.. 403

COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

DARBA IESPĒJA

Vajadzīgs auto mašīnu pārdevējs Chrysler, Plymouth un Fargo firmā.

Labas izredzes enerģiskam ļaudim. Zvanot vai ierodoties personiski, jautājiet pēc

Mr. H. E. BYERS

Byers Motors Ltd.

213 Danforth Ave, Toronto

GE 1111

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE

REFRIGERATOR

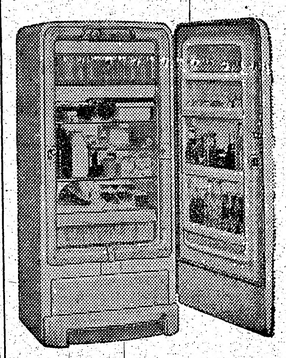

PLAŠĀ IZVĒLĒ

- māju un biroju mēbeles.
- veļas mazgājamās mašinas.
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

Nāciet un apskatiet

Burlacoff's Furniture

619 QUEEN ST. W. TORONTO
Tel. EM 8-6812

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO
(pie Spadina Rd) birojā MI 9494
Acu pārbaude Recepte